

אתווקים

טונים ותוכן של הורים אוהבים

קרח תטפ"ו

מצורף לגליון מספר 653

מצורף למגזין
'טועמיה'

פנים מאידות 8 ירושלים

טל' 02-500-4569

So25004569@Gmail.com

שפיד
דפוס
מהיר
ומתקדם

מעל 15,000 קוראים

עובדי הוראה מתבקשים לאסוף כסף למתנת סוף שנה להורים.

דבר העורך

תהיה אתה!! קורח, שעליו קוראים בפרשת השבוע, הפך לשם נרדף למחלוקת. הוא מקנא בתפקיד של משה ואהרון ומבקש להנהיג במקומם את העם. מה קרה לו? ומה קורה גם לנו לפעמיים?

הרב אלימלך בידרמן מסביר הרי לקורח כבר היה תפקיד מכובד. הוא היה אחד מהאחרונים על מלאכת המשכן. אבל במקום להתמקד בתפקידו החשוב, הוא קינא באחרים ורצה להחליף אותם. "אם קורח היה יודע שהאדם הפשוט, הממלא את שליחותו בעולם, חשוב לפני בורא עולם כמו אהרון, הכהן הגדול, כשהוא נמצא בקודש הקודשים - הוא לא היה מתחיל במחלוקת".

קורח חשב שלשארף למעלה - זה אומר להחליף את מי שבראש. אבל הפרשה מגלה לנו שלהיות מספר 1, זה להצטיין ולהשקיע במקום שלך, במקום המתאים לך. אתה חשוב דווקא כשאתה בשליחות האלוהית המיוחדת שלך, מבצע את משימת חייך.

זה הכי חשוב בעיני בורא עולם וזה גם הכי חשוב עבורנו. לא לנסות להיות מישהו אחר. אלא להיות הגרסה הכי טובה של עצמנו.

שמתי לב שדברים מלאים תמיד נחשבים טובים יותר לבריאות אורז מלא, לחם מלא, קמח מלא...ארנק מלא

איך דמיינתי את הכספומט בתור ילד

אתמול הלכתי למגדת עתידות כשצילצלתי בדלת היא שאלה מי זה?? מיד חזרתי הביתה...

לבחור שגנב לי את המילון: אין לי מלים...

לפעמים הדרך הנכונה היא פשוט להסתובב ולחזור לפיטה

לכל אחד יש את החבר הזה ששומע מטוס בשמים וישר מעדכן שהמלחמה עם איראן חזרה.

ההבדל בין "אבא" ל"אבו'ש" הוא בכמות הכסף שאת מתכננת ...

- למה אתה עצוב?
- הייתי היום אצל רופא שיניים
- ומה הוא עקר לך?
- אלף שקל

אתמול נשבר השיא בישראל מלחמת ששת הימים איבדה את התואר והוא עבר אמש למלחמת היום האחד.

בהערכה רבה ניר גלפול

לרפואת יונה בת דינה תחי'

שווה קריאה

איפה המסכורות חולכות!?

סיפור מדהים סיפר הרב סלומון, חתנו של הרה"ג ר' חיים קימל זצוק"ל, המובא בספר 'רבותינו שבדרום', פעם אחת מתקשר אלי יהודי, ואומר לי בטלפון שהוא נכה, ומבקש שארד אליו למטה לרוחב, כדי לתת לו נדבה. ירדתי למטה ונתתי ליהודי 50 ש"ח, נתניהו די מכובדת. אומר לי היהודי בטרונתו של תמיהה: "זה הסכום שאתה נתן לי? תראה כמה ה'שווער' שלך נתן לי". תוך כדי דיבור שולף מכליו צ'ק, ואומר: "אתה הצ'ק הזה נתן לי רבי חיים קמיל". הסתכלתי על הצ'ק ולתמיהתי, ראיתי שהסכום הרשום עליו הוא 4000 ש"ח!!! שזה סכום עצום. אני מסתכל עוד על הצ'ק המפליא, ומזהה כי מדובר בצ'ק של ישיבת אופקים. עלה לי חשד שזה היה בעצם צ'ק המשכורת החודשית שלו, שבלאו הכי היא נמוכה מאד, ומקור המחיייה היחיד של המשפחה, ואותו נתן רבי חיים לאותו קבצן...

הסיפור לא נגמר בזה. הרב סלומון מספר, כי לאחר מכן ניגש לחותנו וסיפר על הנכה, שביקש ממנו מעט כסף, ושאל את רבי חיים כמה הוא נתן לו.

השיב רבי חיים: "נתתי לו קצת". אומר לו הרב סלומון: "אבל אני ראיתי את הצ'ק, והיה רשום עליו סכום של 4000 ש"ח". אומר לו רבי חיים: "היהודי הגיע אלי וביקש כסף, ורק זה מה שהיה בכיס שלי באותו זמן, ואת זה נתתי לו. אבל", הוסיף רבי חיים, "שלא תספר לרבינית את הסיפור הזה, כדי שלא תצטער".

הלך החתן הרב סלומון לרב הורביץ, מנהל ישיבת אופקים, ושאל מה פשר הצ'ק שנתן היום לרבי חיים. ואז התקבל האישור שזה המשכורת החודשית שלו. מספר הרב סלומון את כל השתלשלות העניינים. נאנח הרב הורביץ ואומר: "כל הפקידים בישיבה יודעים, שאין לתת את המשכורת לרבי חיים, אלא רק להביא את הצ'ק הביתה, לרבינית. היום נכנס פקיד חדש, ולא הספקנו לספר לו על המנהג. וכשראה שרשום על הצ'ק הרב קמיל, הביא את זה לרבי חיים, ולכן הכסף חולק, כי אצל רבי חיים הכסף לא היה כלום, רק תורה!".

משפחת דרשן

אבא ואמא
רנה - 13
ידידה - 11
בצלאל - 9.5
חיליק - 8
שימי ומימי - 6
ליקי - כמעט שנתיים

זרקור לפרשה

למלפני פתח דרשן

קרח

לישון על זה לילה

"בקר וידע ה' את אשר לו" (במדבר ט"ז ה')

אוי! כועסת רנה, לא באמת יודעת על מי. מה היא אמורה לעשות? לדחות את ההצעה של נעמי? לבטל את העסקה עם רבקה? זו תפגע, ובצדק. ומה תגיד סבתה? שרנה דרשן סתם נערה הפכפכנית... אוף. אוף.

"אפשר להתייעץ איתה?" היא פונה לידידה. אבא ואמא בטיח גידו לה שלא מבטלים התחייבות רק משום שאימי הציעה לה משהו קורץ יותר. בפרט שכבר מסתמכים עליה, ולא בטיח שיהיה קל למצא פתרון אחר. את זה גם היא יודעת, אבל הלב שלה... הוא משתוקק כאן ועכשיו לחתום חוזה על הקניטנה של נעמי.

"כלי אצן", מזדקף בן האחת עשרה ברב חשיבות. "לפני שבועים נגשה אלי חברה, נקרא לה 'טובי', והציעה לי עסוק לחפשה; לבלות את הבקרים אצל סבתה, שעברה נתוח והיא מגובלת. תפקידנו כולל פטפוט, תחזוק הבית, קניות וכדומה. על הדרך, מבטיח התפקיד ספוק והנאה, כי הסבתא מלאת חיים ועשירה בידע עולם. וחוף מזה, נכין לעצמנו ארוחת בקר מפנקת, נקבל ממתקים... אבא ואמא התלהבו, כי טובי היא 'בת טובה מבית טוב', וכי מדבר בחסד אמתי. סגרנו על זה, ואפילו כבר בקרנו אצל הסבתא כדי לסכם מתי וכמה... אבל היום נגשה אלי חברה אחרת, נקרא לה 'ליבי', כי הלב שלי עכשיו לגמרי איתה, וספרה לי בסודי סודות שהיא מארגנת קניטנה מיוחדת לילדות דוברות אנגלית. היא רוצה לצרף אותי להדרכתה, ומבטיחה, מלבד התשלום הגבוה - גם שפור השפכה על ידי השיח המותק עם הילדים הדוברים, וגם פנוקים ומתנות בסגנון שאמהות אמריקאיות יודעות לפרגן..."

"ואת מעדיפה, פמובן, את הקניטנה?" מביי ידידה.

"מעדיפה זו לא מלה..." נאנחת רנה. "ואני נקדעת בין הנאמנות לטובי ובין ההשתוקקות לכל מה שמציעה 'ליבי'..."

"יו..." מצטער האח הצעיר, "איך באמת אפשר להחליט? אני הייתי שואל את אבא או את אמא..."

"זו הבטיחה", שוב נאנחת האחות הבכירה, "שאני יודעת בעצמי את התשובה... אבל מה אני עונה ל'ליבי' וללב שלי?"

בסוף נגשת רנה לאבא. היא חייבת את שקול דעתו! כשאבא שומע את

ההתלבטות, הוא מהרהר לרגע ואומר: "אל תכריעי עכשו לכאן או לכאן. תניחי לדילמה הזו עד מחר בבקר".

"ומה זה יעזר?" תורה רנה במרירות, "באמצע הלילה תהיה לי רוח הקדש? מישהו יחליט בשבילי?"

"ממש לא", צוחק אבא. "אבל אולי אפשר ללמד מפרשת השבוע, שהלילה הוא זמן למסקנות נכונות... אמנם, בפרשה מדבר בראינות קדושים ונטושים, אבל תכן שאפשר ללמד מכך גם לחיי היומיום. בפרט שיש לה כאן אכן התלבטות מוסרית, ואת נדרשת לשמע את קולו הפנימי של הלב..."

"ואיך זה קשור לפרשת השבוע?" רנה מסתקרנת.

"כשקרח וכל עדתו נקלהו על משה ועל אהרן בטענה ש- 'רב לכם... ומדוע תתנשאו על קהל ה' - ה'יה זה מעמד מזעזע של חלול ה' ושל ערעור על עקרי אמונה. הסכנה להשפעה גרועה על כלל ישראל, היתה מוחשית. אם חלילה יחללו דברי קרח, כאלו משה רבנו חלילה מתנשא על עם ישראל מדעתו, איך יוכלו ישראל להאמין לו ולתורה שהוא מלמד?"

ועם כל הסכנה, אומר משה לקרח ולעדתו: 'בקר וידע ה' את אשר לו'. המפרשים תוהים, מדוע דחה משה רבנו את הברור עד לבקר, האם לא נכון היה לפעל כאן ועכשו?"

על כך אומר ה'אור החיים' הקדוש, שהלילה הוא זמן מסגל להתבוננות. משה רבנו חכה, כי בלילה אנשים חושבים ומבינים מחדש, וכך אולי יכירו קרח ועדתו במעשיהם הרעים, ויחזרו בתשובה..."

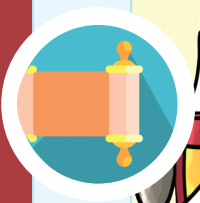
רנה לא היתה צריכה להמתין לעמק הלילה, כדי להגיע למסקנות. כשהרהרה בדברים בשקט שמתחת לשמיכה, היה ברור לה שהמחויבות שלה גוברת. והיא הרי תהנה. לפני שהגיעה ליבי עם ההצעה החדשה, היא היתה בטוחה שהבקרים של החפשה יהיו נפלאים. וגם עכשו הם יהיו!

ואולי, אולי תצליח קצת לשלב. אולי תצליח רבקי למצא פתרון אחר רק לשבוע אחד, בו היא תדריך בקניטנה; או אולי יצליחו לחלק את התכניות - זו בתחלת החפשה וזו בהמשך?

אם כן ואם לא, היא את הדבר הנכון תעשה. וגם הלב פתאום שלם איתה. כמה טוב שהקשיבה לעצתו של אבא!

אולי יבנו להבישים
הצריכה והקריאה
שלמי: ויגלו
הצצה טובה
למפני?

אם פלם לא חשבה
כך שפתיחה הוא ש
למפניו לישון...
לפני...

סיפור וחינוך // ע' בר כוכבא

מקורות: אור החיים במדבר ט"ז ה'.

יאלה תולדות

רבי זלמן בונהדי זצ"ל

אב"ד בקהלת פרשבורג

מגדולי תלמידי ה'חתם סופר'
נפטר בח' בחשון תרי"ח

הספר שלא יצא לאור

מלים חסרות ובלתי ברורות. נדמה לי שעדיף שבמלאכה זו יעסק אדם מ'מן ובקי בכגון דא'.

והנה, הפלא ופלא, אחת מנכדותי של רבי אלחנן נשאה לתלמיד חכם צעיר שהיה מפר וידוע בבקיאואתו בתורת חכמי הונגריה, ואפילו עסק בעריכה ובפענוח של כתבי יד עתיקים.

הסב שמח מאד להעביר את הכתבים לידי החתן והממחה, והתקשר בפעם בפעם לשמע כיצד מתקדמת העבודה. ואולם גם הפעם, לא צלחה המלאכה. "יש לי נסיון מציין עם כתבי יד", אמר החתן הצעיר, כואב את צערו של הסב, "אך... איני יודע מדוע, פה זה משום מה 'לא הולך'..."

ראה רבי אלחנן שמבני המשפחה לא יבוא עזרו, ומחשבה חדשה עלתה במוחו. אולי יעביר את כתב היד למכון מקצועי שמתעסק בעבודות כאלה? התקשר עם מכון חשוב, והעביר להם את כתב היד. ואולם, כעבר חדש חזר אליו כתב היד עם התנצלות: המכון קבל כעת עבודה חדשה, והממחה לכתבי יד אינו יכול להתעסק בכתב זה...

ורבי אלחנן עדין לא התיאש. פה הצטער על כתבי סבו הגדול, שלא הובאו לאור לשמח את תלמידי

החכמים שבדור. ברא ומצא מכון שמתעסק בכתבי יד קשים במיוחד להגהה, ושילח להם את הדפים באותו זמן חלה ר' אלחנן והבהל לבית החולים. הוא היה חלש מאד, ונכדיו לא אבו לבשר לו את ה'בשורה' שהגיעה מהמכון: "אנו מחזירים לכם את כתב היד, איננו יכולים לטפל בו".

רבי אלחנן נפטר, והרצון שלוה אותו שנים כה רבות, לא התבצע. הכתבים העתיקים של סבו, לא הובאו לדפוס. ימים אחרים אחר השבעה, הזדמן אחד מנכדיו של ר' אלחנן אל ארכיון ענק ובו תעוד על רבנים מפל רחבי העולם. הנקד חפש את שמו של סב-סבו, רבי זלמן, וכשראה מה רשום לצד השם - פער את פיו בתדהמה.

וכך נכתב שם: "רבי זלמן, אב"ד בקהלת פרשבורג, מגדולי תלמידי ה'חתם סופר'. בצנאותו הודיע שאת חדושי התורה שלו הוא רשם לעצמו, והוא מבקש לבל יוציאו את כתביו לאור..."

אהה, אולי לא סתם הופיעו כל העכובים והמניעות האלה! רבי אלחנן שבקש כל חייו לפעל לכבוד סבו, לא ידע כי רצונו האמתי של הסב היה - שהכתבים לא יגיעו לדפוס.

רבי אלחנן בונהדי חזר ממחנות ההשמדה לעירו סנא. עדין לא השתקם ממה שעבר עליו בשנות המלחמה הקשות. והנה, הוא רואה דפים מתגלגלים ברוח. כשהרים אותם, גלה לחרדתו שאלו דפים של ספרי קדש. מהר רבי אלחנן לחפש את מקורם, ומצא שהם מתעופפים מחצרו של מוכר גרוטאות. שם, בין רהיטים ישנים, שטיחים מחררים ועוד גרוטאות - מנחים ספרים קדושים שבוזזי הרכוש היהודי לא חפצו בהם.

גם המוכר לא מצא חפץ בספרים, ואפשר לרבי אלחנן לקחתם.

אסף רבי אלחנן את הספרים הקדושים, והנה בתוך ערמת הספרים מנח כתב יד ישן. ורבי אלחנן התרגש: "הרי זה כתב היד של סבא, רבי זלמן, מתלמידי הגדולים של מרן ה'חתם סופר'!"

סבו, רבי זלמן היה רב וגדול בתורה, הש"ס היה במוחו כמנח בקפסה' ובנוסף לזאת היה מקפיד לשמור את מוצא שפתיו עד מאד.

החליט רבי אלחנן שאחרי שישתקם - הוא ישב על כתב היד הזה, יערוך אותו ויציא אותו לאור.

רבי אלחנן עולה לארץ עם אשתו ושתי בנותיו שנותרו לו, אף שם

טופחת המציאות על פניו. הוא אינו פנוי לשבת ולהגות בתורה. הוא נאלץ לחפור בכבישים בורות להנחת צנרת, כדי לפרנס את עצמו ואת משפחתו. אין לו שום אפשרות לשבת על כתב היד ולהגיהו כראוי.

משבגרו בנותיו, השיא אותם רבי אלחנן לתלמידי חכמים, ומיד בקש מהחתן הראשון שישיב על כתב היד להכינו ולהוציא אותו לאור. אולם ככל שנסה החתן, ראה שאין הדבר עולה בידו.

עברו הדפים לביתו של החתן השני - אלא שמשום מה, גם הוא לא הצליח למצא את הזמן לשבת על הדפים היקרים כל כך, וגם הוא נאלץ להשיב את הדפים לבית חותנו.

"אין דבר", נחם רבי אלחנן את עצמו, "הרי הבית מתמלא בנכדים, תלמידי חכמים קטנים. כשיגדלו - בודאי אמצא מי מהם שיעבר על הכתבים ויביאם לאור".

כשנשאה הנקד הגדול, בקש ממנו רבי אלחנן להכין את הדפים לדפוס. הנקד עשה מאמצים רבים מאד. ערב אחר ערב ישב עם הדפים, אך כעבר תקופה, הגיע להשיב לסב את ערמת הכתבים. "סבא, אני מצטער כל כך, אף איני מצליח להתקדם כלל. זהו כתב יד עתיק, השוילים קרועים,

קבר רבי זלמן ליד הכתב סופר

סיפורים נפלאים לילדים

פרשת קורח

"ויקח קרח" (טז, א)

האמרי אמת מגור נשא פעם דברים בגנות המחלקת, ובדבריו ספר על עשיר אחד ששני חתניו היו סמוכים על שלחנו. אחד היה רגיל במאכלי בשר והשני במאכלי חלב, ולכן היו אוכלים בנפרד את סעודותיהם.

לימים ירד החותן מנכסיו, ולא היה באפשרותו לתת להם אלא לחם צר ומים לחץ. ראה החותן כי הם ממשיכים לאכל בנפרד, פנה אליהם ואמר: "בעבר, כאשר זה אכל בשר והשני אכל חלב, היה עליכם לאכל בנפרד כדין. אולם עתה שאין לנו אלא לחם ומים, למה נפרד?!"

"אף בנו הדבר אמור" - הסביר הרבי את משלו - "שהרי בדורות הראשונים היו ה בדלי שיטות וחילוקי דעות בין קהלות ישראל, ולכן נפרדו הדרכים, איש על מחנהו ואיש על דגלו. אולם ביום שהדור ירוד והתורה מתמעטת, מה לנו להאבק בינינו? הרי כלנו נמצאים במאבק אחד נגד מהרסי הדת, ואם כן, פרוד ומחלקת לשם מה?!"

"שמעו נא בני לוי" (טז, ח)

ספר רבי יענקל'ה גלינסקי: כשנסעתי לארצות הברית בפעם הראשונה

לבסוס מוסדות התורה, בקשתי להתברך מפי הרבי מסאטמאר זכר צדיק לברכה. שאל: "מי אתם?" אמרתי: "הייתי בן ישיבה עצור בסיביר".

"מה שמך?" - "יעקב". "ושם משפחתך?" - "גלינסקי".

"שמעתי עליכם, מה מבקשכם?" אמרתי: "לקבל ברכה להחזקת מוסדות התורה". פנה אל הגבאי: "תן לו ברכה מרבה, אלפים דולר". אמרתי: "באתי לבקש מהרבי ברכה, ולא כסף!".

ענה: "אין ברכה שורה על כלי ריק". כעבר זמן נכנסתי לאחד מעשירי קהלת סאטמאר בבורו פארק. התעניין: "המוסדות נתמכים על ידי המדינה?"

אמרתי: "תמיכה בסיסית, שאינה מגיעה לרבע התקציב".

אמר: "כחסיד סאטמאר אני מנוע מלתת למוסדות המקבלים כסף מהמדינה".

אמרתי: "כחסיד סאטמאר, ודאי תשמח לשמע שהרבי נתן לי אלפים דולר. קיים אפוא מצות עשה של הליכה בדרךי החכמים, ובמיחד חסיד בעקבות רבו!"

טען: "לרבי מתר לחרג מהוראתו, ואני חייב לצית לה!".

"אמת", אמרתי, "אני האחרון שאסית אותך שלא לנהג כצווי רבך. אבל תנהג עמי בכנות: אם אתה מצית לו באפן מלא בכל הענינים, איני מבקש מאומה, אבל אם יש

לעי"נ הרה"צ

ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש רוזנבוים זצוק"ל

כ"ו בניסן תשע"ז

**"הַנְּנִי עֲנוּ בִי נֶגֶד ה' וְנֶגֶד מְשִׁיחוֹ...
וְאַעֲלִים עֵינַי בּוֹ" (הַפְטָרַת קוֹרַח)**

שָׁאֲלוּ אֶת הַגָּאוֹן הַמְּפָרֶסֶם רַבִּי אֲשֶׁר אֲרִיאֵלִי
שְׁלִיטָא עַל סוּד הַהֲצֻלָּחָה בְּשַׁעוֹרִים שְׁלוֹ.

כִּידוּעַ, שַׁעוֹרֵיו הַנִּפְלָאִים שֶׁל הָרַב שָׁמַם
הוֹלֵךְ מִסוּף הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ. מִמְּדִינוֹת
רְחוֹקוֹת בָּאִים בַּחוּרִים מוֹפְלָגֵי תוֹרָה
לִישִׁיבַת מִיר בִּירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ לְהַאֲזִין
לְשַׁעוֹרָיו. הָאוֹלָם בּוֹ מוֹסֵר אֶת שַׁעוֹרוֹ מְלֵא
וְדַחוּק עַד אֶפְסֵי מְקוֹם, וְגַם בְּחֻדְרֵים
הַסְּמוּכִים נִדְחָקִים לְשָׁמֹעַ אֶת דְּבָרָיו, וְרַבִּים
נִדְחָפִים לִיד הַחֲלוּנוֹת וְהַדְּלָתוֹת, וְכֹבֵד זָכָה
לְהַעֲמִיד אֲלֵפִים רַבִּים שֶׁל תַּלְמִידִים הַגּוֹנִים.
אֶחָד מִתַּלְמִידָיו פָּנָה לְרַבּוֹ: "לְמַדְנוּ רַבְּנוּ,
מֵהֵיכֵן זְכִיתָ לְכָל זֶה? הֵן אֲמַנְנָם שַׁעוֹרֶיךָ
טוֹבִים וּמְתוֹקִים לַחֵף, אֲבָל עַדִּין אֵין זֶה
מִסְפִּיק לְמִשְׁךְ הַמוֹן גָּדוֹל וְנִכְבָּד כְּזֶה. וְתוֹרָה
הִיא וּלְלַמֵּד אֲנַחְנוּ צְרִיכִים - בְּמָה זְכִיתָ
שַׁעוֹרֶיךָ מִתְקַבְּלִים, וְרַבּוֹ הַצְּמֵאִים לְשָׁמֹעַ
דְּבַר ה' אֲשֶׁר בְּפִיךָ?"

הַשִּׁיבוּ הָרַב אֲרִיאֵלִי: "אֲגִיד וְלֹא אֶכְחַד, גַּם
אֲנִי בְּעֵינַי תִּמְהַתִּי, וְחַפְשֵׁתִי מֵהַ סוּד
הַהֲצֻלָּחָה הַעֲצוּמָה הַזֹּאת, עַד שֶׁהֲחֻלַּטְתִּי:
סִיבַת הַדְּבָר הִיא, הֵיזוֹת וּבִימֵי בַּחוּרֹתַי
כִּאֲשֶׁר לְמַדְתִּי בִישִׁיבָה, הִנֵּה נֶהוּג
שֶׁהַבַּחוּרִים מְקַבְּלִים דְּמֵי כִּיס
לְהוֹצֵאוֹתֵיהֶם. וּמְדַרְךְ הַבַּחוּרִים בְּעֵלֵי תוֹרָה
לְחַסֵּף אֶת הַכֶּסֶף, וְלִרְכֹּשׁ לָהֶם סְפָרִים
לְלִימוּדָם בְּמִקְרָה הַטוֹב, וּבְמִקְרָה הַגְּרוּעַ...
אֲנִי לֹא כֵן עָשִׂיתִי. הַשְׁתַּמְשֵׁתִי בְּדְמֵי הַכִּיס
שְׁלִי לְהוֹצֵאוֹת נְסִיעָה בְּמוֹנִיּוֹת, כְּדֵי שֶׁלֹּא
אֶצְטָרֵךְ לְנִסְעַ בְּאוֹטוֹבוּס הַצְּבוּרִי, וְאֲנַצֵּל
מִרְאִיוֹת אֲסוּרוֹת.

לְעֵינֵי דַעְתִּי זֶה הַגּוֹרֵם, וְהִיא שַׁעֲמָדָה לִי
שַׁעוֹרֵי יִמְצְאוּ חֵן בְּעֵינַי בְּנֵי תוֹרָה בְּעֶזְרַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, בְּזָכוֹת שַׁעֲמָלְתִי עַל שְׁמִירַת
(לְהַתְעַדֵּן בְּאַהֲבָתְךָ) הָעֵינַיִם".

עֵינַיִם בָּהֶם אֵינָךְ מְצִית לּוֹ, אֵין זֶה אֶלָּא
הַתְחַמְקוֹת!"
מִיָּד הָעֵנִיק תְּרוּמָה בְּסֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
דוֹלָרִים!...

"וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מִטְּהוֹ" (יח, כד)

אֶל הַרְה"ק רַבִּי יִצְחָק מִנְּשַׁכִּיז נִכְנָסָה אִשָּׁה
כְּאוֹבָה וּבְפִיָּה בְקָשָׁה מִהָרַבִּי, שְׁאִינָהּ
מְסֻגָּלָה לְסַבֵּל עוֹד אֶת צְרוּתֶיהָ וּמְכַאוֹבֶיהָ,
וְהִיא לֹא יְכוּלָה עוֹד לְהַחְזִיק מְעַמָּד.

הָרַבִּי הַכְּנִיָסָה לְחֻדְרֵי מְלֵא בְּחַבִּילוֹת וְאָמַר
לָהּ: "אֵלּוֹ הַצְּרוּת הַקְּנִימוֹת בְּעוֹלָם, בְּחֻרֵי לֶךְ
חַבִּילָה אַחַת". הָאִשָּׁה נִבְהָלָה מִגְּדֹל הַצְּרוּת
הַקְּנִימוֹת בְּעוֹלָם, וְלֹא יָדְעָה בְּמָה לְבַחֵר, עַד
שֶׁרָאָתָה חַבִּילָה קְטַנָּה מֵאַחוּרֵי הַדְּלָת.
בְּצַעֲקָה הִיא שׁוֹאֵגָת: "רַבִּי, אֶת הַחַבִּילָה
הַזֹּאת אֲנִי רוֹצֵה!" הָשִׁיב הָרַבִּי: "הַחַבִּילָה
הַזֹּאת הִיא בְּדִיוֹק הַחַבִּילָה שְׁלֶךְ..."

כְּשֶׁבָאוּ הַנְּשִׂאִים לְקַחַת אֶת מִטּוֹתָם, כָּל
אֶחָד לְקַח אֶת שְׁלוֹ. אָף אֶחָד לֹא רָצָה לְקַחַת
אֶת שֶׁל חֲבֵרוֹ, כִּי רַק בְּשְׁלוֹ הוּא יְכוּל לְעַמֵּד.
זֶהוּ "וַיִּרְאוּ" - אֶת כָּל שְׁאֵר הַמִּטּוֹת - "וַיִּקְחוּ
אִישׁ מִטְּהוֹ", וְלֹא אֶת שְׁלֵךְ אַחֲרֵיהֶם.

"נִתְתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל" (יח, כא)

אֶל הַחֲזוֹן אִישׁ הַגִּיעַ אֲבָרָךְ צַעִיר שְׁזָה עֵתָה
הַקִּים אֶת בֵּיתוֹ, וְשָׂאֵל אִם בְּמַצְבוֹ הַכֶּסֶפִּי
הָרְעוּעַ, כְּשֶׁהוּא שְׁקוּעַ בַּחוּבוֹת גְּדוֹלִים,
מְטַלֵּת עֲלָיו הַחוּבָה לְהַפְרִישׁ מַעֲשֵׂר
כֶּסֶפִּים?

"אֵינִי רוֹצֵה לְדַבֵּר מִנְּקֻדַּת מִבְּט הַלְכָתִית",
אָמַר הַחֲזוֹן אִישׁ, "אוֹלָם מִתְרַחֲשִׁים לְרַב
מְקָרִים שְׁאֵין לְהַגְדִּירָם כְּצָרָה מִמֶּשׁ, כְּגוֹן
הַצְּטַנְנוֹת וְכִדּוּמָה, שֵׁישׁ בָּהֶם הוֹצֵאוֹת
כֶּסֶפִּיוֹת שֶׁל תְּרוּפוֹת וּבִטּוֹל זְמַן, וְאֶת אֵלֶּה
בּוֹדָאִי יְכוּלִים לְחַסֵּף עַל יְדֵי הַפְּרִשַׁת מַעֲשֵׂר
כֶּסֶפִּים, וְאֶפִּילוֹ דְּבָרִים גְּדוֹלִים מֵאֵלּוֹ
חוֹסְכִים בָּהּ..."

א גוט שבת

לקבלה במייל: LikutinNiflaim@gmail.com

ערכים לילדים

טרייה

לע"נ האישה החשובה מרת דבורה פרומר ע"ה בת ר' אברהם שמואל ז"ל

חידון טרייה א-ב לפרשת השבוע. שאלות קלות ומאתגרות כדי שכל בני המשפחה יוכלו להשתתף, ליהנות ולהצליח!

פנינים לפרשת קרח

"וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה'... וּבִלְעָה..."
(טז, ז)

האדמו"ר רבי נפתלי מרופשיץ ז"ע אומר, שמושה רבנו רצה, למרות כל המחלוקת עליו, שאנשי קרח יקבלו את העונש בחד ובחמים. לכן הוא הזכיר לפני ה' את בריאת העולם. כמו ששם העולם נברא בחד ובחמים, גם כאן, שהעונש יעשה בחמים.

חידוד לפשוטו של מקרא

איזו מילה מופיעה פעמיים ברצף באותו פסוק?

(א, א)
"וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים..."

שאלה מפירוש רש"י

לכמה ימים נאכל בכור בהמה?

(א, א)
"שבע ימים יאכל בכור בהמה..."

חידוד מאוצר התורה

מהם שלושת הכתרים שניתנו לישראל?

(א, א)
"שלושת הכתרים שניתנו לישראל..."

מאמרי הפתגמים

תיקו

ביאור

כשאין הכרעה ברורה בין שני צדדים - לא בוויכוח, לא במשחק, ולא בשאלה - אומרים "תיקו", כלומר: שניהם שווים ואין מנצח.

דוגמא

שני חברי ישיבה התווכחו שעה ארוכה בביאור דברי הגמרא, האחד טען כך והשני טען אחרת, ולבסוף אמר המגיד שיעור: "יש צדדים לכאן ולכאן. אי אפשר להכריע בוויכוח. תיקו".

מקור

המילה 'תיקו' מופיעה מאות פעמים בתלמוד בבלי, כששאלה לא הוכרעה.

המילה 'תיקו' מהווה ראשי תיבות של "תשבי יתרץ קושיות ובעיות" כשנאמרת מילה זו בגמרא, פירושה שממתינים לאליהו הנביא שיבוא ויתרץ, במהרה בימינו אמן.

א מי פצתה את פיה?

ב מהאדם ומהבהמה, הוא שייך לכוהנים:

ג בכל שקל יש 20 כאלה:

ד אחד מאלה שהשתייכו לעדת קורח:

ה מה אמרו העם לאחר שה' אמר שיכלה את עדת קורח?

ו מה יש לומר בעת ביעור המעשרות?

ז מי הלך אחרי משה רבנו בהולכו אל אוהלי דתן ואבירים?

ח באיזה גיל מבצעים לתינוק בכור את טקס פדיון הבן?

ט כיצד נקראים פירות או ירקות שבוודאות לא הופרש מהם תרומות ומעשרות?

י מי היה אביו של קורח?

יא בהם אסור לבני לוי לגעת:

יב לאיזה שבט השתייך קורח?

יג כמה אנשים נמנו על עדת קורח?

יד כיצד הגיבו בני ישראל כשהאדמה בלעה את קורח ועדתו?

טו כדי לפדות בן בכור צריך לתת לכהן 5 מטבעות כאלה:

טז ה' מצווה על אהרן ובניו שישמרו על המקדש מפני זרים שלא ייכנסו אליו, ואם חלילה כן ייכנסו - הם ייענשו. זה אומר שהם ישאו את...

יז מה צמח על מטה אהרן?

יח למה שימשו המחנות של הרופים?

יט מה שמו קורח ועדתו על המחנות שהביאו?

כ לאיזה שבט השתייכו דתן, אבירים ואון?

כא איזה פרי צמח על מטה אהרן?

כב אותה צריך להביא לכהן מתוך התבואה (זוהי התרומה הראשונה שמפרישים, ולפי רש"י, לזה מכוונת המילה "ראשיתם"):

תשובות: א | משה | ב | אהרן | ג | כסף | ד | אהרן | ה | אהרן | ו | אהרן | ז | אהרן | ח | אהרן | ט | אהרן | י | אהרן | יא | אהרן | יב | אהרן | יג | אהרן | יד | אהרן | טו | אהרן | טז | אהרן | יז | אהרן | יח | אהרן | יט | אהרן | כ | אהרן

מָשַׁל וְתְבוּנָה

"כִּי שָׂכַר הוּא לָכֶם חֶלֶף עַבְדְּתֵכֶם"
(במדבר יח, לא)

כָּל הַפְּמוֹן שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ שׂוּוֹה לְשָׂכַר מִצְוָה אַחַת

תְּבוּנָה

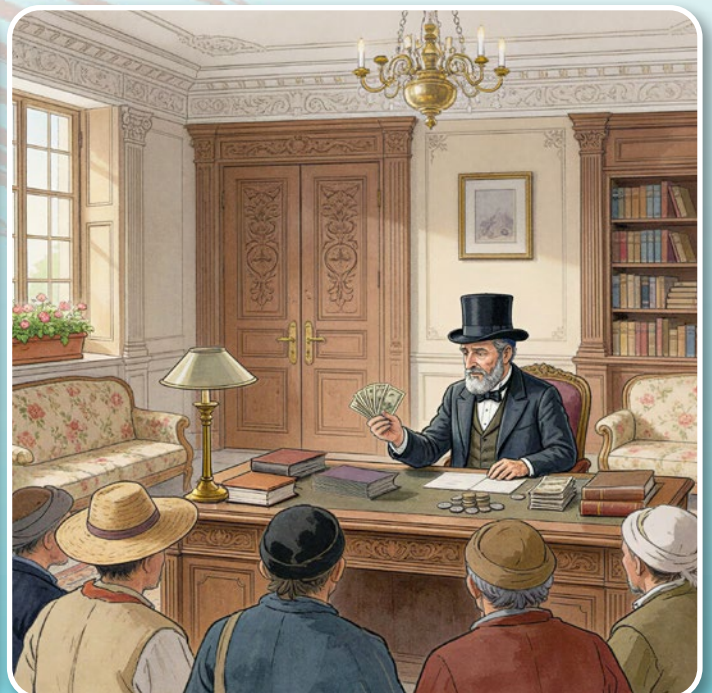
דָּוִד הַמֶּלֶךְ, עָלִיו הַשְּׁלוֹם, אָמַר (תהלים
קיט, מו): "וְאֲדַבְּרָה בְּעֵדוּתֶיךָ נֶגֶד מַלְכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ".
מִסְבִּיר הַחֶפֶץ חַיִּים: כְּנֻנְתּוֹ שֶׁל דָּוִד הַמֶּלֶךְ הִיא שְׁלֹפֶעֱמִים,
כְּשֶׁאֵינִי מְדַבֵּר בְּדַבְרֵי אֱלוֹקִים חַיִּים, יֵשׁ אֲנִישִׁים
הַלּוֹעֲגִים לִי, אוֹלָם אֲדַרְבֶּה, אֲנִי מְדַבֵּר נֶגֶד מַלְכִים
"בְּעֵדוּתֶיךָ", בְּעֵדוּת ה' נֶאֱמָנָה, וְלֹא אֲבוֹשׁ.
הֵם דּוֹמִים בְּעֵינַי כְּאוֹתָם כְּפָרִיִּים עֲנִיִּים שְׂאִינָם מְבִינִים
כָּלֵל בְּטִיבָם שֶׁל שְׁטָרוֹת כְּסָף.
אוֹתָם מַלְכִים אֵינָם מְבִינִים כָּלֵל עַד כַּמָּה יְקָרִים וְחֲשׂוּבִים
הֵם דַּבְּרֵי הַתּוֹרָה, וְלִכְּנֹן אֵין לְהַתְּבַיֵּשׁ מֵהֶם כָּלֵל וְכָלֵל.
בְּאוֹתוֹ אוֹפֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַתְּיַחֵס לְאֵלוֹ הַלּוֹעֲגִים עָלָיו
עַל שֶׁהוּא מְקַיֵּם אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה. אֵל לוֹ לְשִׁים לֵב
אֲלֵיהֶם, וְעָלָיו לְרַחֵם עֲלֵיהֶם עַל שְׂאִינָם מִפִּירִים בְּעֶרְפָּה
וְקִדּוּשְׁתָּהּ שֶׁל הַתּוֹרָה.
אָנוּ, הַיּוֹדְעִים כִּי כָּל הַפְּמוֹן שֶׁבְּעוֹלָם אֵינוֹ
שׂוּוֹה לְמִצְוָה אַחַת שֶׁבַּתּוֹרָה, נִמְסוֹר אֶת נַפְשֵׁנוֹ עַל קוִיִּם
מִצְוֹתֶיהָ כְּרָאוּי, בְּיֹדְעֵנוֹ שְׂאֵנוֹ עוֹסְקִים בְּדַבְּרֵי הַיָּקָר
וְהַחֲשׂוּב בְּיֹתֵר הַנִּמְצָא עָלֵינוֹ אֲדָמוֹת.

מָשַׁל

קִבְּלוּ גְדוֹל הִיָּה מְסַפֵּק אֶת כָּל הַמְּזוֹן לְצִבְאָ הַמֶּלֶךְ.
עֲשִׂיר גְדוֹל הִיָּה וּמְפֹרָסָם בְּעוֹשְׂרוֹ. מְקוֹם מְגוּרָיו
שֶׁל הַקִּבְּלוּ הִיָּה לֹא הֶרְחַק מִכְּפָר שֶׁכָּל תּוֹשְׁבָיו הָיוּ
עֲנִיִּים.
פַּעַם בָּאוּ אֵלָיו בְּנֵי הַכְּפָר וּבִקְשָׁה בְּפִיהֶם:
הוֹאִיל וְהֵם שָׁמְעוּ כִּי הוּא קִבֵּל מֵאֵת הַמֶּלֶךְ סְכוּם
כְּסָף גְדוֹל מְאֹד, הֵם מְבַקְשִׁים מִמֶּנּוּ לְהִרְאוֹת
לָהֶם אֶת הַכְּסָף הָרֵב שֶׁהוּא קִבֵּל.
תְּמִימִים אֵלֶּה חֲשַׁבּוּ שֶׁבְּנֹדָאֵי יוֹצִיא לָהֶם אוֹתוֹ עֲשִׂיר
שָׂקִים מְלֵאִים אֲדָרְכָמוֹנִים וּמְטַבְּעוֹת זָהָב. וְלִכְּנֹן, הֵם
הוֹפְתֵנוּ מְאֹד כְּאִשֶׁר הוּא הוֹצִיא לָהֶם כַּמָּה שְׁטָרוֹת
נִיִּיר עֲלוּבִים לְמִרְאָה.
הָאֲנָשִׁים רָאוּ וְתַמְהוּ, וְכִי זֶהוּ הַמְּמוֹן הָרֵב
שֶׁמְדַבְּרִים עָלָיו כָּל הַיּוֹם? וְהִרִי אֵין אֵלוֹ אֵלָּא כַּמָּה
שְׁטָרוֹת עֲלוּבִים בְּלִבָּד.
אָמַר לָהֶם הַעֲשִׂיר: אֵינְכֶם מְבִינִים בְּטִיבּוֹ שֶׁל
כְּסָף, בַּחֲלָק קֶטַן בְּלִבָּד שֶׁל הַשְׁטָרוֹת הַלְלוּ שְׂרָאִיתֶם,
יְכוֹל אֲנִי לְקַנּוֹת אֶת כָּל הַכְּפָר שֶׁהֵנְכֶם גְּרִים בּוֹ
עַל בְּתִיו וְאֲדָמוֹתָיו.

מתוך הספר 'אוצר המשלים על התורה'

מִצְאוּ אֶת 10 הַהִבְדָּלוֹת

למחרת בהפסקה התייצב שלומי בפני חבריו והודיע להם שהוא חיב להגיד להם משהו חשוב, כלם השתתקו, ושלומי בכשרונו הגדול רתק את כלם

חיים ויענקי מספרים על שלומי הישן ושלומי החדש

כשהבחנתי שהמצב נהיה גרוע יותר ויותר ושלומי מממש מתנתק מחבריו בפתאום, החלטתי שאני חיב לעשות משהו בענין. פתאום נצנץ בי רעיון פשוט. ניגשתי לשלומי ושאלתי אותו ישירות: "שלומי, מה קרה לך, מה עובר עליך? אתה יודע שדאגה בלב איש ישחנה? אז ספר לי מדוע ומה סיבת ההתנהגות המוזרה שלך?" שלומי הביט בי ופתאום פרץ בצחוק כמו בימים הטובים, ואמר לי: "שמוליק, אתה בטח חשבת שהשתגעתי או שעובר עלי משהו נורא, אבל אתה יכול להרגע, לא קרה כלום, אבל החלטתי שאני חיב לשמור על החיים שלי בעולם הזה ובעולם הבא.

לפני כמה שבעות עינתי בספר 'חפץ חיים'. זו לא הפעם הראשונה שאני מעין בספר זה, תמיד קצת למדתי וקצת נזהרתי לא לדבר לשון הרע, אבל למחרת כבר הייתי שוכח. אבל הפעם פתאום כשלמדתי נבהלתי מעצמי, איך אני שלומי שתמיד מערב בכל מה שקורה בפתאום ותמיד מערב בשיחות על חברים אחרים, בעצם גורם לעצמי עונשים כבדים בעולם הזה ובעולם הבא, ופתאום הבנתי איך אני צובר עונות חמורים, ואז החלטתי שאני בכל מחיר לא ממשיך בדרך הזאת ואני מפסיק לגמרי לדבר ולשמע דברי גנאי על כל אדם אחר. ולכן כל פעם כשהחברים בפתאום מתחילים לדבר משהו על משהו אחר אני פשוט קם ומוצא לעצמי תעסוקות אחרות, כי אני לא מוכן לאבד את עולמי ברגע" כששמעתי את דבריו של שלומי הייתי המום לחלוטין, ובלבי פנימה אפילו קנאתי בו, איך הוא הצליח ביום אחד להתגבר ולעזוב הכל ולפתח דף חדש, אבל אמרתי לו: "שלומי, אני ממש מתפעל ממך, אבל מדוע בחרת דרך כה קיצונית, הרי החברים שלנו כלם חושבים שפשוט השתגעתי?" ואז שלומי המשיך: "גם אם כלם חושבים שהשתגעתי אני חיב לעשות זאת, כבר בכלל

קשה לי לתאר לכם בדיוק מי זה שלומי, אבל כל מי שהפיר את שלומי ידע שהוא מערב בכל ענין, שלומי היה ה"מרפז" בכל דבר. כשיש ארועים, תחרויות, ותמיד כשקורה משהו שלומי הוא זה הקובע, הוא זה המזעזע, הוא זה התלמיד עם המרץ, מנהיג שסוחף אליו את כל בני הפתח.

אבל ביום בהיר אחד קרה משהו מוזר ביותר - שלומי התחיל להיעלם ולנתק את עצמו מכל הארועים, כל החברים היו יושבים בפתח ומדברים, ופתאום שלומי מתרומם ממקומו ומוצא לו תעסוקות אחרות, פעם הוא צריך לסדר את המדף ופעם הוא יוצא החוצה. בהתחלה זה לא היה כל כך מורגש אך לאט לאט החלו כלם לשאל את עצמם מה קורה לשלומי, למה הוא תמיד נעלם באמצע, למה הוא הפסיק לארגן ענינים? היו שרחמו עליו ואמרו שבודאי עובר עליו או על בני משפחתו משהו לא ברור והיו גם כאלה שהחלו ללגלג עליו ועל השגעון שתקף אותו.

גם אני שהייתי חבר טוב של שלומי לא היה לי ברור מה בדיוק עובר עליו, כי גם לי הוא לא ספר דבר. ואז

אחד רק צריך להחליט לשמור על עצמו וכשרוצים באמת הקדוש ברוך הוא מסייע ויוצאים נשפכים גם בעולם הזה וגם בעולם הבא.

והאמת שהחפץ חיים בספר "שמירת הלשון" כבר כתב שעל ידי שמירת הלשון מסיר מעל עצמו _____ וכל אחד יאָהבהו וימסר לו סודותיו ולא ידברו עליו לעולם. שמתם בודאי לב, שחסרים פֿאן מילים, אַז בואו ותפנסו גם אתם להגדלה הגדולה שלנו שפֿה זוכים במצלמה עם גלילי ניר שמדפיסה את תמונותיכם. אַז עיינו גם אתם ב"שמירת הלשון" שער הזכירה בתחלת פרק י"א והשאירו לנו הודעה מה המילים החסרות פֿאן.

כֶּה עוֹנִים תְּשׁוּבוֹת וְזוֹכִים בְּפִרְסִים

במה זוכים?
זוכים במצלמה דיגיטלית, שגם מצלמת וגם מדפיסה על ניר מיוחד שיש בה

איך עונים?

1. מכינים בקצרה את התשובות לשאלה
2. מתקשרים למוקד 'על הצדיקים' **073-345-30-95**
3. משאירים את שמכם, שם העיר ומס' הטלפון שלכם
4. עונים את התשובות בקול צלול ובהיר

עכשיו מתפללים שתזכו

א' של ה'חפץ חיים' (הלכה ז') הוא אומר שאפילו אם יחשבו על האדם שהוא השתגע הוא חיב לעשות זאת ולא לקבל או לדבר דברי גנאי על חברו.

אתה באמת צודק" אמרתי לשלומי "אבל הדרך שבחרת אינה נכונה כי האדם לא חיב בדרכים קיצוניות סתם לגרם לעצמו בושות, כשאתה יכול לנהג בדרך אחרת. אולי פדאי שתסביר לחברים או תמצא דרך אחרת לשמור את ההלכה, אבל לא בדרך כזאת מוזרה." שלומי שתק כמה רגעים ולאחר מכן אמר לי: "שמוליק, אתה צודק, תן לי לחשב על זה." ואני שהפירתי טוב את שלומי ידעתי שכשהוא חושב, הוא תמיד מפתיע... כבר למחרת בהפסקה התייצב שלומי בפני חבריו והודיע להם שהוא חיב להגיד להם משהו חשוב, כלם השתתקו, ושלומי בכשרונו הגדול רתק את כלם בדבריו: "אני יודע שחשבתם שהשתגעתי בזמן האחרון, אך אל תדאגו לא קרה כלום, פשוט החלטתי לא לדבר יותר לשון הרע, ואתם בטח לא תשנאו אותי בגלל שאני רוצה לדבר ולשמע על כלכם רק דברים טובים ולא מענין לשמע על אף אחד שום דברי גנאי. אבל אני באמת חושב שהדרך שבחרתי לבצע זאת היתה קצת בולטת ומשונה, מה שגורם לכם לחשב עלי דברים, אז מעתה ואילך אתם יכולים להרגע, לא עבר עלי כל דבר רע, ומצבי רק הולך ונהיה טוב יותר, ואני חוזר להיות חברתי ושמח כבעבר. אבל אני מבקש ממכם אל תדברו אתי דברי גנאי על מישהו אחר כי אני פשוט לא מענין לשמע." כל בני הכתה פשוט נדהמו מדבריו הפשוטים, וכמובן מאז השתדלו למלא את בקשתו לא לדבר דברי גנאי על אחרים, ומאותו יום ואילך כשכלם ראו שהענין "אמתי" והוא אכן אינו מדבר ואינו שומע דברי גנאי על אחרים, מעמדו בכתה הלך והשתפר והוא נהפך לתלמיד הכי אהוב בכתה. פתאום כלם הרגישו שעל שלומי אפשר לסמוך, כי הוא באמת אינו רוצה לדעת ולחשב רע על השני.

ואני הבחנתי שבפעם שלומי המשיך בדרך הישנה וכל פעם כשהיו בסביבתו דבורים אסורים הוא היה פשוט נעלם, הוא לא היה עושה זאת באפן מכּוּן כבעבר אלא פשוט משתתק, או מעביר את השיחה לנושא אחר, או מוצא סבה כלשהיא להעלים מהאזור בלי שמישהו שם לב לכך. האמת שגם אני לא כל כך הבנתי איך הוא מצליח לעשות זאת, איך מצד אחד הוא כל כך חברותי וכל כך אהוב על ידי החברים, ומצד שני איך הוא מצליח לשמור על עצמו בצורה מדהימה לא להיכשל בדברים אסורים. גם היום, כשאני חושב על שלומי, אני פשוט מתמלא בקנאה, אך זה למד אותי שכל

עונג שבת

העלון שמחבר אותנו לשולחן השבת

שולחן שבת מרתק לילדיכם! מסרים חזקים, חידות מהפרשה, הלכות נוגעות לחיי היום יום, סיפורים מרתקים ודיונים מעוררי מחשבה - הכל בשפה של ילדים, ובלי צורך להכין מראש. העלון הזה יעזור לכם להפוך את שולחן השבת לחוויה משפחתית בלתי נשכחת! קריאה מהנה ושבת שלום!

חידה 2

אני עץ מיחד במינו. לא היו לי פרות, עלים או פרחים, הייתי רק מקל יבש.
שמו של אדם גדול היה חרות עלי. הניחו אותי ללילה אחד באהל מועד,
יחד עם עוד אחד עשר מקלות דומים לי.
למחרת בבוקר, קרה לי גס גדול! הוצאתי פרח, הנצתי ציץ,
ואף הבשילתי פרות טעימים, נכד הוכחתי מי הוא שבו בחר ה' לעבדו בבית המקדש.
מה שמי, ומהם הפרות?
רמז: הפרות שלי נקראים על שם מי שזריז וממהר לעשות את עבודתו.

חידה 1

אנחנו קבוצה גדולה וחשובה,
שעמדנו לצד אדם שחשב שמגיע לו כבוד,
והתלוננו כנגד המנהיגים.
כדי להוכיח את צדקתנו, החזקנו בדינו כלי מיחד ששמים בו אש וקטרת,
אך בסופו של דבר, יצאה אש מאת ה' ושרפה את כלם.
מי אנחנו, ובמה החזקנו?
רמז: אותנו האדמה לא בלעה.

(מבוסס על פ' "תורת אביגדור" להגה"צ ר' אביגדור מילר זצ"ל)

המבצר הפנימי שלנו

לדים יקרים ואהובים, דמינו לעצמכם מבצר ענק ומבצר, עם חומות גבוהות וחזקות. הרבה אויבים נסו לחדר מבעד לחומות הללו, אבל אף אחד לא הצליח! המבצר הזה הוא הלב היהודי שלנו, ובתוכו שוכנת האמונה הטהורה בה' יתברך. מבחוץ, עומדים אויבים רבים ומנסים לפרץ פנימה - אלו כל הדעות הכוזביות והפתויים של העולם, כמו עבודה זרה שהיתה פעם, או דרכי הגויים היום. אך החומות שלנו - חומות התורה והמצוות - כל כך חזקות, שאף אויב חיצוני לא יכול להן.

אך מה קורה כשהאויב הגדול ביותר לא נמצא בחוץ, אלא בפנים? זהו בדיוק ספורו של קרח. קרח היה אדם גדול וחכם מאד. הוא ראה בעיניו את קריעת ים סוף, אכל מן המן שירד מן השמים, ועמד

בהר סיני ושמע את קול ה'. האמונה שלו היתה חזקה כמו ברזל! שום דבר מבחוץ לא היה יכול להזיז אותו מאמונתו. המבצר שלו היה עצום וחסין.

אבל בתוך המבצר הנפלא הזה, הסתתר אויב קטן וערמומי – מדת הקנאה והתאווה לכבוד. כמו זאב המסתתר בתוך עור של כבש. האויב הזה, היצר הרע הפנימי, לחש לקרח בלב: "למה אהרן הוא הפהן הגדול ולא אני? גם לי מגיע כבוד!".

הקול הקטן הזה הלך וגדל, כמו כדור שלג שמתגלגל והופך למפלת מסכנת. קרח, במקום ללחם באויב הפנימי הזה, נתן לו להשתלט עליו. הוא התחיל לחשב שהוא צודק, שהקנאה שלו היא בכלל "לשם שמים". האויב הפנימי הצליח לעור את עיני שכלו, וקרח פתח בעצמו את שערי המבצר מבפנים... ואז, הפל התמוטט.

תחשבו על יוסי ואבי, שני חברים טובים שלומדים יחד ב"חידר". יוסי מצליח מאד במבחנים והרבי תמיד משבח אותו. אבי גם הוא ילד טוב, הוא מתפלל יפה ושומר על כל המצוות. אבל בתוך לבו מקנן אויב קטן – הקנאה. הוא מרגיש עקיצה בלב בכל פעם שיוסי מקבל ציון טוב. האויב הזה לוחש לו: "זה לא פייר! למה הוא מצליח יותר ממך?". אם אבי לא ילחם באויב הזה ויאמר לו "שקט! אני שמח בהצלחתו של חברי!", הקנאה תגדל ותהרס לו את שמחת הלמוד ואת החברות עם יוסי.

ילדים יקרים, הלמוד הגדול מפרשת קרח הוא שהמלחמה האמתית שלנו היא לא רק נגד דברים חיצוניים, אלא בעקר נגד האויבים שמסתתרים בתוך לבנו – הקנאה, הגאווה, הפעס והעצלנות. כשאנו מנצחים את המדות הרעות שלנו, אז אנחנו באמת גבורים, והמבצר שלנו נשאר חזק ואיתן, מלא באור של תורה ויראת שמים.

שירת הנצחון ביום השרב

היה זה יום חם במיוחד, אחד מאותם ימים שהשמש קופחת ללא רחם, ונדמה שהאוויר עצמו בוער מרוב חם. אמא לקחה את כל הילדים למסע קניות ארוך ומפרך לקראת השמחה המשפחתית הקרבה. שעות ארוכות הם שהו בחנות, מדדו חלצות, מכנסים, עד שכלם היו עיפים, רעבים וצמאים. הדרך בחזרה לתחנת האוטובוס נראתה ארכה ארכה.

ואז, לפתע פתאום, כמו חלום במדבר, התגלה לפניכם הקיוסק. שלטים נוצצים הכריזו על גלילות וארטיקים בכל הטעמים. מקרר הארטיקים נראה כמו תבת אוצרות קפואה ומפתה: אדום של דבדבון, צהב של לימון, כתם של תפוז... היצר הרע מיד קפץ לבקור והתחיל לחש באזני כל אחד: "רק ביס אחד, קטן וקר, זה בדיוק מה שאתם צריכים עכשו!".

הילדים הגדולים יותר, דוד'קה ושרי, שהם בני תורה מחנכים ליראת שמים, ידעו להפעיל מיד את היצר הטוב. הם הביטו זה בזה, ובלי מלים, הבינו שעומד לפניכם נסיון. אמא נגשה בזהירות, בדקה את תעודת הכשרות שעל המקרר, ואמרה בשקט אך בהחלטיות: "ילדים, זה לא ההכשר שאנחנו מקפידים עליו. אנחנו לא קונים כאן".

אזניה הקטנות של תהלה, בת השלש וחצי, קלטו את המשפט, ואף שלא הבינה הכל, היא ראתה את הארטיקים הצבעוניים וקוּתה בלבה שאולי בכל זאת...

דוד'קה ושרי הנהנו בהבנה. הם הרגישו את הצמא בגרון, אבל הם ידעו שרצון ה' חשוב יותר מכל. אבל אז, דוד'קה הבחין במבט של אחותו הקטנה. הוא הסתכל על פניה הקטנות והמאדמות מהחם, וראה את עיניה הגדולות נשואות בתקווה אל הארטיקים. הוא ידע היטב מה יקרה בעוד רגע. כשתהלה תראה את הילדים האחרים שיוצאים מהקיוסק עם שלגונים צוננים, הסער הפנימי שלה, סער הבכי והאכזבה, פרץ בשאגה. הוא יכול היה כמעט לשמע את הבכי המר עוד לפני שהתחיל.

כאן התגלתה גדלתו של דוד'קה. זה היה האתגר האמתי שלו. לא רק להתגבר על היצר של עצמו, אלא לעזר לאחרים, לחשב על הקטנים, להיות "נושא בעל עם חברו". מתוך אחריות מופלאה ואהבת חסד, הוא לחש מלה לאמו. היא הבינה מיד והנהנה בראשה.

במקום לצעד ישר אל תחנת האוטובוס ולעבר בדיוק ליד הפתוי, פנה דוד'קה, לקח ברכות את ידה הקטנה של תהלה, והוביל אותה בעקוף גדול באלכסון, אל הצד השני של הרחוב, הרחק מעינה הסוקרת של הקיוסק. תהלה הקטנה לא הבינה את פשר העקוף ושאלה בקול מתוק: "דוד'קה, למה אנחנו הולכים מכאן? הדרך הישרה קצרה יותר!".

דוד'קה לא התבלבל. הוא הרגיש פתאום שמחה אדירה, שמחה טהורה של מצוה, שמחה של נצחון על היצר. הוא הרים את קולו בשמחה ובגאווה של בן תורה, והכריז לעברה: "כי אנחנו הולכים בדרך המיוחדת שלנו! בואי נשיר!". והוא התחיל לשיר מלב גואה מאשר: "אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו!" תהלה הקטנה, שלא הבינה הכל, נסחפה בהתלהבות והתחילה לזמזם את המנגינה. וכך, במקום צעדה עיפה ומזעזעת, צעדו להם בשמחה, שרים שירת נצחון על הזכות הגדולה להיזהר מאכילת דברים שאינם פשרים למהדרין.

הסוף הטוב לא התאחר לבוא. כשהגיעו סוף סוף הביתה, חכה להם אבא עם שקית גדולה מהמפלת השכונתית – שקית מלאה בארטיקים מההכשר המהדר שלהם.

אך המסר העצום של הספור המשיך להדהד גם ביום שלמחרת. דודתם של הילדים באה לבקור והביאה לתהלה הקטנה ממתק. תהלה, שרק אתמול היתה בת שלש וחצי, החזיקה את הממתק בידה הקטנה, רצה במהירות אל אמא ושאלה ברצינות של ילדה גדולה: "אמא, הממתק הזה הוא מההכשר שלנו, או שזה ממתק של הקיוסק?".

ילדים יקרים! ראו איזו גדלה! כשמותרים על משהו למען ה' יתברך, לא רק שלא מפסידים, אלא זוכים לשמחה אדירה ולשירת "אשרינו" שבוקעת מעמק הלב! וההשפעה הטובה מדביקה גם את הקטנים ביותר, ומחזקת את כל הבית ביראת שמים טהורה.

ספר שמואל - המשך. (שמואל א', פרק י"ב)

ילדים יקרים, האם אנו זוכרים את השמחה הגדולה והישועה הנפלאה שהיתה בשבוע שעבר? עם ישראל, שהיה נתון בצרה גדולה מפני נחש מלך עמון הרשע, נצל בגס גדול! הקדוש ברוך הוא שלח את שאול המלך, ובסיעתא דשמיא גדולה הם נצחו את האויב. העם פלו היה מלא שמחה והודאה לה', והם הלכו לגלגל כדי להמליך את שאול באפן רשמי ולהקריב קרבנות שלמים לפני ה'.

והנה, במעמד המרגש הזה, כשכל העם עמד בשמחה גדולה, קם שמואל הנביא. הוא היה כבר זקן, שערו הלבין, וכל חייו הוא שרת את עם ישראל באמונה ובמסירות. הוא לא בא לקלקל את השמחה, חס ושלום, אלא כאב אוהב שרוצה ללמד את בניו דבר חשוב לפני שהם יוצאים לדרך חדשה.

שמואל עמד לפני כלם ואמר בעונה גדולה: "הנה, שמעתי בקולכם. בקשתם מלך והמלכתי עליכם מלך. אני כבר זקנתי, וכל חיי הייתי אתכם. ועכשו, אני מבקש מכם, ענו בי נגד ה' ונגד משיחו, שאול. האם פעם לקחתי ממישהו שור או חמור? האם פעם עשקתי מישהו או קפחתי אותו? האם לקחתי שחד? אם עשיתי דבר כזה, אני אחזיר מיד!".

דממה השתררה בקהל. כל העם ידע ששמואל הנביא צדיק וישר, ושאין בו שום רבב. והם ענו בקול אחד, בהכפת טובה גדולה: "לא עשקתנו ולא רצותנו, ולא לקחת מיד איש מאומה!".

שמואל המשיך והזכיר להם את כל החסדים שעשה עמם ה' יתברך מאז ומתמיד. הוא ספר להם איך ה' הוציא אותם ממצרים, ואיך כשהם שכחו את ה' – באו עליהם צרות. וכשהם זעקו לה', הוא תמיד שלח להם מושיעים. "ועכשו", אמר שמואל, "ראיתם את נחש מלך עמון בא עליכם, ובמקום לזעק לה' שהוא מלפניכם האמתי, אמרתם 'לא, כי מלך ימלך עלינו!' ה' הוא מלפניכם!".

העם הרגיש שאולי טעו בבקשתם. הם הבינו שהם החלישו את בטחונם בה', ושמו את בטחונם במלך בשר ודם.

כדי להראות להם את גדל הטעות, עשה שמואל דבר שהדהים את כלם. היתה זו תקופת קציר חטים, ומי קיץ חמים ויבשים שבהם לעולם לא יורד גשם. שמואל אמר: "ראו, אקרא אל ה', והוא יתן קלות ומטר! ואז

תדעו ותראו פי רעתכם רבה אשר עשיתם בעיני ה' לשאול לכם מלך".

שמואל התפלל לה', ובאותו היום, לפתע פתאום, השמים התקדרו בעננים שחורים, רעמים חזקים הרעידו את הלבבות, וגשם זלעפות החל לרדת.

פחד גדול נפל על כל העם. הם הבינו שה' מראה להם שהם חטאו. הם נגשו כלם אל שמואל בראה גדולה ואמרו לו: "התפלל בעד עבדיך אל ה' אלהיך ואל נמות!".

ואז, שמואל הנביא, ברחמיו הגדולים, נחם וחזק אותם: "אל תיראו! נכון, עשיתם את הרעה הזאת, אך מעתה, אל תסורו מאחרי ה', ועבדתם את ה' בכל לבבכם. וגם אנכי, חלילה לי מחטא לה' ולחדל מלהתפלל בעדכם".

מפאן אנו לומדים דבר עצום, ילדים יקרים. אפלו כשאדם עושה טעות, כשהוא מתחרט וחוזר לה', הקדוש ברוך הוא תמיד מקבל אותו באהבה. המלך האמתי שלנו הוא ה' יתברך, וכל ההצלחה שלנו תלויה רק בדבקות שלנו בו ובתורתו

הקדושה.

הלכות שבת

* ההלכה: דיבור בשבת

(א) פרסים והבטחות בשבת

כשרוצים לעודד ילד ללמד תורה בשבת, מתר להבטיח לו פרס, אפלו אם את הפרס עצמו אסור לתת בשבת. זה נחשב "צרך מצוה", כיון שזה מזרז את הילד ללמד ולהתחזק באהבת התורה. (דהווי לצורך מצוה חינוך הבן לזרוזי נפשיה לת"ת).

* דוגמא מעשית: אבא אומר לשמעון בשבת בבקר: "שמעון, אם תחזר יפה על המשנה שלמדנו, במוצאי שבת אני אקנה לך ממתק טעים". למרות שקניית ממתק היא מעשה חול, ההבטחה עצמה מתרת כדי לעודד את שמעון ללמד.

(ב) מידע שלילי על ילד בשבת

כאשר הורה פוגש בשבת את המלמד של בנו, צריך להזהר מאד שלא לדבר על דברים שעלולים לגרום לאב צער או כעס. אם המלמד יודע שהבן התנהג לא יפה והדבר יכעיס את האב, אסור לו לספר זאת בשבת, כדי שלא יכנס צער ומריבה לבית ביום השבת. יש לחכות עם שיחה כזו למוצאי שבת. (משנה ברורה סימן שז ס"ק ג).

* דוגמא מעשית: ר' יצחק פגש בבית הכנסת בשבת את הרבי של בנו חיים. הרבי רצה לספר לו שחיים הפריע מאד בשעור, אך הוא נזכר שהדבר יצער ויכעיס את אביו, ר' יצחק. לכן, הרבי רק ברח אותו ב"שבת שלום" ואמר לו שידברו במוצאי שבת.

(ג) דיבור על תלמוד תורה בשבת

מתר לדבר בשבת על עניני התלמוד תורה של הילד. למשל, לדבר על קשי מסוים שעולה בלמוד הגמרא של הילד, וכיצד לפנות לרב ולעזר לו בענין זה, וכל מה שקשור לענין קדומו הרוחני, או לחשב על דרך לעודד אותו לשפר את ידיעותיו. כיון שכל מטרת הדבור היא לטובת למוד התורה של הילד (אפלו דיבור על קניית פרסים לעידוד וכדומה), הרי זה צריך מצוה והוא מתר בשבת.

דוגמא מעשית: ההורים מתייעצים ביניהם על סדר הלמוד המתאים ביותר לבנם לקראת השבוע הבא, וכיצד לפנות זמן ללמוד "חברותא" עם חבר. כמו כן, הם מתרים לדבר על דרך לעודד את הילד לשפר את החזרה על הלמוד בבית. דיבור זה הוא "צרך מצוה" והוא מתר בשבת.

(ד) למוד למבחנים בשבת

מצוה גדולה ללמד תורה בשבת. מתר בהחלט לאב ללמד ולחזר עם בנו על הלמודים בשבת, ואפלו אם זה כהכנה למבחן שיתקיים באמצע השבוע. אין בזה משום איסור "מכין משבת לחול", כיון שעצם הלמוד בשבת הוא מצוה חשובה בפני עצמה. (פשוט שאין במצוות מכין משבת לחול).

* דוגמא מעשית: ליעקב יש מבחן חשוב בגמרא ביום שלישי. בשבת אחר הצהריים, אבא שלו יושב אתו והם חוזרים יחד על הסגיה שוב ושוב כדי שיעקב יזכר אותה היטב. זה מתר בהחלט וזוהי מצוה גדולה של

סיפור בארמית

אינהו דזכו בדינא באמת

ינוקי חביבי! כד איתא הגרלה על מתנתא רבא ויקרא, כולי עלמא בעי למזכי ביה.

(ילדים חביבים! כאשר יש הגרלה על פרס גדול ויקר, כל העולם רוצה לזכות בו.)

אבל מאי הנה כד תרי ינוקי זכו באגרא, וכל חד מנייהו טעין בחילא רבא: "האי אגרא לאו דידי הוא כלל, דחברי הוא!"?

(אבל מה קורה כאשר שני ילדים זוכים בפרס, וכל אחד מהם טוען בכח רב: "הפרס הזה לא שלי כלל, הוא של חברי!"?)

האי מעשה דאתי מוכח דכד יצר הטוב שליט, מדת האמת נצחא יתרא!

(הסיפור הבא מוכיח שכאשר יצר הטוב שולט, מידת האמת מנצחת בגדול!)

הנה עובדא בשוקא חד מיחד ומשפר דאתעביד לינוקי דתלמוד תורה במתא דביתר עלית.

(היה מעשה ביריד אחד מיוחד ומושקע שנעשה עבור ילדי תלמוד התורה בעיר ביתר עלית.)

תמן זבינו פתקי דהגרלה, ואגרא רבא דידיה הנה קורקינט חד יקרא דשוי מאתן זוזי.

(שם מכרו פתקי הגרלה, והפרס הגדול שלו היה קורקינט אחד יקר ששווה מאתיים שקלים.)

כולהו ינוקי קמו במתח רבא, ממתינין למשמע מאן איהו ההוא ינוקא דינפי בשמחה באגרא קמא.

(כל הילדים עמדו במתח רב, ממתנינים לשמוע מי הוא אותו ילד שיזכה בשמחה בפרס הראשון.)

בסופא דשוקא, שליף ההוא דמנחה ית פתקא מקופסתא דהגרלה ואכריז בקלא רמא על שמייה דינוקא דזכה.

(בסוף היריד, שלף המנחה את הפתק מקופסת הגרלה והכריז בקול רם על שמו של הילד הזוכה.)

כדיו, קם קדמיהו דכולי עלמא פלוגתא סגיא ודלא צפויה ביני תרי ינוקי.

(אז, החל להיות לנגד עיניהם של כל הנוכחים ויכוח גדול ובלתי צפוי בין שני ילדים.)

ההוא ינוקא דאתידע שמייה, סריב בתקף רבא למשקל ית הקורקינט!

(אותו ילד שהוכרז שמו, סריב בתוקף רב לקחת את הקורקינט!)

"אנא כלל לא זבני שום פתקא דהגרלה", אכריז בקשטותא דלית בה ספק, "ומשום הכי לא מטי לי! חברי זבן ית פתקא, ואגרא דידיה הוא!"

"אני כלל לא קניתי שום פתק הגרלה", הכריז ביושר שאין בו ספק, "ומשום כך לא מגיע לי! חברי קנה את הפתק, והפרס שלו הוא!"

לקבליה, ההוא חברא דזבניה לפתקא קאים ותבע בההיא מדה: "נהי דאנא זבני, אבל כתבי ית שמך על פתקא, ומשום הכי אתה הוא דזכית באמת! סב ית אגרא!"

(לעומתו, החבר שקנה את הפתק עמד והתעקש באותה המידה: "נכון שאני קניתי, אבל כתבתי את שמך על הפתק, ומשום כך אתה הוא הזוכה האמיתי! קח את הפרס!")

האתגר הנה פליאה ומרגש: תרי ינוקי צדיקיא, דכל חד וחד מניהו קאים בקשטותיה ובעי למהוי טבא לחבריה!

(האתגר היה פלאי ומרגש: שני ילדים צדיקים, שכל אחד ואחד מהם עומד ביושרו ורוצה להיות טוב עם חברו!)

מנהל דתלמוד תורה דקאים הנה תמן, חזי בהו בתמהא ובהתרגשות.

(מנהל תלמוד התורה שעמד שם, הביט בהם בהשתאות ובהתרגשות.)

ספר לינוקי מדרשא דרבנן דמלפינו ביה דהקדוש ברוך הוא לא בעי מישראל אלא מלתא חדא: "דתהוו רחמין דין לדיו ומכבדיו דין לדיו".

(הוא סיפר לילדים מדרש של חכמינו זכרונם לברכה שמלמד אותנו שהקדוש ברוך הוא לא מבקש מישראל אלא דבר אחד: "שתהיו אוהבים זה את זה ומכבדים זה את זה").

וכדין אתא ההוא שנויא דחדותא ודשפיר: מנהל אודע קדם עמא ועדה, דמשום דתרי ינוקי נהגו ביושר וברחמותא דישראל כל כך סגי, הוא מפיק מפיסיה דידיה עוד מאתו זוזי, וזבין קורקינט אחריןא דיהוי לתרוניהו, והכי כל חד מניהו נפק זכאי.

(ואז הגיעה התפנית המשמחת והראויה: המנהל הודיע קבל עם ועדה, שמשום ששני הילדים נהגו ביושר ובאהבת ישראל כה גדולה, הוא מוציא מכיסו הפרטי עוד מאתיים שקלים, וקונה קורקינט נוסף שיהיה לשניהם, וכך כל אחד מהם יצא זוכה.)

מכאן לפינן דיושרא ורחמותא דזולת אינון הנצחון דבקושטא, וכד בר אורייתא דבק באמת וחספ בטובת חבריה, רבונו של עולם דאג דלעלם לא יפסיד!

(מכאן אנו למדים שיושר ואהבת הזולת הם הניצחון האמיתי, וכאשר בן תורה דבק באמת וחספ בטובת חברו, ה' יתברך דואג שהוא לעולם לא יפסיד!)

דיונים תורניים

* הדרכה להורים: כדאי לעודד את הילדים על עצם המחשבה, גם אם התשובה אינה מדויקת, ולכוון אותם בעדינות אל התשובות הנכונות.

אבא: ילדים יקרים, בא נחשב רגע על קרח. התורה מספרת שהוא היה "פקח", חכם גדול. הוא היה משבט לוי, "נושא הארון". הוא ראה את כל הנסים. אם כך, מה דעתכם, האם קרח חשב שמשוה רבנו בדה את הדברים מלבדו, חס ושלום? האם יכל להיות שהיתה לו איזו כפירה?

(אפשרות לתשובה: בודאי שלא! הוא האמין בה' ובתורה בלב שלם, אי אפשר אחרת אחרי שראה את כל הנסים! / אם הוא היה כופר, למה היה רוצה להיות כהן? אלא חיב להיות שהוא רצה לעבד את ה')

אבא: יפה מאוד! אם כך, נצבת בפנינו שאלה חזקה יותר: אם הוא האמין בכל, איך הוא הצליח לחלק על משה רבנו? הרי ה' אמר בפרוש "וגם בד' יאמינו לעולם"! איך קרח החכם הסביר לעצמו את מעשיו?

(אפשרות לתשובה: חז"ל אומרים ש"עינו הטעתו", הוא ראה ברוח הקדש שיצא ממנו שמואל הנביא, וחשב שבזכות זה מגיע לו הכל. / הוא נתן לקנאה ולגאווה לבלבל אותו, והוא שכנע את עצמו בתרוצים שהוא עושה לשם שמים.)

אבא: מצין. וכעת, השאלה למחשבה: מה לומדים מכאן לעצמנו? איזה אויב מסכן יותר לילד בן תורה: הפתוי לאכל ממתק טעים שראה בחנות, אך הוא יודע שאין לו את ההכשר המהדר שעליו מקפידים בביתו, או הקנאה הקטנה בלב כשהוא רואה שחבר שלו קבל צעצוע חדש?

(אפשרות לתשובה: הקנאה! פי את הפתוי החיצוני קל להדוף, יודעים שהוא שליח של ה"יצר הרע". אבל את הקנאה קשה לזהות, היא באה מבפנים ומבלבלת אותנו. / הספור של קרח מוכיח שהאויב הפנימי, המדות הרעות, הוא המסכן ביותר, פי אפלו אדם גדול עלול לפל בו.)

העלון יוצא לאור על ידי כולל "רצופות" - לאברכים הלומדים בהתמדה וברציפות, בנשיאות הגאון הגדול ר' דוד כהן שליט"א ראש ישיבת חברון. לתרומות הארות ותגובות: 7163036@GMAIL.COM. להשגת העלון: בדוא"ל הנ"ל. **פקס:** ניתן לקבל את העלון בפקס, יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 3036 (העלון זמין מיום רביעי בערב). תשובות לחידות: 1. **תשובה:** מי אנוחנו: מאתים וחמשים האנשים, "נשיאי עדה קריאי מועד", שהצטרפו למחלקתו של קרח. ובמה החזקנו: במחתות שבהן הקטירו קטורת לפני ה', כדי לבדק במי ה' בוחר (במדבר ט"ז, יז-יח, לה). 2. **תשובה:** מה שמי: מטה אהרן הפהו, משבט לוי. וממה הפרות: שקדים, כפתוב: "ויצא פרח ויצץ ציץ ויגמל שקדים" (במדבר ט"ז, כג).

שבת טיש

ספורים ואגדות * פנינים ופרפראות * מדות והליכות

מתוך הספר "שבת טיש"
כרך שישי בסדרה בע"ה

פנינים

ויקה קרח בריצה (טו, א) - "קרח בריצה" בגימטריא הקו רשע, פמוא ב"מגולה עמקות", וכשם שבני קרח לא מתו ובכל דור ישנם אנשי ריב ומחלוקת, כך בכל דור ישנו הקו רשע, אך במסכתו אנו כי סופו מפלה להקו רשעו. (עבודת ה'יהוה)

ויקה קרח - בגימטריא עין רואה לב חומד, וזה ההבדל בין הדייקים שמבקשים לתת לזולת, ואלו הרשעים חומדים הכל לעצמם, ומרמז בשם 'קרח' אותיות 'רשע קח', וכן פתבות 'ויקה קרח' יש פעמים האותיות 'קח', והאותיות הנותרות בגימטריא ב' פעמים קח, יחד 4 פעמים קח, לרמז כי החומד מקבל לקחת מכל ארבע רוחות העולם, ולכן נסקמה פרשה זו לפרשת ציצית, שבה נאמר "ולא תתרו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", כי עין רואה והלב חומד והגוף עושה" פרישו רש"י שם, והם נוסטריא עג"ל - עין, גוף, לב. כי סופו של המתאנה וחומד להשיע עד כמעשה העגל. (פסחא דפסח)

ויקה אותיות וי-קח, ו"י בגימטריא ט"ז שהוא רחבו של השות הרבים, רמז למדת הנאה שהיתה בקרח, ולכן 'קח' פקש לעצמו גדלה, וסופו שירד לשאלו, שכן 'קח' בגימטריא צ"הגמס, וכפי שאמרו חז"ל במסכת פסח בתרא "כל המתירה נופל בגיהנום". (שקת צ"ב)

אך מאידך נודע כי קרח היה גדול מאד במעלתו, אלא שעינו הטעתו. ורמז לזה, פתבות "קרח בריצה" פרקהת בר"ל"ו שכן בגימטריא "ריצה" פסחה ובג"ו"ו, כלומר שקרח שהיה אכן ירא שמים חשב שהוא בדרך גבוהה כמו משה רבנו, עד שהגיע פניו לחלק עליו. אלא שלא די בכך שהיה "ריצה" פסחה ובג"ו"ו, אלא היה צריך להיות גם שצאמר אחריו "ומודה על-האמת וחבר אמת בלבבו", וקרח לא הגיע במדת האמת לדרך משה ואהרן. (אפי ואפיקה)

בזהר מובא, שלעתיד יעלה קרח מן השאלו ויהיה, והאריז"ל קצא לזה דבר פסוק "צדיק כחמור יפרח" שסופי פתבות הם 'קרח', כי תמנו יתה רק לעתיד לבוא, ולכן מרמז וקרא בסופי פתבות, כלומר פסחא לאח תקו העולם, ורמז לזה פסוק "שלוש שלום לרחוק ולקרוב", ופרשו חז"ל בפסוקים שלום למי שהיה רחוק ונתקרב, והפנה לקרב. שכן "קרח" אותיות "רחוק", אך "קרח" בגימטריא "קרב", שרואה היה ונתקרב, וכן "ויקה" נוסטריא "ועלתי יעמ קרח חי", כאשר יתבטל הרע מן העולם ויבוא התקון השלם. (ספי פקס)

ויקה שפקח היה, מרמז ראה לטות? עינו הטעת? (רש"י) - למד קח רש"י לשון 'פקח' ולא חכם או נבו? מפני שפקח נתי ה"תולדות יעקב ויפ"י" "כלל גדול מה שפקחתי מגדול אהד, ובו תחוק ואלתרף, והוא תועלת גדולה הן בעבודת ה' והן בעבודת האדם, ואישי או פקח או פקח או פקח, שפאש מסכים האדם לצדע מסים, והשם אחר"כך ביעתו שפאש הפקח הוא הנבון, ואז יקשר בין הצדדים, ולא יבט רק על צד אחד. ואם יבט רק שני הצדדים פוגח וואים את שני הצדדים בענין הדין, הרי לפנינו ארבעה צדדים, וד פעמים צ"ד עולה בגימטריא ש"ו"ו, כלומר שפאש כל אחד מבני על שני הצדדים, על הצד שלו וגם של חברו כדי לביק שפאש אני טועה והשני צדק, אז ואים ליד שלום, ושימי פעמים צ"ד בגימטריא פ"ח שכן אותיות פקח. כי קרח "פקח היה" ואכן הביט בשני הצדדים, אלא שעינו הטעתו, כלומר לא העמיק בראתו להבין שעליו לקבל את מרותו של הצדיק, והביט על החבר רק בראיה שחית. (שה לכה)

ויראו ויחזו איש משהו (יז, ב) - למד הוציא רשאי השכבים את משהו? ויחזו רמז משה אהרן פרח כדי להראות כי זה פרח ז"ל אלא ללמד עד כמה ענותנים היו, שבקשו לפרסם ולהודיע את המשה שלהם לא פרח, והקפ"ה אכן בחר עד באה"ו, הוא כן אהרנו לא, וזה שבתם של הנשואים שחודו פרבים על האמת. (רבי דוד משה טשורטקוב)

הנה נתתי לה את-משמרת תרומתי (יח, ה) - למד נסקמה פרשת מתנות הנהגה למחלקת קרח? ללמד, שאמנם קרח ועדתו רוממות אכל בגרונם, וכפי חוץ היה נראה שעקר משרתם היא תבונה והעבודה פקדש, אבל לאמתו של דבר בקשו את המתנות ואת טובות ההנהגה שבהנהגה, ומכאן אתה למד על כל המחלוקות, שכלפי חוץ טוענים פעלי המחלוקת כי כל מתנות לשם שמים, אך המתבונן בדברי מגלה עד מתרה כי עינם בעיניו מוזן וכבוד בלבד... (בשי שרד)

ספורים בפרשה

יש להתרחק מיד ולא להכניס את הילדים לסכנה ורחינית". המנהל נותר בחמתו והגיש תלונה למשטרה נגד רבי יהודה צדקה על שהוציא דבר רעה על בית-ספרו, והוא נרש להקדיח. רבי יהודה עמד בתוקף על דעתו כי יש להחרימ את בית-הספר הפסול, ואמר לחוקר המשטרה בסערת-רוח: "הרי אתה מגיס למשטרה ומעליף ממנה שאתה פסול לו, ואף הוא פסול למנה עלי, וכך הלאה בסלס הדרגות. כיצד תנהג כאשר תקבל הוראה מהמנה עלי, ואחרי יבוא המנה שמעליו ויאמר לך להפך?" החוקר השיב כי פמוכן יצית לבשל בהדגה הגבוהה יותר, והרב המשיך: "אנחנו קבלנו הוראה מהרב העליון שבעליונים, ממלך מלכי המלכים בלבדו ובעצמו, והוראתו היא לשמר את הקו ולהשיג על חנוכם הקשר של ילדי ישראל. אין לנו אלא מוראו של הקב"ה בלבד, ויכול אתה לעשות עמי ככל שתחפץ, אך אני לא אשנה את דרכי!" המלים הפורצות שנאמרו בכאב עצור ובאמץ-ידיה הרשימו את החוקר, והוא פטרו לביתו לשלום.

ומשה אהרן בתוך מוטותם (יז, כא) - רגשי הערצה וידידות חש רבי אברהם יהושע פריד רבה של נאסויד, אל רבי יקותיאל יהודה הלפרטס רבה של קלויזנבורג, אף שהיה מבגד ממנו בארבעים שנה ויותר. הוא ראה בו את דמות דיוקנו של רבו הערץ ה"דברי חיים" מצנז, וקנו של הרבי מקלויזנבורג, ועמד בפניו כחסיד ואמן. שבת אחת נסע הרב מנאסויד לקלויזנבורג, יחד עם בנו רבי ישראל רבה של הונדא, וישבו ליד הרבי כחסידים מבקקים. בשעת אמירת התורה, החל הרבי לדון "שבת של מי היום", כלומר מי ישימע לפני הצבור דברי תורה, והפציר באורחו הרב מנאסויד לשאת דברים. לאחר הפצרות הרבי, בקש האורח את הספר "דברי יקותיאל" לרבי יקותיאל שרגא משינובי, והקריא מתוכו את פרושו על הפסוק "ומשה אהרן בתוך מוטותם" - "משה לשון הטיה, א' בייג', לרמז למדת הענה ומיכותי-הרחו", ואמר: "מכאן אנו למדים, שפאשר מתאספים הצדיקים בעלי הענה אצל צדיקהדור, וואים הם שכל ענותנותם אינה אלא בואה לעמת שפלות-רוחו, ועליהם להתבטל עליהם כי הוא הנשמה הכוללת אותם יחד". הרמז שהטמין בדבריו היה מוכן היטב, והשמעים השתאו מגדל הערצתו והתקשרותו אל הרבי מקלויזנבורג.

כי את-מעשר בני-ישראל אשר ירדו לה' (יז, כד) - חז"ל מספרים במדרשו, מעשה אהד שהיתה שדוה מעלה לו מאה ברין חטה בשנה, והיה נותן ממנה לעשרה ברין מעשר. לשנה הבאה נתן רק תשעה ברין למעשה, ולא מצא ביבול השדה אלא תשעים ברין. לשנה הבאה שוב חס האיש על מעשורותיו שהוא פוחת מיבולו, ונתן רק שמונה ברין, ואף יבול השדה פחת וירד לשמונים ברין בלבד. וכך ירד משנה לשנה, עד שבשנה העשירית מצא ביבול עשרה ברין בלבד. וכך נרש הפסוק: "כי את-מעשר בני ישראל אשר ירדו לה'" - כפי המעשה אשר יתנו לה' תרומתם. אותה "נתת" - כך אני נותן ומחזיר לכם מזה כנגד מדה. "עשר ביבול שתתעשר". והסמיד לזה רבי מעתק חטאב מתונס את הפסוק בקהלת: "אהב כסף לא-ישבע כסף, ומי-אהב כהמון לא תבואה" - מי שאוהב כסף וממעיט בנתינת מעשורותיו, אזי לא ישבע כסף, כי כספו ירד משנה לשנה. וכך אוהב כהמון - שאוהב לצבור המון מוזן וכדוש ולכן מצמצם הוא את מעשר תבואתו, אזי לא תבואה - סופו שלא תהיה לו תבואה אלא בשעור מעט...

ויקה קרח... ודתו ואבנים (טו, א) - אמר רבי שלמה קלוגר, כי כך דרשה של מחלקת. שנים הם המלכים את האש - העשירים המפגלים מחד והעניים המרודים מאידך, ואלו הבינוניים עומדים מן הצד. וכך היה אצל קרח שהיה עשיר מפלג, ועמו דתו ואבנים שעליהם אמרו חז"ל שידרו ממכסיהם ונחשבו כמתים...

בתקופת הקתנו של רבי ישראל וינה חלוי לנדא בעל "מעון הברכות" ברננות העיר קמפנא שבפולין, פרץ פלמוס בעיר לאחר שפקה מראשי הקהלה בקשו למנות פסליח-צבור יהודי מסים בשם שמעון, שנתן בקול גנים ויהיה חזן מקבש ומכשר, אלא שהיה קל"דעת ונלחז במעשיו. הרב ראה משום חלול הקדש בהקמתו עברו לפני עמוד התפלה, אך התלבט אם כדאי בשביל כך לבלות מחלקת בעיר או שפא השלום עדיף. נמלך בדעתו של רבי יוסף הצדיק מפוואן חתנו של "גודע ביהודה", ובמכתבו התחפס וכתב לו בלשון-למודים: "שמעון חזן זה, דורש כל אתר שפתורה, גנון את-החזיר ואת-התבול" וכו'ומה, וכיון שהגיע ל'אתיה' אלקוף תירא - פרש"י... כלומר הוא מפגם עצמו במאכלות אסורות ואין יראת ה' בקרבו, והוסיף וכתב כי יתכן ויש להבליג על כך כדי שלא לעורר מחלוקת. ואכן רבי יוסף השיב כי "מוטב להקמיד צלם בהיכל ואל ירבה מחלוקת בישראל", ויעץ לו לשתק ולהבליג ולצפות לישועת ה'. התמנה אותו שמעון על משרתו, והרב נסה התלה לדר על לבו ולנסות להטותו אל דרך הישר, וכשראה שלשוא הוא טורח ועמל מצא עצה מחכמת ביצה להגותו מן המסלה. הוא החל לקרבו אליו ובכל הזמנות היה מכבדו בכוס גדישה ביון ערב שיש בו כדי שכרות. וכמליצה הודיעה שרב חזנים טפשים הם, אף אותו שמעון חזן לא הבין את פתיחותקשים שהרב הטמין לו, ויהיה מופא על הקבדו הרב שהוא זוכה מרוב הערץ. אלא שברבות הימים, לאחר שהרב הוגילו לשתות לשכרה, ובכל ארוע צבורי אסגתי-מצוה היה משקהו יין לרב, התרגל החזן והפך לשחזן קבוע, עד שהיה מתגולל באשפות ומתנהג לעיוכל. מוכן מאליו כי קריו דרדה בעיני בני העיר, והקלו מהרו לפטרו ממשרתו כחזן, ולאחר שהלה עזב את העיר בבשת-פנים נשם הרב לרוחה...

קראי מעיד אנשיי-שם (טו, ט) - ה"בית-הלוי" ממריסן שפעם כיצד משבחים אדם מסים הנודע ומפרסם בין כל מפריו, והגדירו אותו כי הוא מ"אנשיי-שם". רבי יאשיבך עמד מכבד על טיבו של האיש שאין תוכו בבוז, ואמר בחיוד: "פעמים בלבד אנו מוצאים במקרא את הבטוי אנשיי-שם, היכן? בדוד המבול ובמחלקתו של קרח..."

הבדלו מתוך העדה הזאת (טו, טא) - באחד הימים נודע לרבי יהודה צדקה, כי נהויגו באחד מבתי-הספר בירושלים למדו פסול ומנגד לקדשת ישראל, ומיד העריש עולמות ודרש מהורי התלמידים להוציא משם את ילדיהם. קמה סערה צבורית, והמנהל הפגם עלה אל ביתו של רבי יהודה וטענה בפיו: "איך אפשר להחרימ את בית-ספרנו בטרם מבררים אם נכונה השמועה"? וטענה: "תאר לעצמך שאתה מטיל עתה ברחובות ירושלים העתיקה, ולפתע נשמע קול של חלופי יריות, הלא בודאי תמלט מן המקום אף שאין הדבר אלא בגדר ספק אם יש סכנה בדבר. ואף בכל הנוגע לחזון ילדי ישראל, בכל מקום של ספק

חמור אחד מהם נשאתי...

אגדות מענינות רבות נכרכו בדמותו של רבנו אברהם אבינו... אהת מהן היא האגדה הבאה שספרה בידי חכמי זקנא... ועל-פיה בארו את הפסוק במשלי: 'כבוד חכמים ינחלו וכסילים מרים קלוון' - מתי ינחלו החכמים כבוד? כאשר יתמנו כסילים לראשיהם ופרנסיי-הצבור, ולאחר שיתבזו ויהפכו ללעג וקלס בעיני הבריות, אז ינחלו החכמים האמתים את כבודם הראוי להם...

באחד מנדודיו נקלע לעיר אחת, שבה יהודים רבים, וכיון שנקעה נפשו מלכתת רגליו בדרךים, הציע את עצמו להתמנות לרב ומנהיג על העדה, כיון שכס הרבנות היה פנוי באותה עת. אך לשוא נסה להציג את עצמו בתור החכם הנודע אבינו, ששמו נודע עוד בחיי ככלי-העולם, וכלם הביטו בו בלעג: 'איך יתכן שדלפון ודלי-בשר כמוך יציג את עצמו כחכם הנודע? לך ותכחש באחרים, כי בנו לא תוכל להתל'.

יצא אבינו בפי-נפשו, והמשיך בנדודיו לעיר אחרת. ושוב חזר המחזה על-עצמו, וכלם סרבו להאמין לו ברב כסילותם, שכן על-פי דעתם על החכם להיות איש בעל-יקומה ובעל-מדה, המתקיים בו 'ההלך לפניך בטנד'... והוא חנוט בבגדי-שיראין. וכל המרבה בגלימות ואדרות - הרי זה משבח...

והנה הודמן לפני רבי אברהם הלך אחד, שענה על כל הדרשות הללו. 'האיש היה בעל-יקומה פארום, וקנו הדרור והרוב יורד לו על-פי מדותיו, וכרסו גדולה ועבה פקורת בית-הכרם. ואם תאר והדר לו פאחד מעניי-הדור, הרי שמוח רופס פתינוק ומצמצם פביצת יונה. האיש היה עס-הארץ דאורייתא ודרבנן, ולא ידע צורת אמת. אף למלאכת יד לא צלה, וחזר על-הפתחים.

ראה אבינו את האיש, ומיד הבזיקה פמחו תחבולה, ביצד להערים על בני העיר הכסילים, שמבקשים לעצמם רב בעל-מדות, וללמדם לקח. 'ווצה אתה להשתפר בעני-יפד' פנה אל האיש המגדל, והלה הביט בו בליטות. 'ובכו, פעיר הסמוכה מחפשים רב ומורה-צדק. מציע אני לך פלנות העירה ולקבל את המשרה עליך, ואני אהיה משרתך תמורת חצי משפרתך. ויכול אתה בודאי להכיר, כי חלקך יהיה גדול לאורי-ערך מהפירושות העלויות שאמנה מאפד'.

אף שפסיל גדול היה האיש, אולם עדין מעט שכל היה לו לתמה ולשאל: 'איך יכול אני להתמנות לרב? והרי אין לי שמץ ידיעה פדיני התורה?' ואבינו צא הרגיעו כי הוא יסדר את-הענינים על הצד הטוב ביותר. השנים פנו העירה, והעיר היתה פמרוקה.

דמותו הדרורה של האיש, שהצג פחכם המפרסם רבי אברהם אבינו 'הטילה על פלם ידא-כבוד, והם נפחו לכבודו לדרש פבית-הפנסת פבעיר. 'הרב' רק הנהו פראשו לפי ההנחיות של אבינו מבעוד מועד, וזה האחרון הציג עצמו כמשמשו של 'החכם הגדול', הצטדק בשמו על חלשתו מהדרך הארבה, והציע כי הוא ידרש פמקומו. דרשת המשמש הפעיקה את בני הקהלה, והקליוחמר נדרש מעצמו: 'אם פה גדול פחו של המשמש, על-יאהת פמה וכמה גדול הרב עצמו', ובמהרה הכתירו אותו לרפס ומנהיגם, תמורת משפרת גבוהה והנאים מפליגים.

'עליך להתחמק מפל דבור עם אנשי העיר, פאמתלה שאמה עסוק פסגיה קשה. וכיון ששלש שאלות בלבד מוכחות בדרך כלל לפני הרב, אלפךך את תשובותיהן והכל יבוא על-מקומו פשולם'. אמר אבינו צא לרבי. 'הראשונה עוסקת פראת-פמה עם סרבה, ותשובתך תהיה להניחה בכלי מים, וכאשר ינפחו את הראה, יביטו לראות אם היא מבצבת פמקום הפרכה. השניה עוסקת פדין אדם שהתפליו פכלו מידי, והפפרה לךך היא פתענית יום אחד. והשלישית תעסק פדיון-קברים בין איש לאשתו, ואתה תצוה לשוב אליך בעוד פדענת המים, שכן יוצא אני עמה לדרך ואשוב לאחר פשובע'.

אבינו צא לדרבו, והתקמה בצורת רבי נותרה על מקומה, לאחר שנון שלש התשובות. אולם לא חמור היה האיש, אלא חמור חמרתים, והוא הפך את היצרות זו בזו פבר פיום הראשון. פבת-אחת הגיעו אליו שלשה אנשים ובפיהן שלש השאלות שאבינו צפה מבעוד מועד שתבאנה אליו, זה עם ראת-בהמה נקובה, זה עם תפליו שפלו מידי, וזה עם זו שתגרה נפלה ביניהם. גלגל פריהמל את עיניו בהתקדויות, פפסק את-פסוקו: 'הראשון בעל הראה יצום יום אחד, השני בעל התפליו שפלו ישוב הנה פעבר פמונה מים, ואת האיש השלישי יניחו בכלי מלא מים וינפחו פפיו עד שיצבצבו המים מאניו'... השאלים יצאו מלפניו פמבוכה עזה, ולא ידעו אם לצחוק או לכבות... מה תועיל התענית לראה הנקובה? מה ירוח בעל-התפליו בהמתנת? ומה יעלה בגורלו של המספן שישכב פמים עד שייקבו אניו?

עברו פמונה מים, בהם הסתובבו אנשי העיר ולפם פליעמם, והנה שב המשמש העירה. מיד עטו עליו בני העיר וספרו לו על התשובות המוזרות שקבלו מהרב החדש, ובמקום תשובה פרץ המשמש בצחוק מר.

'ובכן הגיעה השעה לגלות את-האמת. אני הוא אבינו מבעוד מועד, והאיש היושב פנינים אינו אלא איש חלו ונבער מדעת. פקשתי להראות לכם, כי לשוא אתם מביטים על חיצוניות האדם ולא על פנימיותו, וכיון שבקששתם רב בעל קומה' הבאתי לכם פריון מגדל זה בעל ראשי-חמור, למנוח עליכם פרב. כי אם תפצים אתם פקרים, הרי היא לפניכם'...

מוכן מאליי כי ההלך פטר על-אתר מתפידיו, ומשמשו התמנה על-מקומו, פאשר בני העיר למדו לקח להגדיל בין עקר וטפל, ובין תכלת לקלא-אילן...

מדברי האור החיים הקדוש על הפרשה

וישמע משח ויפל וגו' (טו. טז) - צריך לדעת למה הצרך לומר וישמע, אחר שאמר הכתוב ויאמרו אליהם, מפיו יעלה עליהם עול? כי לרוב שהתקבלים לא מקו צורת המבון של העצת הדברים, הודיע הכתוב שהבין משה תכלית-הדברים הגם שלא פרושו דבריהם, ואמרו ויפל וגו', נגד מה שאמרו שהם מתנשאים על קהלתו שלקבלו דבריהם משה ואהרן, כנגד מה שנוגע למשה - נפל על פניו להראות קצה האחרון ההקנה, ושנה נפשו כפפריה-הארץ בעבד המשתחית לפני השרה. וכנגד פדלת אהרן - אמר וידבר אליהם וגו' פקח וגו', פרוש לא מצדיו דברי פה, עד שהבחינו אם מפני יצאו הדברים אם מה יצא הדבר.

ויאמר אליה אליהם וגו' (טו. טז) - הכונה, לצד שראה הפלאת שנת הרשעים עמו מזה הכיר היותם פחית הרע גמור אשר טבעו לטוא פחית הטוב נעזות מות בלא סבה, וזה אמר אל ה' אל-תפן אל-מחשבתם. והפנינו בזה לצד שאין לך אדם שאין בידו מצות ומעשים טובים, וכבר קדם לנו שאין הקדוש פרוידיהו מקפח שוכר כליהרה ובריה ואפלו של רשעים, דכתיב אל אמונה ואין ענל, וצא ולמד משכר פסיעותיו של אהרן רשע, אשר על-פיו קש משה שעתמד להם איזה מצוה פבדן, שהוכות תולה, לזה פקש מה ואמר אליהם אל-מחשבתם, פרוש אפלו זהו שכר העיקה מנחה לז' וכן לה ולא יבט אלה. ואם-תאמר, אך נטל מידו יתברר לאנשים ההם לעזת משפטם? דע, כי הצדיקים יש בה פהם להפקיע וזאת הנמצאת לרשעים פקשתי: משה מוחלטים פקע, והוא סוד צדיק מושל דאת אלקים, פרוש מושל פראת ה' שיעשה האדם אם יראה מעיניהם להפקיע וזכותו מונעו, יש מה בידם, מה שאין הקדוש פרוידיהו כביכול עושה. ותמצא פדיו שלמלחם כיוצא פדבר, שיקולין פית-דין להקפיד נכסי אדם רשע, כאומנם פקח פית-דין הפקר. ואם-תאמר, למה לך משה להפליא עקשם של אדם, אלא לצד שנאתם אותו לא מפני זה יתחילו ליקר ענש, יש גם לבעל-הדין לחש פאן ולומר אין אדם נקשה על דבר אלא אסיון יש בו, ואם אין בו פלו יש בו מקצתו. לזה אמר לפני ה' וטעם המספיק להניחם, והתחילו להסיר מושח החדש ואמרו לא יחיו וגו', פרוש אין להם מקום להשדני פפנו פשנה, שהרי נדרה המלכים לקחת צריהם מהקם ופפרט פגעניים שהם לצרך הקם, והוא אפלו חמור אחר שהיה צריך לו לבוא עליו ונקאם לא נשא ואסיון מפיו להם מקום להשדני בשורה.

דברי הימים

כ"ח בסיון הוא יום חגה של ישיבת חכמי לובלין הנודעת. היום בו נחנכה הישיבה בשנת ת"צ, יחד עם עליית רבי מאיר שפירא על כיסא הרבנות בלובלין המעטירה. למרבה הצער לא זכה ראש הישיבה ליהנות מבעולת חזו הפרי מנול, אחר שנות תלוא וקוסי תבנית הישיבה במשך כשבע שנים מאז החתא אבן הפניה בל"ב בעומר תרפ"ד, כאשר הוא מכתב רגליו באירוסה ואמריקה לטבת הישיבה, ונטא רבי"ל נאומים עליהם הנלוצו "ברם" וזכר אותו איש לוב, שאלמלא הוא נשתכח תורה מירשאל, הונטל לראח כשלוש שנים ומצוה בלבד כיום "במרושת תרצ"ו. הישיבה המשיכה לעמוד עוד כ"ד שנים עד פרוץ השואה, וכיום ייסוד הישיבה כ"ח בסיון, בשנת תרצ"ג. נערך בה סיום המחזור השני של 'הדף היומי', היומה שעליה הכריז רבי מאיר שפירא בכנסיה הגדולה של 'אגודת ישראל' ביומנו בשנת תרפ"ג, והלימוד החל בראש השנה תרפ"ד. הסיום הכריז נערך ט"ו בשבט תרצ"א. השני כאמור בשנת תרצ"א בהשתתפות כעשרים אלה אתת ורושם הרוח של מחולל העיון שריחפה בישיבה, והשלישי ב"ד במסגרת של"ו שנערך בצמנצום תחת הרושם של חורבן כאשר עתה בשלהי המחזור ה"ד כבר נמנים עליו לפי ההערכה למעלה כ"סוף אלף לומדים פרחי העולם, מכל קהילות ישראל הקרובים והרחוקים. לתלמידו רבי יוסף הלפנין סיפר רבי מאיר שפירא, כי בבוקרו של יום חנוכה הישיבה בכל"ח בסיון, יצא לפקד את קברי נאנוני לובלין, אך התלכט אל תחילה פקודת את הצעונים בבית-העלמין העתיק שבו נטמנו רבני העיר פדמונים, המהרש"ל ומהר"ם, ובי שולם שכנא מלובלין והחווה"ו. ותחילה פקודת בית-העלמין חחדש שבו נטמנו הצדיקים ובי צדוק הכהן ורבי לייב אינר, ורבני העיר בדרות המאוחרים. 'הנה נפל מדעת הפסוק 'זכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אומר', וידעתי כי תחילה יש לזכור את זכות האחרונים ולאחר מכן את זכות הראשונים, ולכן פקדתי תחילה את בית-העלמין החדש', והשדך לפרס כי יעקב עמד לפני מצבתו של 'החולה מלובלין' וראה על מצבתו את השם: 'רבי אברהם בן רבי אברהם' אחא ביה סומו כי נהג כחלכה, שוה סד הדורות האחרונים אל הראשון.

השם" כלומר לנחל את הישיבה הקדושה, ומאידך 'לעמוד לפני העדה לשרותם' - רבנות העיר. בשבת הראשונה התפלל בבית-החדש של המהרש"ל ואף ישב על כיסאו, וברשת דרש את הפסוק במשלי 'במקום גדולים אל תעמוד' כרן במקום פטיהו בו גדולי עולם, אסור לעמוד ולדרוך במקום אחד, אלא יש להתלול וללכת מחיל אל חיל, ולקח את החיים הרוחניים בעיר. פבתיחה הנוגינת של הישיבה השתפרה רוב רבני ואומרי פולין ובראש אומרי"ו שטרטובק וגור, והמונים דרמו לעיד לובלין כאשר רבנות מיוחדת הועמד להשרותם. את נאום הפתיחה הורגש נשא רבי מאיר שפירא בלשון הקודש, באדיש ובפולנית, ודבריו הועיר את נאנוני לובלין הצעירים שרוחם סוכת על הישיבה הקדושה וזכותם קמה וגם ניצבה. 'שתי מרגליות טובות נתנו לביכ"ם', אמר, 'הדף היומי וישיבת חכמי לובלין, שמוי אתם כבבת עיניכם בקרש ואף שיעבת חיל' אמנם לא נעמדה אמונה, אלא עניש שנים בלבד, אולם היא הותירה חורם על עולמם ויעשת עדי ויום, היא הצליחה ליתווה את עשרת הדורות לישנה, שיעת לטובה את יום התמונה פכל פרוידיהו ותחילה לזרות את השבת הנודעת לערכים הנשגבים והרוחניים כאחד של התלמידים. בתנאים נוחים ושואפה להתקדמות ועליה. ריעונו 'הדף היומי' הפך לחלק מכל פנר מה ישראל ומסוד החגיגות של המהרש"ל. הקמה הישיבה ללחל לרבי מאיר ביום מוכבי תרעו משמע, ואף שמיכת רגליו בין יומי-העם והתחנן על נפשו. השתרו החובות על צאורה והביאוהו עד עפר, באותם ימים הגיע לו הסוכן הראשי של חברת הביטוח 'פרידנשיל' לרכוש לעצמו פנימי-חיים. במרמה שרכים יצרופו אף הם וירשבו פנימוחם בחברה. את סכום הפרמיה שנעמד על חמישים אלף הוביבו המעידה לו החברה כהולאה זמנית, ובמבזבז השקה התבטא כי חושש הוא שרק ממותו ינאל את הישיבה פמוצותה, באמצעות דמי פנימוח, ולמנית-לב כך היה.

בהסתלקותו בן מ"ו שנים בלבד, נסתימה השלשלת המפוארת של רבני לובלין שנמשכה כארבע מאות שנה, מאז ימי רבי שולם שכנא תלמיד רבי יעקב פולק וחומו של הרמ"א. בתולדותיו השתפרה רבנות שהתקשו להאמין כי נפל האדם בלבנותו רבני מעולת פמאנינץ אמר שופדו, כי כל התנאים המפוארים לרכוש לקראתו כדי לייחזר נע'נדן, אחיו שזכה להפנין את התורה שבעל-פה בדיעין הדף היומי, וביחוד אותו מסכתו פטוחת שלמדו רק בדי מתי מעט, ויצאת להקביל את פניו עם רבבות דפי המואה שנלמדו בכוחו בכל קהילות ישראל.

גל לילדים

פרשת שבוע אוֹרַחַם

שבת שלום ומברך לְכָל הַיְלָדִים, וְעוֹד מַעֲט גַם חֹדֶשׁ טוֹב וּמְבָרֵךְ שִׁיְהִי לָנוּ וּלְכָל עַם יִשְׂרָאֵל.

גל: הפעם רצינו לגעת במצוה מאוד חשובה, ומאוד יקרה לנו. והיא - 'ברפת הלבנה'.

ליבי: יש לי שאלה גל, גם ילדים קטנים צריכים לברך ברפת הלבנה?

גל: כן, גם ילדים צריכים לברך 'ברפת הלבנה', מדין של חנוכה למצוות.

ליבי: ואיך מקימים אותה?

גל: מציץ ששאלה. הזמן של הברכה לדעת הספרדים מיום ז' לחודש. לדעת התימנים והאשכנזים מיום ג' לחודש. ולכתחלה טוב לברך פחת כפת השמים.

גל וליבי: והעקר לברך אותה בשמחה רבה; כי עם ישראל נמשלו ללבנה, כמו שהלבנה מתחדשת כל חודש מחדש, כך גם ישראל עתידים להתחדש עם בא הגואל בקרוב ממש בעזרת ה'.

עד כאן השבוע, אנו בטוחים שהחכמתם מעוד הלכה חשובה. נפגש בשבוע הבא בעז"ה באתו עלון ובאתו עמוד.

שבת שלום

פרשת קרח

קרח היה אדם חכם וחשוב מאוד. הוא היה בן דוד של משה ואהרן, והיה לו תפקיד מכובד במשכן. אבל קרח לא היה מרוצה. הוא רצה עוד כבוד, עוד כח, עוד תפקידים. אז הוא החליט לעשות משהו מאוד מסוכן - הוא קם נגד משה ואהרן ואסף סביבו מאתיים וחמישים אנשים חשובים שהצטרפו אליו.

קרח טען בקול רם: "כל העם כולו קדוש! למה אתם, משה ואהרן, מרגישים שאתם יותר גדולים מכולם?" זה אולי היה נשמע להם הגיוני, אבל האמת הייתה אחרת לגמרי. קרח לא דאג לעם - הוא דאג רק לעצמו. הוא לא רצה שוויון אמיתי, הוא רצה את התפקיד של אהרן לעצמו.

משה לא כעס ולא צעק. הוא פנה לה' בשקט ואמר: "בורא עולם אתה יודע את האמת." לכן האדמה נפתחה ובלעה את קרח ואת כל אנשיו. כולם ראו שמשה צדק ושה' בחר בו. ילדים יקרים, לפעמים אנחנו רוצים

מה שיש לחבר - את התפקיד שלו, את ההצלחה שלו, את השבח שהוא קיבל. אבל ה' רוצה שנשאל את עצמנו בכנות: האם אני רוצה את הדבר הזה כדי לעזור לאחרים, או רק בשביל עצמי? כי כשאנחנו עושים דברים מתוך אהבה אמיתית ולא מתוך קנאה - זה הדרך האמיתית שה' רוצה מאיתנו!

מצאו 10 הבאים

מִיִּשְׂרָאֵל, מוֹלֵד, עַם מוֹטוֹט חַצְצֵט יֵז לַחֲטוּט הַטוֹט לֵי: עַל לֹוֹטֵה חַזֵּט מוֹטוֹט עוֹטוֹט

מכה

הפסוק למסע צפורה

הילד/ה הזוכה מושי בלמס מקרית מוצקין

יודעים את התשובה? תשובה מפרשת תזריע מצורע: anafeamalon@gmail.com

וְהִתְנַחֵץ וְאֵת־הַנֶּחֱתָק לֹא יִגְלַח

שאלתי את השר מדוע הוא כעס כל כך הרי לא היה חסר כלום בסעודה מלבד האגוזים שרצה? ענה השר ואמר אתם היהודים אומרים שהעולם הבא הוא שלכם והעולם הזה הוא שלנו, הוסיף השר הרומאי ואמר- אם לא נהנה בעולם הזה מתי נהנה? ולכן אסור שיחסר לי כלום בעולם הזה ואם

חסר לי משהו אפילו קטן, לא שווה לו כלום. סיים ר' מאיר ואמר לתלמידיו- עכשיו הבנתם מה שאמר שלמה המלך במשלי... "ובטן רשעים תחסר", אפילו שיש להם הכל, אם חסר להם משהו אחד לא שווה להם כלום.

סיפורי צדיקים

בטן רשעים תחסר

פעם שאלו תלמידיו של ר' מאיר, על הפסוק במשלי "צדיק אוכל לשובע נפשו ובטן רשעים תחסר", איך יכול להיות שהרשעים אוכלים והם לא שבעים?

ומה חסר להם? הרי יש רשעים עשירים שיש להם הרבה אוכל.

סיפר להם ר' מאיר שפעם היה בסעודה גדולה של אחד משרי רומי החשובים והמכובדים שהזמין אותו לשם, בסעודה היו שולחנות גדולים ומפוארים וכלים מזהב יפים ויקרים מאד, ומאכלים ומשקאות משובחים ואפילו פירות מיוחדים ונדירים שהביאו אותם מארצות רחוקות, ולא היה חסר שום דבר בסעודה. כל האורחים נהנו מהמאכלים והיו שמחים ושבעים רק משהו אחד היה עצוב... השר הרומאי, על פניו היה נראה כעס ועצבות גדולה מאוד. כששאלו אותו עבדיו מה קרה? אמר להם, שחסר לו בשולחן אגוזי פרך (אגוזים רכים שנפרכים ביד).

אמרו לו העבדים שחיפשו בכל מקום, בארץ ובעולם אך לא מצאו. כששמע על כך השר הגוי, כעס מאד ומרוב כעסו לקח את השולחן היקר שלו שעלה 300 כסף ושבר אותו, כל האורחים היו מבוהלים מאוד ולא הבינו מדוע הוא עשה זאת !!! המשיך רבי מאיר וסיפר לאחר זמן

נאמנות הבריאה

שמואל קוריב

סוריקטה

השומרת הערנית של המדבר.

הסוריקטה היא חיה קטנה וחמודה שה' יתברך ברא עם חכמה מיוחדת לחיים במדבר. היא חיה בקבוצות, וכל הקבוצה שומרת ודואגת אחת לשנייה. תמיד יש סוריקטה אחת שעומדת על המשמר ומזהירה מפני סכנה. כאשר היא רואה אויב, היא משמיעה קול מיוחד וכל הקבוצה בורחת למחלות.

המחלות שלהן עמוקות ומגנות עליהן מהחום ומהאויבים.

הן פעילות ביום, במיוחד בשעות הבקר והערב. הסוריקטות אוכלות חרקים, עקרבים ויצורים קטנים אחרים. הן

חסינות במדה מסוימת לעקיצות עקרבים, דבר נדיר מאוד. העינים שלהן מקפופות בצבע כהה שעוזר להן להתמודד עם אור חזק. הן עומדות לעתים על שתי רגליים כדי לראות רחוק יותר.

הקבוצה מטפלת יחד בגורים, ולא רק האמא דואגת להם; כך נוצרת מערכת של עזרה הדדית ושתוף פעולה משלם. הן לומדות אחת מהשנייה כיצד למצא מזון ולהזהר מסכנות.

החיים במדבר קשים, אך הסוריקטה מסתדרת בזכות חכמה והתארגנות נפלאה.

היא מראה לנו כמה חשובים ערנות, אחדות ועזרה בין חברים.

כשנסמספלים עליה, רואים עד כמה הבורא יתברך נתן לכל יצור את הכלים לחיות בעולמו המפלא.

גליון 740
שנה י"ד תשפ"ו

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ה ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל

סיפורי חז"ל

מעשה בר' אבא בר זמינא שהיה חייט, והיה פעם אחת תופר בגדים ומתקנן אצל גוי אחד בביתו בעיר רומי. יום אחד הביא הגוי לפני ר' אבא זה החייט בשר נבלה, ואמר לו אכול זאת, אמר לו אין אני אוכל מאכל זה. אמר לו הגוי אני אומר לך שתאכל, שבאם אין אתה אוכל אזי אהרגך, אמר לו ר' אבא, אם אתה רוצה להרוג אותי הרשות בידך, ואין אני אוכל זאת כי הוא בשר נבלה, וזה אסור עלינו כי אנכי יהודי. אמר לו הגוי: כעת אני אגלה לך את הכל, כי כוונתי היתה בזה להיפוך, כי אדרבה, אם היית אוכל זאת הייתי הורגך, כי כל אדם צריך להיות חזק ואמיץ באמונתו, אם הוא יהודי צריך לאחוז בדת יהודית לגמרי, אפילו אם רוצים להרגו צריך לשמור את דתו. וכמו כן, אם הוא גוי צריך להיות גוי גמור. אמר ר' מנא, אם היה ר' אבא בר זמינא שמע, את מה שהתירו רבנים בשאר המצות לעבור ואל יהרג בצנעא, היה אוכל הבשר הזה, כי זה ג"כ היה בצנעא.

(ספר חסידים סימן רי"ט)

לע"נ הרה"ק רבי מנחם מענדל
ב"ר לוי יצחק מליובאוויטש זצוק"ל
זכותו תגן עלנו ועל כל ישראל
אמן

נלב"ע ג' תמוז תנ"צ'ב'ה'

פרשת השבוע

לשם שמים ממחלוקת לשם שמים, ואף היה אומר אילו היו כל ישראל עושים שלום ביניהם ומושיטים יד איש לרעהו לשם קשר של אהבה ואחווה ורעות, היו כל הידיים מצטרפות ליד אחת גדולה שהיתה מגעת עד לכסא הכבוד. ומספרים כי בעיר אחת סמוכה לקוונין פרצה מחלוקת בתוך הקהילה והיו כאלה בתוך הקהילה שהחליטו לייסד להם קהילה מיוחדת.

הדבר נודע להרה"ק מקוונין והזמין את הראשים ואמר להם, ישנן עבירות חמורות שבחמורות כמו ע"ז ושפיכות דמים וכדומה, ועל כולם אנו מוצאים עונשים חמורים בתורה לעוברי עבירות אלו, אבל אין אנו מוצאים בתורה מפורש כי עלינו להבדל מעוברי עבירה אלו, ורק במקום אחד אנו מוצאים בתורתנו לאמר "הבדלו מתוך העדה הזאת" וזהו דווקא במחלוקת קרח ועדתו שהם רצו להכניס פילוג בתוך מחנה ישראל, וכמ"ש הכתוב "ויקח קרח" ומתרגם אונקלוס "ואתפלג קרח" ומי שרוצה לעשות פילוגים בישראל צריכים ומחוייבים ומוזהרים מן התורה להבדל ממנו.

ויקח קרח בן יצהר (כ"ה - א') וקרח שפיקח היה מה ראה לשטות זה? עינו התעתו (רש"י פסוק ד') מסופר על הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זיע"א, שכאשר היה ילד בן שבע שנים, למד את דברי רש"י הנ"ל שעינו הטעתו, פנה הילד אל מלמדו ושאל, מדוע כתוב עינו בלשון יחיד? והלא לאדם יש שתי עיניים. אדרבה, ענה המלמד, אמור אתה. והילד הסביר, מה הסיבה שהאדם נברא בעל שתי עיניים? שבעין אחת יתבונן תמיד בגדלות הבורא יתברך שמו, ואילו בעין השנייה עליו להתבונן בשפלות עצמו. וקרח מנושאי הארון היה ובעל רוח הקודש, ובעינו האחת בוודאי הטיב לראות את גדלותו של הבורא, אך העין השנייה זו שבה צריך היה לראות את שפלותו, עין זו הטעתה אותו, שכן ראה בה שלשלת גדולה יוצאת ממנו וכלל לא ראה בה את שפלות עצמו.

הבדלו מתוך העדה הזאת
(ט"ז - כ"א)

הרה"ק רבי ישראל המגיד מקוונין זיע"א אהב את השלום ואת האחדות, והיה אומר, יותר טוב שלום שלא

זמני השבת

זמני כניסת השבת

ירושלים: 7:10 ת"א: 7:25

קרח

זמני יציאת השבת

ירושלים: 8:28 ת"א 8:31 ר"ת: 9:00

ליומא דהילולא של הרה"ק רבי מנחם מענדל

מליובאוויטש זיע"א (ג' תמוז)

הרב פינחס טייץ זצ"ל היה אחד מהבודדים שהרבו לנסוע לרוסיה, גם המשטר הנורא ההוא, וזכו ליחס טוב מהשלטונות. לא כולם הבינו והביטו יפה על מערכת הקשרים הזאת, אולם לי ידוע אישית ממקורות שונים, על עזרתו הרבה ליהודי רוסיה באותם ימים ובמיוחד על כל מיני שליחויות שהרבי נעזר בו וביצע דרכו.

על מקרה אחד מרגש במיוחד סיפר לי הרב טייץ ולא יכול היה להסתיר התרגשותו. יום אחד לפני נסיעה לרוסיה, הגיע אלי מישהו בשליחות הרבי, ונתן לי של סידורים וחומשים וכמה זוגות תפילין, עד כאן היה הכל כרגיל, התרגלתי זה זמן רב, שאינני שואל ואינני מתפלל מניין יודע הרבי כל פעם שמתכוון לנסוע לרוסיה, הרבי ידע שלי קל יותר עם השלטונות, והיה מנצל את זה להכניס לרוסיה תשמישי קדושה. אולם הפעם היה משהו שונה קצת מפתיע, בנוסף לתשמישי קדושה נתן לי גם ספר תניא קטן ואמר לי, את זה הרבי אמר שלא תיתן לאף אחד, תיקח עמך את זה בנסיעה לרוסיה. האמת היא שבתחילה התלבטתי, סוף סוף אינני חסיד, ועניין אחד הוא לפעול יחד עם הרבי לספק תשמישי קדושה ליהודי רוסיה, (שזה עשיתי בשמחה ובששון) אך ענין שונה הוא שאשא באמתחתי, דוקא בנסיעה לרוסיה, אך ספר התניא, אולם במחשבה שנייה החלטתי, שאם הרבי מצא לנכון לשלוח לי הספר ולבקש שאשא אותו באמתחתי, סימן שיש דברים בגו.

ביום השלישי לשהותי במוסקוה, לאחר שב"ה הצלחתי גם הפעם להכניס את כל תשמישי הקדושה, ולהעבירם ליעדם. כשיצאתי לאחר תפילת ערבית מבית הכנסת הגדול, ופסעתי כמה רחובות, התנפלו עלי לפתע בסימטה חשוכה שני צעירים, וגררו אותי בכוח לתוך מכונת מבלי שהספקתי לפצות פה. כמובן שבתחילה מאוד נבהלתי, אבל מיד הם הציגו עצמם כשני צעירים חסידי חב"ד, שמעוניינים לשוחח עמי על עניין דחוף, והדרך היחידה להביאני בלי חשד לביתם המחתרתי, היתה החטיפה הזו. מובן מאליו שסלחתי להם. שני הצעירים הללו לא הכבירו במילים, ולא היו מוכנים לספר לי מה בדיוק הם עושים, ומה הן פעולותיהם המחתרתיות, הם רק אמרו לי, שביירו עלי ואפשר לסמוך עלי, ולכן הם רוצים להעביר דרכי לרבי, שתי שאלות מאוד מאוד בוערות, ואין להם פנאי לחכות עד שיבוא שליח חבדי סודי, שדרכו היו מעבירים את השאלות לרבי. המבוגר יותר ביקש לשאול את הרבי, היות שנודע לו ממישהו שהקגב מחפשים אותו, ולכן מצד אחד כדאי שיברח ממוסקוה

לעיר אחרת, אלא שאז תבטל כל הפעילות המחתרתית הגדולה שלו (שהרבי יודע עליה) השני הצעיר יותר, ביקש לשאול, היות וכמה יהודים לאחרונה הגישו וקיבלו אשרת יציאה לארץ ישראל, האם להגיש בקשה? שאז הוא מסתכן שיאבד מיד את מקום עבודתו כמהנדס בכיר, כי הם יפטרוהו ברגע שיגיש את הבקשה וייתכן שבכלל לא יאשרו לו, וכך ייצא קירח מכאן ומכאן, או למרות הכל, להסתכן ולהגיש את הבקשה. האמת היא אמר הרב טייץ שלא הייתי מאושר מהשליחות שהטילו עלי, שכן נוהרתי שלא לקלקל את יחסי עם השלטונות לטובת יהודי רוסיה, שלא להיות מעורב בשום עניין מתרתתי, יחד עם זאת, הלב יצא לשני היהודים היקרים הללו בעלי מסירות הנפש, ולא יכולתי לסרב לבקשתם, מובן שהייתי צריך לחרוט במחשבתי ובזכרוני, את השמות ושמות האימהות, והשאלות שלהם, כי היה אסור לי להסתכן שיהיה באמתחתי איזשהו פתק.

ואז כשהתארכה השיחה, וזרמו הניגונים והדמעות, סיפרתי להם לפתע על ספר התניא שהרבי נתן לי לפני נסיעתי הנוכחית, תוך בקשה שאשא זאת עמי בעת הביקור. וזה נמצא עכשיו אצלך? שאלו אותי שניהם בהתרגשות. כן, עניתי להם, והוצאתי מכיס מעילי את התניא. אינני יכול לתאר לך את ההתרגשות שאחזה בהם, רק אז הבנתי מה זה חסיד, 'זה תניא שהרבי עצמו נגע בו השבוע בידי הקדושות', הם חזרו בהתרגשות רבה, תוך שהם ממשמשים שוב ושוב את הספר.

לפתע פרץ אחד מהם בצעקה, חשבתי שקרה לו משהו, ואז הוא מצביע לי על אחד העמודים שהיה מקופל בצורה מוזרה, מתברר שתוך כדי משמוש הוא הבחין שיש קפל בדף אחד, כעין סימן שאדם עושה לעצמו, כשהוא אוחז באמצע ספר, והמילים הראשונות של העמוד הן (קונטרס אחרון קסב) הן, "שהשעה דחוקה לו ביותר, ואי אפשר לו בשום אופן להמתין". הנה תשובה ברורה לשאלה שלי, הוא צועק לי נרגש, הרבי אומר שעלי לברוח מיד ממוסקוה ואינני יכול להמתין.

ואז לאחר דקה ארוכה של הלם, כמו קוראים האחד את מחשבות רעהו, מתחילים לחפש אם יש עוד סימן, וכן, היה בספר הזה עוד עמוד אחד מקופל (עמוד לח בליקוטי אמרים) והמילים הראשונות בעמוד היו, "להיכנס לארץ", הספק אם להגיש בקדה לאשרת יציאה הותר במקום, הם ביקשוני כמובן להשאיר אצלם את התניא, אבל אמרתי להם, שהרבי אמר לי שאשאיר זאת אצלי, ומאז ועד היום כשמודמן לי לראות וללמוד בספר, אני נזכר בהתרגשות בשליחות השמימית הזאת

וכותב הרב אהרן דב הלפרין בספרו (ורבים השיב מעוון). את הסיפור הזה במלואו כתבתי לרבי ב"ז במנחם אב תשד"ם, ובו ביום זכיתי לתשובה: נת' ות"ח ובוודאי לא יפרסמו (וכי"ב) לעת עתה.

משל ונמשל

הנגינה מעוררת לתשובה

פעם שאל אחד את הרה"ק רבי ישראל בעל ה"דברי ישראל" ממודויץ זיע"א על ענין הנגינה וכוחה. והשיב הרבי שהיא מעוררת לתשובה, ומעלה את נשמתו של אדם, ומקרבת לבם של ישראל לאביהם שבשמים. ותמה השואל: היתכן, מה שלא משיגים על ידי ספרי מוסר וספרי יראים, תעשה ותפעל הנגינה? ענהו הרה"ק ממודויץ:

משל למה הדבר דומה, לבן כפר בעל רחיים שבא לכרך, וראה בחלון חנותו של שען בין שאר השעונים השונים, שעון מקיץ המנגן בנעימה ומעורר את האדם משנתו. נכנס אל החנות על מנת לקנות שעון מעורר זה. שאל אותו השען, מאיזה מקום הוא? והשיב: בן כפר פלוני ובעל רחיים אנכי. אמר לו השען: לשם מה לך שעון שיעורר אותך משנתך? והרי כמה גלגלים ואופנים מרעישים בבית הרחיים שלך, ומשמיעים קול רעש גדול. ואם הם אינם מקיצים ומעוררים אותך, מה יועיל לך שעון קטן זה בנעימה הדקה והעדינה? השיב לו בן הכפר: וודאי אינך מבין בטבעי האדם, כי ידוע שדבר שאדם רגיל בו ומצוי אצלו אין הוא מרגיש את מציאותו. אף אני כן שמרוב הרגל רעש הגלגלים וקולם החזק, אינני מרגיש בהם כלל, ואין בכוחם להקיץ אותי משנתי, אבל דווקא הנעימה הדקה של שעון קטן זה, יקיצני משנתי.

והנמשל הוא: זהו הענין של כח הנגינה, דספרי מוסר וספרי יראים, היות ובני האדם מצויים אצלם ורגילים בהם, לפעמים אינם עושים רושם על האדם. אולם הנגינה חידוש יש בה, ובכוחה לעשות רושם חזק ולעורר בבני אדם הרהורי תשובה להחזירם למוטב.

רוח אלקים דיבר בפי רבינו זיע"א.

דרכו של הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף זיע"א (יומא דהילולא ל' סיון), היה לאכול רק פעם אחת במעט לעת, וזאת בלילה בשעות המאוחרות, וזוג' הצדקת היתה יושבת ומחכה שתוכל להגיש לבעלה הק' את מאכלו הזעום, לכשיתפנה לאכול. פעם אחת היה כבר שעה שתיים אחר חצות הלילה ורבינו עדיין לא רצה לאכול, נכנסה אליו הרבנית וביקשה אותו שכבר יסעד את לבו בפעם הראשונה באותו היום, אולם רבינו ישב בדביקות נפלא, ובוודאי שטטו מחשבותיו בעליונים, פנה אליה ואמר לה, שתלך בנתיים לנוח, וכשירצה לילך לאכול, יקראנה כבר. לקחה הרבנית את הקדירה עם מאכלו, ונתנה אותם על האש, כדי שבעת שבעלה הק' יתפנה לאכול יהא הכל מוכן לסעודה.

וכשהחליט רבינו לאכול, יצא מחדרו כדי לקרוא את הרבנית שתכין לו את סעודתו, ועבר דרך בית התבשיל, שם שמע קול רישרוש יוצא מהקדירה שעל האש, ומיד שאל את הרבנית, אם לא היתה שאלה על הבשר שהוא כעת על האש, (וכידוע שלא אכל במה שהורה בו חכם) ענתה ואמרה שלא היה שום שאלה בידיעתה, הרכין רבינו את אזנו אל הקדרה, פנה אל הרבנית ואמר לה בזה"ל: אבל שומע אני קול מהקדירה שצועק טריפה, נשתוממה הרבנית, ותיכף הלכה והקיצה את המשרתת, ושאלה אותה אם לא היה איזה שאלה על הבשר, או אולי נפלה איזה טיפת חלב לתוך הבשר ח"ו, ושלא תפחד כלום ותספר האמת, אבל המשרתת אמרה שהכל כשר וישר הוא, ואין שום שאלה, חזרה הרבנית ואמרה אל בעלה הק' שאין שום שאלה, וביקשה אותו מאוד שילך לאכול, כי ידעה אם לא יאכל עכשיו לא יאכל כבר עד למחר בשעה זו, אבל רבינו באחד, ששומע קול מהקדירה שצועק טריפה, לא נותרה ברירה לרבנית ומודאגת הלכה לנוח.

בבוקר השכם והנה שוחט דמתא דופק על הדלת, וכשפתחו לו, שאל תיכף בזה"ל: האם קנו אתמול בשר אצל קצב פלוני ופלוני, וכשקיבל מענה בחיוב, המשיך ואמר שהקצב טעה ומכר בהמה שנטרפה במקום בהמה כשרה, וכל הכלים שנשתמשו בבשר זה צריך הגעלה, וראו כולם שרוח אלקים דיבר בפי רבינו זיע"א.

צ'ין אדם לחברו

אהבת ישראל אמיתית

מסופר על הרה"ק רבי יהושע העשיל פרנקל תאומים מקאמרנא זיע"א (יומא דהילולא ד' תמוז) שכל ימיו היה גומל טוב לנדכאי לב, ואהבת ישראל באמת היה תקוע בלבבו. פעם אחת בעמדו בבית הכנסת שמע בני אדם משוחחים על אנשים הנדרשים לצבא. וסיפרו לתומם איך שבני האמידים והחשובים פדו את עצמם, ורק נער אחד פשוט ועני עומד להישלח לצבא. נתרשג מאד ושאל, אין אפשר לתת לאיש ישראל להיטמע בין הנכרים? ענו לו, ראשית הרי הוא בור. שנית אין כסף לפדותו, כי כולם כבר תרמו מעל יכולתם לפדות את הבחורים היושבים באהלה של תורה. ניגש הצדיק אל ארון הקודש והוריד כתר כסף מספר התורה ואמר: תורתנו הקדושה, את פארן של ישראל ואינך צריכה לפאר של כסף, אקח את הכתר ואמשכן אותו בכדי לפדות בחור יהודי מן הגוים, וכשהש"ת שירחיב נחזיר לך הכתר. וכן עשה, את הכתר משכן ואת הצעיר פדה. אח"כ כשנוכח לראות אותו שהוא באמת בור וע"ה גמור, דיבר אל לבו בדברים היוצאים מן הלב: הביטה נא ראה, למענן הסרתי כתר התורה ואיך אשא פנים אם תגדל ללא תורה וללא דרך ארץ? הדברים נכנסו ללבו ופעלו פעולתם, ורבי יהושע העשיל התמסר לחינוכו ויהי לאיש כשר ויקר מאד.

אני רוצה שתתנהג כמו הקדוש ברוך הוא

מסופר בשם הרב גייקובסון: סיפור ששמע מבעל המעשה.

פעם אחת כאשר יצא הרה"ק רבי מנחם מענדל מליובאוויטש זיע"א מביתו של חותנו הרה"ק הרבי הרי"צ זיע"א, פגש שני חסידים, פנה אליהם הרבי ואמר להם: בחורים, רצונכם לשמוע תובנה טרייה, ווארט חם וטרי ששמעתי ברגע זה מפי הרבי. ענו לו החסידים: כן, בוודאי.

פתח הרבי וסיפר: אתם יודעים שלפעמים מגיעים לבית הכנסת יהודים שאינם שומרי תורה ומצוות. כאלה שבאו מבית שומר תורה ומצוות, והתרחקו. וכאלה שנולדו בבית שאינו שומר תורה ומצוות. וכאשר אני פוגש אותם, אני תמיד חם ולבבי כלפיהם, מזמין אותם אליי מקרב ומחבק אותם.

כמה מחסידי חב"ד המבוגרים פנו אליי ואמרו לי: אינך מתנהג כראוי, כי על ידי התנהגותך אתה נותן הכשר למעשיהם. להיפך, אמרו זקני החסידים, אתה צריך להיות קשוח כלפיהם, להוכיח אותם ולנווף בהם ולומר להם את האמת.

מכיוון שלא ידעתי אם אני צודק או שמא הם צודקים. הלכתי לרבי הרי"צ לשאול אותו, אם עליי לשנות את התנהגותי, או להמשיך בדרכי. ענה לי הרבי: השם יתברך ברא עולם ובני אדם, ונתן להורים ילד, וההורים אוהבים את הילד מאוד, אהבה בלי גבולות, אהבה הממלאה את כל הלב, וכשמגיע עוד ילד, ההורים אוהבים גם אותו אהבה אינסופית וכן הלאה, כך לכל הילדים נותנים ההורים אהבה ללא מעצורים.

ופעמים נולד ילד, לא עלינו ולא עליכם, עם איזה חיסרון בגוף, איזו מגבלה, איזה מום, איזה פגם באחד מאיבריו, ואז נוסף לאהבת ההורים המשותפת לכל אחד מהילדים, לבם של ההורים יוצא אל הילד החריג ברגישות מיוחדת, בחמלה יתירה שמגבירה ומעצימה את האהבה כלפיו.

כך הקדוש ברוך הוא אוהב כל יהודי כמו אב רחמן האוהב את ילדיו, אהבה אין סופית ללא גבולות. וכאשר הקדוש ברוך הוא רואה שיש חיסרון ביהודי: שמפאת שאינו מניח תפילין יש חיסרון בידו או בנפשו, או מפאת שאינו לומד תורה, נוצר חיסרון בראשו, או שאינו רץ למצוה, דבר היוצר חיסרון ברגלו, או שאינו שומר ענייני קדושה וכו' וכו', דברים שיוצרים פגמים בגופו, יש לו לקדוש ברוך הוא אהבה עמוקה ומיוחדת כלפיו, לבו יוצא אליו. אני רוצה שתתנהג כמו הקב"ה.

הילולא דצדקיא

שבת קודש כ"ח סיון

הרה"ק רבי משולם פייש הלוי מטהאש ב"ר מרדכי (תרל"ה)

יום ראשון כ"ט סיון

הרה"ק רבי שמאל שמריה מאוסטרובצה (תלמיד ה"חווה" ב"ר יעקב (תר"ז)

יום שני ל' סיון

הרה"ק רבי שלמה קלוגער ב"ר יהודה אהרן (תרכ"ט)
הרה"ק רבי מאיר מקרעטשניף ב"ר מרדכי מנדבורנא (תרס"ח)

יום שלישי א' תמוז

הרה"ק רבי קלונימוס קלמן ב"ר אהרן (מאור ושמש - תקפ"ו)

(הרה"ק רבי שלמה מבאבוב ב"ר מאיר נתן תרס"ה)

יום רביעי ב' תמוז

יוסף הצדיק משבטי קה בן יעקב (ב"א ש"ט)

הרה"ק רבי נחמן מהורדאנקא ב"ר יצחק

(תלמיד הבעש"ט - תקכ"ה)

הרה"ק רבי אברהם מטריסק ב"ר מרדכי

מששערנובל (תרמ"ט)

יום חמישי ג' תמוז

הרה"ק רבי מנחם מענדל ב"ר לוי יצחק

מליובאוויטש (תשנ"ד)

יום שישי ד' תמוז

רבנו יעקב ב"ר מאיר (ר"ת - ד"א תתקל"א)

הרה"ק פינחס ב"ר צבי הירש (ההפלאה - תקס"ה)

הרה"ק רבי יהושע העשיל פרנקל תאומים

מקאמרנא ב"ר ברוך (תר"ד)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

שאלונה הלכות

מאת הרה"ג נגליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "ב"א אור"ח" רפרס"ס ז"מ הרש"ס על המערים.

הלכות מוקצה (ה')

א) אין צריך להשאיל משכינו כלי היתר, על מנת שלא יצטרך להשתמש בכלי שמלאכתו לאיסור, לצורך גופו. (פסקי תשובות, סימן ש"ח, הערה 24)

ב) כשמטלטל כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו, או מקומו, כיון שהמוקצה כבר בידו, רשאי להניחה באיזה מקום שירצה. (שו"ע א"ח סימן ש"ח, סעיף ג')

ג) אם שכח ונטל בידו כלי שמלאכתו לאיסור, גם כן רשאי להניחה באיזה מקום שירצה, ולא צריך להניח המוקצה מיד מידו. (משנה ברורה שם ס"ק י"ג, אולם בביאור הגר"א א"ח סימן רס"ו סעיף י"ב, מחמיר בזה, שצריך מיד להניח המוקצה מידו)

ד) אם שכח ונטל בידו מוקצה מחמת גופו, כגון מעות, ואבנים, צריך להניח מיד המוקצה מידו. (משנה ברורה שם)

קרית קרעטשניף רחובות

טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות דפוס פוסטר

דפוס אישי מקצועי

08-8422112 ההגנה 54 רחובות

P6422112@gmail.com

מברכים חודש תמוז

המולד ביום שני בשעה 6:46 אחא"צ

15 חלקים

ראש חודש ביום שני ושלישי

נאה דורש

פנינים ממיטב המגידים בהוצאת "יפה נוף"

מבאר רבי מאיר שפירא זצ"ל, ראש ישיבת חכמי לובלין: הקדוש ברוך הוא ברא לאדם שתי עינים. בעין אחת עליו לראות את גדלות הבורא, ובעין השנייה - את קטנות עצמו.

לקרר היתה בעינה בעין אחת - עינו הטעונה. את גדלות הבורא הוא הצליח לראות, אך בעין השנייה היתה קצת פזילה, והוא לא ראה בה את קטנות עצמו. הוא ראה את כל הגדלה העתידה לצאת ממנו: עשרים וארבע משמרות של קדושי עליון שעתידות לצאת ממנו, ושמואל השקול כנגד משה ואהרן! והוא הרגיש שהוא היחיד מכל העולם שיכול לעמד מול משה ואהרן.

אם כן, עינו הטעונה - אותה עין שתפקידה להתבונן בשפלות עצמו, לא מלאה את יעודה. במקום לראות את השפלות - ראתה את הגדלה משה רבנו, לעמדת זאת - "לא כהתה עינו"! למרות הגדלה העצומה שהשיג, עד ש"לא קם כמשה" - העין השנייה שלו תפקדה בשלמות, והוא ראה את שפלות עצמו מתוך ענוה אמיתית, והיה "ענו מכל האדם אשר על פני האדמה".

טעות נוספת היתה לקרר בראיתו -

הוא ידע היטב את דברי חז"ל (יומא כב ע"ב) ש"אין ממנים פרנס על הצבור אלא אם כן יש לו קפה של שרצים מאחוריו". למרות זאת סבר שאפשר שיתמנה כפרנס על הצבור. מדוע? משום שגם בן בנו, שמואל, יתמנה לתפקידו מבלי שתהיה קפה של שרצים תלויה לו!

ולא ידע קרר כי עינו הטעונה... לשמואל הנביא היתה גם היתה קפה של שרצים - היידע קרר בכבודו ובעצמו!...

טעות העין של קרר הוציאה אותו מן העולם, שכן כך היא דרכן של טעויות העין: הן מטות את דעתו של האדם עד שהוא רואה באור חשוך - ובחשוך אור, וסופו שהוא מגשש את דרכו באפלה.

רק עינים הפקוחה והבהירה של מורי הדרך וגדולי הדור, בכחה להאיר את דרך הישר: לומר מה נכון ואילו מחשבות ומסקנות נובעות אך ורק מטעות עין ותו לא.

העוף טרף או גלאט?

מעשה היה בירושלים של מעלה, שהעניות נכרכה בה ונמסכה בדמה: בבית יהודי עמדו להכין צרכי שבת. לא היה בידם כלום מלבד עוף אחד שהצליחו להשיג. מאותו עוף בודד היה עליהם להכין את הגפילטע פיש ואת המרק, את החמין ואת התוספת, את הגלידה ואת העוגה... והנה - שאלה בעוף!

המתח גדול. אלמלא עוף זה, מה יהיה גורל השבת שלהם? האם יאלצו לעשותה חליו?

רץ בעל הבית אל רבי יעקב חיים סופר זצ"ל, בעל ה"כף החיים". בחיל וברעדה הציג את העוף והמתין במתח גדול להכרעת הרב. התבונן הרב בעוף, בדקו היטב, ופסק: "טרפה!"

נרעש היהודי ונפחד. מה יהיה על השבת שלו? האמנם נגזר עליו לאכל חלה טבולה במעט שחינה לכל שלוש הסעודות?

מרב חיל, רעדה ולחץ עשה מעשה שלא יעשה: הלך לשאל את הרב מספליק, רבי שמשון אהרן פולונסקי זצ"ל, שעלה לא מכבר מרוסיה והתיישב בירושלים. הרב מספליק ידוע היה כפוסק גדול. בצעירותם עשו אצלו שמוש בהוראה רבים מגדולי הפוסקים: הרב אלישיב, הרב עובדיה יוסף, הרב וואזנר ועוד.

במבוכתו לא אמר לרב מאומה. לא ספר על הכרעת ה"כף החיים" ולא דבר על נחיצותו של העוף לשבת. רק הגיש את העוף והמתין במתח להכרעת הרב.

תבדק עם מי הולכים הארחי פרחי...

ויקמו לפני משה ואנשים מבני ישראל חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד אנשי שם (וי. כ)

פגש אותי יהודי ואמר לי: "כבוד הרב! אפשר לשאל שאלה?" משהשבת בחיוב, שאל:

הנה, קרר בעצמו לא היה אדם פשוט. הוא היה בעל שעור קומה! חז"ל אומרים פי היתה לו, לקרר, רוח הקדש, וזוהי אותה "עינו שהטעתו" שאמרים חז"ל, והובא דברייהם ברש"י. והרי רק אדם גדול בעל שעור קומה זוכה לכך.

יתרה מכך: קרר הרי לא הלך לבד; מאתים וחמשים צדיקים, ראשי סנהדראות, צרפו את חתימותיהם אליו. חז"ל (במדבר רבה יח, כ) דורשים את התארים שכתבה עליהם התורה: "נשיאי עדה" - מיוחדים שבעדה! "קראי מועד" - שיודעים לעבר את השנים ולקבוע חדשים! "אנשי שם" - שהיה להם שם בכל.

מה יהודי פשוט, נורמלי, מעם ישראל, אמור לעשות במצב כזה? מצד אחד עומד משה רבנו, גדול הדור, שהוציא את ישראל ממצרים, עשה להם נסים ונפלאות, נתן להם את התורה במעמד הר סיני - והוא טוען כי ה' בחר באהרן אחיו לכהנה הגדולה.

אבל... מצד שני עומד קרר עם מאתים חמשים ראשי סנהדראות, תלמידי חכמים עצומים היודעים לעבר חדשים ושנים, וגם להם יש טענה, למיה הכהנה הגדולה מגיעה למישהו אחר.

אדם פשוט עומד נבון; מחד גיסא - נכון, אין גדול כמשה רבנו. אבל, מאידך גיסא - מאתים וחמשים האנשים הללו יודעים מה שהם מדברים, הם מודעים למה שהם עושים... אם הם הצטרפו למאבקו של קרר - כנראה שיש דברים בגו!

ואם כן, שואל אותי אותו יהודי: מדוע יש תביעה כלפי אותם אלו שהלכו עם קרר? סוף כל סוף יש איזשהו צדק לא מבטל במהלך הזנה! כשוראים מאתים חמשים רבנים חתומים על "קול קורא", זה בהחלט משפיע על דעת הקהל!

נעניתי ואמרתי לו: "ר"י איד! אם בצד אחד עומדים משה רבנו ואהרן הכהן, ובצד שני מאתים חמשים רבנים - עליך לבחון עם איזה צד הולכים הארחי פרחי... אם אתה רואה שהשקצים הולכים עם צד אחד - תברח ממנו!"

אם שני השקצים, דתן ואבירם, הולכים עם קרר - תברח משם! רוצ' והצטרף לצד שכנגד!

רבנותי! בכל מחלקת, ופוח, עמות, בין שני צדדים - צריך לבדק עם מי הולכים הארחי פרחי, יושבי הקרנות - ומשם למהר ולברח!

(רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

טעיות העין

רב לכם בני לוי (וי. טו.)

עינו של קרר הטעונה

רש"י מביא את שאלת חז"ל: "וקרר שפסח היה מה ראה לשטות זו?" ותשובתם: "עינו הטעונה".

ועלינו להבין, מהי אותה עין שהטעתה את קרר וגרמה לו לראות את המציאות באופן מעוות ולטעות עד כדי כך?

בפרוש שאנו נותנים למציאות הנגלית לנגד עינינו - זקוקים אנו להכונת רבותינו שיאירו את עינינו ויעמידו את השקפת עולמנו באופן הנכון ביותר.

(רבי יעקב שיש שליט"א - דורש טוב)

ההצלה המפלאה של און

ואון בן פלת (א, כ)

התכנית המקורית של און בן פלת היתה להצטרף לקרח במחלקת שלו על משה ואהרן. באה אשתו וטענה לו: בין אם קרח יהיה המנהיג ובין אם משה רבנו יהיה המנהיג - אתה תהיה התלמיד. לשם מה לך להכנס במחלקת הזו? אך גם לאחר ששכנעה אותו, ידעה שאינה יכולה לסמוך עליו, לכן השקתה אותו ביוני, וכך יצא שישן ולא השתתף במחלקת.

על כך דרשו חז"ל (סנהדרין סי ע"ט) את הפסוק "חכמות נשים בנתה ביתה ואולת בידיה תהרסנו" (משלי יד, א). שתי נשים היו: אשתו של און בן פלת היתה החכמה, שהצילה את בעלה מהמחלקת, ואשתו של קרח היתה האולת שבמו ידיה גרמה לכל מחלקת קרח.

קרח חזר הביתה, שאלה אשתו: "מה קרה?" ענה לה: "משה רבנו גלח אותנו כמו מצרעים משום שבאנו במקום הבכורות". "מה עוד עשה לכם?" - הוסיפה לשאל, וקרח השיב: "הוא הניף אותנו תנופה". החלה לחחק עליו, שמשה רבנו שם אותם ללעג ולקלס, ועל ידי החזק גרמה לו לכעס על משה רבנו, ומכאן החלה כל המחלקת. כמה אולת היא! היה לה בעל תלמיד חכם, והיא "בידיה תהרסנו" - עם הדבורים שלה הרסה הכל.

לעמדה באה אשתו של און בן פלת, ובחכמה בנתה את ביתה. תחלה שכנעה את בעלה שלא ירויח מזה, אך חכמתה היתה בכך שלא סמכה על מה שאמרה לו. היא סתרה את שערך וישבה בפתח הבית, וכשעמדו להכנס ראו אותה וישבת בחסר צניעות וברחו. כשקם און בן פלת בבקר וברר מה קרה, התברר לו שדנתו ואבירם נבלעו, ראשי הסנהדראות נשרפו, קרח עצמו נשרף ונבלע, ובני קרח צועקים: משה אמת ותורתו אמת. במהלך כל הספור הזה - הוא פשוט ישן. מהפכות עולם קרו בזמן שנתו.

צריך לדעת שהצלתו של און לא היתה פשוטה:

המדרש מתאר, שכאשר בלעה האדמה את קרח, הגיע מלאך חבלה אל משתו של און בן פלת והחל למשך אותו אל הבור שנפתח באדמה. אלו היה מצליח - היו כל חפציו נופלים ומדרדרים אתו אל תוך הבור. עמדה אשתו, תפסה את המטה וצעקה שהוא הלך לישון. עמדה והתפללה עליו עד שמשתו נצלה והמלאך עזב אותו.

אמרו חז"ל שנקרא און - משום שכל ימיו היה באנינות ובצער על המחלקת שהיה בה, ופלת - על שנעשו לו פלאי פלאות, שמשתו נמשכה ולבסוף לא נבלעה.

המשגיח רבי מאיר חדש זצ"ל מבאר, שאון היה זקוק לפלאי פלאות - משום שכאשר אדם מצטרף למחלקת שאינה נוגעת אליו - הוא צריך גם כן להנצל.

וצריך לדעת שאין הכוונה רק להצטרפות בפעל. מספיק שאדם שומע על מחלקת מסוימת, והוא מהרהר בלבו אם להשתתף בה או לא, וכבר הוא צריך נסים כדי להנצל!

רבי אהרן בקשט זצ"ל, שכהן כרב העיר לומז'ה וראש הישיבה ונהרג בשואה, נהג לומר: אדם צריך להזהר מלהתווכח עם אשתו או עם סוחר ולהמנע מלרבי עם אנשים, שהרי אמרו חז"ל: אם ראינו שני תלמידי חכמים שמתווכחים זה עם זה, בתחלה הם שונאים זה לזה, אבל לבסוף נעשים אוהבים זה לזה, והנה רק בזכות בלמוד מבטח שלבסוף יעשו אוהבים זה לזה, אך לא בשאר הווכחים. כל וכוונת שאינו סביב תורה אין עליו שום בטוח, וסופם של המתווכחים שתכנס בלבם שנאה זה לזה. למעשה, לא יכול להיות שיהיה וכוונת שלא יגרם לשנאה, ורק הבטחה של התורה שיהיו אוהבים בסוף מגנה על האדם.

(רבי גואל אלקריי שליט"א - נאה דורש)

התבונן הרב מספליק בעוף, נשא את עינו אל היהודי, חיך ופסק: "גלאט!"

גלאט? הרי לכם מבוכה אמיתית!

היהודי החזיר לו מבט מבלבל. מה יעשה כעת? איך אפשר לאכל עוף שה' כף החיים" פסק שהוא טרף? איך אפשר לזרק אותו כשהרב מספליק פסק שהוא גלאט? מהו העוף באמת?

נוכח הרב מספליק שהלה נטוע במקומו ואינו מניע את עצמו, הסיק שפנראה הוא סובל מערך נערווין ואינו משכנע שהעוף פשר. לפיכך קם ממקומו ואמר: "בא עמי". הובילו אל המטבח שבביתו, נטל סכין בשרית, חתך מן העוף את שפיץ הכנף, הסיר את מכה סיר החמין שעמד ובעבע על הכירים וזרק לתוכו את החתיכה.

מעשה זה שכנע סופית את היהודי בעל העוף. הוא שב לביתו, ובחיוף גדול הושיט לאשתו את העוף שתכין ממנו מטעמים לכבודך של השבת.

"נו, מה אמר הרב?" בררה האשה בתם לב.

קשה היה לו לספר על התהפוכות שעבר, לפיכך אמר רק: "הטשולנט שנאכל בשבת זו יהיה כמו הטשולנט של הרב מספליק. הוא נטל חתיכה מן העוף שלנו וזרק אל הסיר שלו".

שמחה האשה - ומהרה לחלק את העוף בשים לב ולדאג שיהיו די מנות לכל סעודות השבת. על הפתילה בבית העמדה עוף ומרק לליל שבת, ואת סיר החמין שלחה, ככל נשות ירושלים, אל תנורו של האופה.

באותם ימים לא היתה פלטה חשמלית, לפיכך מדי יום ששי, כאשר היה האופה מסים את אפית החלות שלו, נהגו כל המשפחות בירושלים להפקיד בתנורו החמים את סירי החמין שלהם, או אז היתה מתרחשת 'סגירת התנור', ובשבת בבקר היתה 'פתיחה' וכלם היו מגיעים לקחת אותם.

זמן קצר לפני שבת עלה באפם ריח שרפה מכיון המטבח. רצו לשם והנה - שד ושבר: הפתילה עולה באש! עמדו והביטו בצער בסיר העוף והמרק ובתכולתם שגשרפה כליל ולא היתה ראויה לאכילה, ובליית בררה אכלו חלה בלבד. בבקר הגיעו לקחת את סיר הטשולנט שלהם, אך הסיר לא נמצא. אחרי חפוש התגלה ורוק תחת התנור כשכל תכולתו שפוכה. התברר כי אחד העובדים רצה לסדר מחדש את הסירים, הוציא והכניס, ובטעות נשמש סיר אחד מדו... הסיר שלהם!

בבית היתה האוירה שפופה - גם טשולנט אין להם, ועליהם לאכל חלה בלבד!...

גוף היהודי בבני ביתו: "מדוע התעצבתם? עלינו לשמח! צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידיהם, ומשמים דאגו שלא נאכל אכל שאינו גלאט. ה'כף החיים" ידע מה שהוא אומר! שמרו עלינו כפי ששמרו על חמורו של פנחס בן יאיר שלא אכל תבן שאינו מעשר". וכאן עמד וספר להם את הגלגולים שעברו עליו בערב שבת עם השאלה, כיצד הלך ל"כף החיים" והמשיך לרב מספליק.

התקבלו דבריו על לבם - ובשמחה אכלו את החלה שלהם. אלא שאז העירה האשה שלדעתה עליו לבקש מחילה מהטפליק רב. "הפלת אותו בפחו" טענה, "לא ספרת לו שבאת לשאל שאלה לאחר שה'כף החיים' אסר לך את העוף".

חשש בעלה והתחמק מן המשימה. אולי יקפיד עליו הרב מספליק? סביר שיגער בו... אולם האשה לא ותרה, ובליית בררה הלך לביתו של הרב.

התנצל, התגמגם וספר כי לא עמד בנסיון. מאחר שידע שאלמלא אותו עוף אין לו מה לאכל, בא לשאל שוב, לאחר שה'כף החיים' אסרו. "אני ברנך ה' נצלת", הוסיף, "משמים דאגו לשרף לי את האכל גם בבית וגם אצל האופה, אולם את הרב הכשלת, ולכן באתי לבקש מחילה".

התחנף הרב מספליק חיוף גדול ואמר: "כונתך לומר שמשמים שמרו עליך מן האסור? בגלל זה אתה כל כך מאשר? דע לך שהבעיה אינה בחפצא אלא בגברא. לא בעוף יש בעיה, אלא בכך שבאת לשאל אחרי שהורו לך לאסור. ויש לי ראייה פשוטה לכך - שהחמין שלי היה טעים מאד..."

הרי לנו שלא תמיד אפשר לסמוך על שפיטת העין. לעתים דברים הנראים כך - אחרים לגמרי, אנו בונים תלי תלים של הסברים שבטעות יסודם. לפיכך גם כאשר משכנעים אנו

כ"ח סיון תשפ"ו
שנה ח' | גליון מס' 317

בפיקוח רבנים ומחנכים שליט"א

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו 'בני בינה' טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

דרך עמדות נדרים פלוס: 'בני בינה' - ארגון בני בינה לילדי בני התורה או בטל' 055-6705847

בינו נא זאת

"והנה לפתע אני רואה ליד חיל של המלך מביט בי להנאתו ומגחך"

אלף מגלות ולבטל את כל חקי המושל, אך חק זה ימשך להתקיים, כי כף פועל העולם. זהו חק של הבורא, לא של בשר ודם."

אז מה טעות תמימה של מר לנטנר, היא שרש טעותם של עדת קרח וכל עדתו. הם באו לערער על משה ואהרן, על בחירתם ועל תפקידם. הם לא טענו מנמקות וסברות חכמות לכאורה: "כי כל העדה כלם קדושים ונתוכם ה', וימזע ותנשאאו על קהל ה'". תשובתו של משה רבנו לא היתה בסברות וטענות, משה רבנו הצביע בפניהם על מציאות אחרת "בקר וידע ה' את אשר לו".

וכי מה הקשר בין בקר לבין טענותיהם? מפרש רש"י הקדוש בשם המדרש: "אמר להם משה, גבולות חלק הקדוש ברוך הוא בעולמו. יכולים אתם להפך בקר לערבה! כן תוכלו לבטל את זו". משה רבנו מלמד: סוד: כשם שהקב"ה קבע בבריאה חקים וגבולות שאינם נתנים לערעור - יש בקר ויש ערבה. יש אור ויש חשך, יש שמים ויש ארץ - כך הוא קבע גבולות רוחניים. יש פהו, יש לוי ויש ישראל. ויש משה ויש אהרן ויש את שאר השבט. זו לא סברא או רעיון. זהו חק רוחני שטובע במציאות, בדיק כמו חקי הטבע. לנסות ולערער עליו, דומה לנסיונו של מר לנטנר לבטל את כוח המשיכה.

ואלו גם כן הדברים אשר אמר דניאל לנבוכדנצר, אם אתה רוצה מאתנו מסים וארנונות מ'מלכא את' אתה מלך, אנו נמלא את צוויך, גם אם אנו לא מסכימים ולא מבינים, ואף אם הדבר קשה בעינינו, אבל 'אם לעבודת אלילים, את וכלבא שוים', הנאמנות שלנו לבורא עולם היא לא סברא ולא רעיון, אי אפשר לדון בה ולא נתן להתנפל עליה, תהיה מלך חזק וגבור, אתה בעינינו כקלב. גם מלך אדיר ועריץ אינו יכול להחליף בין בקר לערבה, ואינו יכול לבטל את חק כלים שלובים, אף הוא גם לא יכול לבטל את העבדה שאיננו ה' אלקינו אשר הוצאתנו מארץ מצרים מבית עבדים'.

בקצה התור עמד בשקט מר לנטנר. איש תם וישר, עובד אדמה מבקר עד ערב. לא ידע קרא וכתב, וכל עולמו היה בקתת עץ דלה, שדה קטן ופרה חולבת אחת, בהם מצא פדי פרנסתו. הסוכבים אותו, תהו, איזה חק מתחכם כבר יכול להטריד איש פשוט שפנה? כשהגיע תורו, נגש מר לנטנר אל הפקיד, התישב בכבדות על פסא העור המרפד, ובקול שקט החל לספר את ספורו.

הנה זה פאחת הפעמים שהחלתי את הפרות, מלאתי חבית שלמה פדי להעביר לחנות למכירה, והנה אויבה! חר נפער פתחתית החבית והחלב החל זורם החוצה על פני החול, לא ידעתי את נפשי, כל החלב הולך לאבוד. הבטתי לכל כיוון למצא פתרון. יש לי עוד חבית ריקה אבל איך אעביר את כל החלב מחבית לחבית, זה נורא קבד. והנה פתאום אני רואה צנור, תפסתי אותו שמתי צד אחד שלו בחבית ואת הצד השני בחבית השנייה. אה החלב פאלו התעקש לצאת אל העפר, הוא לא נכנס לפתע אני רואה

הם כבר התרגלו לסבל, זאת היתה מציאות שפגעט לא ידעו איך לחיות בלעדיה, המבגרים עוד זכרו מציאות אחרת, הם היו מספרים עליה בערוגה לדור הצעיר, אבל אצל הצעירים זה לא היה יותר מספור על חיים אחרים שפעם היו ואינם. המושל העריץ הנחית גזרות קשות דבר יום ביומו על יושבי המדינה, ללא הבחנה וללא טום שקול דעת אמתי. כל נתיניו היו מתעוררים אחת לכמה ימים ושומעים על חק חדש או על מס חדש, הם שואו אותו בכל לב, אבל לא היה הרבה מה לעשות, אנשים שנסו להתנגד למשטר מצאו את עצמם מהר מאוד מאחורי סורג וברח בתנאים קשים מנשא, כשאף אחד אינו יודע האם יש בהם עוד רוח חיים. אבל מחתרת קטנה שהיתה מתפנסת בהחבא, רקמה תקנית סודית, הם החלו לשחד פקידים ומקורבים למושל פדי לקנות שותף פעולה, הם עשו זאת בהזירות מרבית, התקדמו צעד אחר צעד וההצלחה האירה להם פנים, כבר היה להם קשרים עם תלמי של המלך וביים פקדה לאחר תקנית סודית, הם פשוט השתלטו על ארמונו המלוכה, הורידו את המושל מפסאו, אחר פבוד הובילו אותו אל בית הסהר, ואת כל האסורים ששאסרו בעונו 'מרדה' שחררו אל החפץ.

השמחה במדינה היתה בשחקים, אנשים התהלכו מחכים ומדשני ענג, הם לא האמינו שיום כזה יבוא. במהירות, נבחרה ועדה של זקני העם ונכבדו לנהל את עניני המדינה. הכל ידעו את מאמר חז"ל "לולא מוראך של מלכות, איש את רעהו חיים בלעו", והיה ברור שיש לכונן סדר וחקים חדשים. אה הפעם, אלו יהיו חקים של צדק וישר; חקים הבוחנים את צרכי העם ותועלתו, ולא גחמות של רודן, ויצעד סמלי ראשון, פדי להראות לעם כי עדן הרוחנות תם ונשלם, התקבלה החלטה גורפת: כל חק שחוקק המושל הקודם - מבטל! לא משנה מה תקנו של החק, טוב או רע, מועיל או מזיק; עצם העבדה שהיא יצא מפי הרשע, הופכת אותו לבטל ומבטל. בהמשך יחקקו חקים חדשים, אבל קדם כל מוחקים את העבר.

לידי חיל של המלך מביט בי להנאתו ומגחך, מה לה מגחך? שאלתי. זעקתי: במקום זה תעשה משהו שהחלב יכנס לצנור.

'פשוט מאוד' השיב חיל המלך: 'יש דבר שנקרא חק כלים שלובים' לעולם החלב לא יכנס בצנור פזו, רק אם תנמיך את החבית השנייה החלב יצא דרך הצנור'.

מר לנטנר הרים את עיניו אל הפקידים, וסיים בלהט: "אתם מבינים? אפלו על החלב שלנו גזר המושל הרשע חקים מרשעים! אנו, בשם כל האזרים, אני מבקש - בטלו את 'חק כלים שלובים' המרשע הזה!"

הפקידים הביטו זה בזה במבוכה. אחד מהם נעשו קדימה, הניח יד על כתפו של מר לנטנר ואמר ברכות: "אדוני המלך, אנו מבינים את צעריך. אה ישנם חקים שאינם תלויים בנך 'חק כלים שלובים' אינו גזרה של המושל. זהו חק טבע שהטבע בורא העולם בבריאה. אנו יכולים לחתם על

ובאותה הטעות של מר לנטנר ושל עדת קרח ושל נבוכדנצר, ממשיכים גם היום לטעות אותם אשר ארך הגלות השפית מאתם את ה'אתה בחברתנו', אם לא בריתי יומם ולילה, חקות שמים וארץ לא שמת' זה חק טבע בבריאה, לא נתן לדיון ולא נתן לזכות, התורה היא חיינו וארץ מינינו. היא אינה אסף של חקים שנתנו לשנותם בהתאם לרוח הזמן. היא המציאות עצמה. יכולים לחוקק חקים, לחתם בטבעת המלך, להטיל סנקציות פואבות וגזרות מכבדות - אך כל אלו לא ישנו את העבדה שהבקר הוא בקר והלילה הוא לילה, ולא יבטלו את 'חק הכלים השלובים' של הבריאה. וכיון שכה, לעולם לא יצליחו לבטל את חק היסוד של כל המציאות "אם לא בריתי יומם ולילה, חקות שמים וארץ לא שמת'".

מדות והליכות בראי הפרשה

מדות טיש

נושא השבוע: בקש שלום ורדפהו

פרשת קרח

מבית שבת טיש

משבה

מאמר פתיחה

מדגש מהות המדה

גדול הוא השלום, עד שאפלו בשעת מלחמה נצטוינו בתורה להקדים שלום, שנאמר "כי תקרב אליהו להלחם עליה וקראת אליה לשלום". ויחידה היא מצות השלום, שבה נאמרה בתורה רדיפה, בשונה משאר המצוות שנעשות בדרך של האדם, כגון "כי יקרא קורצפור לפניו", אולם על השלום נאמר "בקש שלום ורדפהו", שצריך לבקש את השלום ממוקדו ולרדף אחריו ממוקום אחר. וכונת הדברים, שאין לאדם להתיאש מרדיפה אחר השלום, אלא להמשיך לנסות עד שיעלה הדבר בידו. ולעמות השלום, הפחלקת היא אחת המדות הפגנות ביותר שחז"ל הפליגו ברעתה, ועליה אמרו שכל המחזיק בה עובר בלאו, שנאמר "ולא יהיה קנרן וכעדתו", וראוי להצטרע חלילה. וכן אמרו שנקרא רשע, שנאמר "סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה", כפי שאמר משה על דתן ואבירם שחלקו על ה' ועל משיחו. ויש לאדם להאזר שלא להתערב במחלקת, שכל הנוטל בה חלק הקב"ה מאבד זכרו, כפי שאמרו חז"ל ולמדו זאת ממה שנאמר אצל קרח "ואש יצאה מאת ה' ותאכל את וגו'". מספרים על ישיבה אחת שפרכה בה מחלקת בעניני הנהגת הישיבה, וכשנודע הדבר לראש ישיבת מיר רבי אליעזר יהודה פינקל, קרא לאחד מתלמידיו ובקש ממנו להשפין שם שלום. וכששאלו התלמיד מה עליו לומר כדי לכבות את אש המחלקת, אמר לו ראש הישיבה: "לך ויאמר להם בשמי, כי בישיבה אחת היתה בשעתו מחלקת, וכול אני להעיד שכל בעלי המחלקת מתו במיתות משונות, ואידך זיל גמר".

בשבקשו חז"ל לתת דגמה למחלקת שאינה לשם שמים, פפובא במסכת אבות: "כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים", אמרו "זו מחלקת קרח ועדתו". אמר ה"כתב סופר", כי לא להיחם אמר התנא "מחלקת קרח ועדתו", ולא אמר "מחלקת קרח וכשה", מפני שבקש ללמדנו את מהותה של המחלקת שאינה לשם שמים. פאשר חולקים גדולי תורה לשם שמים, כמחלקת שמאי והלל, כל הצדדים מתפנים לאמת והמחלקת מתקיימת. אולם פאשר פורצת מחלקת שאינה לשם שמים, אזי כל אחד מבעלי המחלקת מושך לצד אחר, כי לכל אחד יש סבה אישית וכל אחד רוצה את טובת עצמו, ולכן גם אם תחלה יש מטרה אחת למחלקת, אזי בהמשך הדרך מתברר כמה גדול הפרוד בין אנשי אותו צד של המחלקת, ולכן התוצאות של אותה מחלקת שאין סופה להתקיים. מסבה זו אמר התנא "מחלקת קרח ועדתו", שכן בתוך מחנהו של קרח עצמו היו מחלוקות פנימיות, ולכל אחד היו שאיפות ומטרות שונות, ואין סופה להתקיים. וכך גם הסביר ה"שפת אמת", כי במחלקת לשם שמים יש תמיד נקדה משתפת בין היריבים, וגם אם חולקים הם בדעותיהם, יש להם מטרה אמתית משתפת וסופם שהאודות תנצח והמחלקת תשכח. אולם במחלקת שאינה לשם שמים, אין שום נקדה משתפת, ולא עוד אלא שהיא עתידה לקבר את בעליה ולכלותם מן העולם, וממילא לא תתקיים המחלקת.

חז"ל המשיכו את המחלקת לצנור של מים, שברגע שהוא מתחיל להתרחב ולזרם, הוא ממשיך בלי סוף ובלי הפסקה, וכך גם המריבה, שמתבעה מתחילה בניצוץ קטן, ואולם אם לא מכבים אותה מיד, היא מתפשטת וגדלה עד שכבר לא נתן לעצור אותה. וכך נאמר במשלי "פוטור מים ראשית מדון ולפני התגלע הריב נטוש", שהמדון היא המריבה, דומה לפתח קטן בסכר של מים שדרכו להתפרץ ולהציף את כל הסביבה, ולכן צריך האדם לנטש את שדה המריבה עוד בטרם התגלע הריב וגדל. על ענין זה, מביא הש"ל הקדוש רמז נפלא ששמע משאר בשרו רבי פינחס הלוי סג"ל, כי בתבת מחלקת נכר הדבר כיצד מניצוץ קטן של אש המחלקת, גדלה המדורה עד שהופכת לתבערה של ממש. וכך הוא מסביר: "המים של מחלקת יש לה רק פתיחה קטנה למטה, לרמוז על תחלת המחלקת בניצוץ קטן. החי"ת יש לה פתח פתוח לרוחה מלמטה, והלמ"ד גבוהה כמגדל, כי האש עולה בלהב. הקו"ף יורדת למטה ומורידה את החולקים אל התהום, והת"ו העומדת על שתי רגלים מרמזת על המחלקת שנמשכת זמן רב ואין דרפה להשכח מהר. והוא מסים: "ואות נא"ו הפפסיקה, היא משענת המטה אשר בידו להחזיק המחלקת, אבל זה המטה מתהפך לנחש. על כל מי שמצפה להיות זוכה לראות פני שכניה, וריון מאהמת הנחש, וירחיק ממחלקת אפלו מפעוט קמא".

דרשו חז"ל בויקרא רבה את הפסוק "בקש שלום ורדפהו", ואמרו פה: בקשהו לאוהבך ורדפהו עם שונאך, בקשהו במקומך ורדפהו במקומות אחרים, בקשהו בגופך ורדפהו בקמונה, בקשהו לעצמך ורדפהו לאחרים, בקשהו היום ורדפהו למחר. ובספר "מעשה חשב" המשיך וחרז על זה הדרך: בקש אותו ביום ורדף אחריו בלילה, בקש אותו בעשירות ורדף אחריו בעניות, בקש אותו בשמחה ורדף אחריו בגיון, בקש אותו בזמן שאתה עסוק ורדף אחריו בזמן לך עסק, בקש אותו בבחירתך ורדף אחריו בזקנותך, בקש אותו בעת שאתה בריא ורדף אחריו בזמן שאתה חולה, בקש אותו עם אוהבך ורדף אחריו עם שונאך, בקש אותו בישוב ורדף אחריו במדבר, בקש אותו בחל ורדף אחריו בשבתות וימים טובים, בקש אותם בכל שעה ורדף אותו בכל רגע, בקש אותו בעשירים ורדף אותו בעניים, בקש אותו בקרובים ורדף אותו ברחוקים.

מי שישילו דעת

מתרחק מן המחלקת ביותר,
כי עקר המחלקת והפעם הוא מחסרון הדעת,
וכל מה שהדעת מתרבה ביותר,
מתבטלת המחלקת ביותר.

(ליקוטי עצות)

נמשל

למה הדבר דומה

שָׁפָן הַיֵּטֵב רָאָה מָה עָלָה בְּגוֹרְלוֹ שֶׁל הַסּוֹס שֶׁהֵינּוּ לוֹמַר לְפָלֶךְ עַל הָרִיחַ הַרַע שֶׁנּוֹדֵף מִפִּי, וְלָכֵן הִתְחַכֵּם וְאָמַר לְאַחַר שֶׁרְחַח מְעַט אֶת פִּי הָאָרֶיָה: "אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ! לֹא רִיחַ רַע נּוֹדֵף מִפִּי, אֲלֵא רִיחַ טוֹב וְנֵעִים כְּמִימֵים יְמִימָה". כַּעַס הַמֶּלֶךְ עַל הַזָּאב, וּבְרַב רִתְחָה קָרָא לְעֵבְרוֹ: "עוֹ פָּנִים שְׂכָמוֹ! וְכִי לְרֵמוֹת אֶת הַמֶּלֶךְ בְּאֵת? וְהֵרִי יוֹדֵעַ אֲנִי אֶת הָאָמֶת שֶׁרִיחַ רַע נּוֹדֵף מִפִּי, וּמֵדוּעַ מְנַסֶּה אֶתָּה לְרֵמוֹתַי וְלֵהוֹלִיכֵנִי שׁוֹלֵל?" עוֹד בְּטָרֶם הַסְפִיק הַזָּאב לְהִצְטַדֵּק וְלֵהִתְחַרֵּר עַל דְּבָרָיו, הִתְנַפֵּל עָלָיו הָאָרֶיָה הַרַעֵב, וְהִפְפֹּה גַם אוֹתוֹ לְגַל שֶׁל עֲצָמוֹת, בְּאִמְתָּלָה שֶׁל פְּגִיעָה בְּכַבּוֹד הַמַּלְכוּת.

שׁוֹב עָבְרוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְעַדִּין לֹא הִגִּיעָה הַיְשׁוּעָה לְדַרְי הַיַּעַר. הַבְּצָרֶת הִלְכָה וְגִבְרָה וְהָרַעֵב עָשָׂה שְׂמוֹת בְּקֶרֶב בְּעַלֵּי הַחַיִּים, שֶׁהִלְכוּ וְהִתְמַעְטוּ בְּקִצְבָה מְעוֹרָר דָּאָגָה. אַרוּחַת הַזָּאב שֶׁל הָאָרֶיָה נִשְׁפָּחָה מְזֻמָּן מִלְבוֹ, וְעַתָּה הוּא נִעְשֶׂה שׁוֹב רַעֵב וְיִצָּא לְדַרְפוֹ כְּשֶׁהוּא מִשְׁחַר לְטָרְף. הַפַּעַם הִשְׁפִּילוּ כָּל בְּעַלֵּי הַחַיִּים לְהִסְתַּתֵּר מִפְּנֵי שֶׁל מַלְכָם הַמְּרַעֵב, אֲלֵא שֶׁאֲתַרַע מְזוֹלֵוֹ שֶׁל הַשׁוּעָל, וְהוּא נִקְלַע בְּדַרְפוֹ שֶׁל הָאָרֶיָה. "אֲמַנֵּם הַשׁוּעָל הוּא קָטָן וּבְשָׂרוֹ מְעַט", אָמַר מֶלֶךְ הַחַיִּים לְעֲצָמוֹ, כְּשֶׁרָאָה אֶת הַשׁוּעָל, "אוּלַּם בַּעַת רַעֵב וּמְחֹסוֹר, עֲדִיף הַשׁוּעָל מְלֵא כְּלוּם", וּמִיָּד פָּנָה אֵלָיו וְשָׂאֵל: "שׁוּעָל פִּקְחַם שְׂכָמוֹ, וְדַאי יַדַּע לְזַהוֹת מֵהָר אֵיזָה רִיחַ נּוֹדֵף מִפִּי, שֶׁכֵּן חוֹשֵׁשׁ אֲנִי שֶׁרִיחַ רַע יוֹצֵא מִפִּי". בְּהִלָּה אַחֲזָה אֶת הַשׁוּעָל לְשִׁמְעַל הַשְּׂאֵלָה שֶׁכָּבַר גְּבַתָּה שְׁנֵי קָרְבָּנוֹת יְקָרִים, אוּלַּם עַד מֵהָרָה הִתְעַשֵּׂת וְעָנָה בְּפִקְחוּת וְעִרְמָה: "אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ! כְּמָה מְצַטְעֵר אֲנִי עַל שֶׁאֵין בְּיָדִי לַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵי הַמֶּלֶךְ, שֶׁכֵּן זֶה כְּמָה יָמִים שֶׁנִּתְקַפְּתִי בְּצִנּוֹן קָשָׁה, עַד שֶׁאֵפִי נִסְתָּם וְאֵין בְּכֹחִי לְהָרִיחַ מְאֻמָּה. צַר לִי שֶׁלֹּא אוּכַל לְהָרִיחַ אֶת פִּי שֶׁל הַמֶּלֶךְ, שֶׁכֵּן לֹא רִיחַ טוֹב אַחוּשׁ וְלֹא רִיחַ רַע, וְלָכֵן מִבְּקֵשׁ אֲנִי מֵהַמֶּלֶךְ לְפָטוֹר אוֹתִי מֵהַמְשִׁימָה שֶׁהִטִּיל עָלַי". בְּדַבְּרוֹ, הִתְעַטֵּשׁ הַשׁוּעָל כְּמָה פְּעָמִים, כְּשֶׁהוּא מִתִּיז רִיר לְכָל עֵבֶר, עַד שֶׁבָּרַב עִרְמָתוֹ הִצְלִיחַ לְשַׁכְנַע אֶת הַמֶּלֶךְ בְּכַנּוּת דְּבָרָיו. "אִם כֵּן", אָמַר מֶלֶךְ הַחַיִּים בְּאִכְזָבָה, "נִיָּאֵלֶץ אֲנִי לְשַׁחֵרֵר אוֹתָךְ מִיָּדִי וְלִשְׁלַח אוֹתָךְ לַחֲפָשִׁי". הַמְשַׁפֵּט הָאֲחֵרוֹן כְּמַעַט שֶׁלֹּא הִגִּיעַ לְאֲזִינוֹ שֶׁל הַשׁוּעָל, שֶׁהָרִים אֶת רַגְלָיו וְנִמְלֵט מִן הַמְּקוֹם, כְּשֶׁנִּפְּשׂוֹ לוֹ לְשַׁלֵּל.

הנמשל

בְּמִשְׁלֵל נִפְלֵא זֶה, הַשְּׂתַמְשׁוּ רַבִּי מֵאִיר מִדְּז"קוֹב, בְּשָׁעָה שֶׁמִּחְלָקַת גְּדוּלָה פָּרְצָה בְּיָמָיו בֵּין מְנַהֲיֵי שְׁתֵּי קְהֵלוֹת מְפֹאָרוֹת בְּיִשְׂרָאֵל, וְכִשְׁכַּסְּסוּ אֶת חֲסִידָיו בְּקֵשׁ מֵהֶם שֶׁלֹּא לְהַכְנִיס אֶת רֵאשֵׁם בֵּין הָהָרִים הַגְּבוּהִים וְלֹא לְהִתְעַבֵּר עַל־רֵיב לֹא־לָהֶם. "הִתְנַהֲגוּ אִף אִתְּם כְּמוֹ הַשׁוּעָל הַפִּקְחָה, וְאֵל תִּטְלוּ חֵלֶק בַּמִּחְלָקַת, כִּדִּי שֶׁלֹּא תִנְזָקוּ כְּמוֹ הַסּוֹס וְהַזָּאב. שֶׁכֵּן עֲדִיף לָנוּ לְהִיחַת בְּעַלֵּי אֲפִים סְתוּמִים, מֵאֲשֶׁר לְהִיחַת בְּפִי הָאָרֶיָה..."

יָמִים קָשִׁים הִגִּיעוּ אֶל הַיַּעַר הַעֲבוּת, מִמְּלַכְתּוֹ שֶׁל הָאָרֶיָה מֶלֶךְ הַחַיִּים. הַשְּׂמִים הָיוּ פְּנַחְשָׁה וְהָאָרֶץ כְּבָרָזַל, הַשְּׂנָה הִיָּתָה שְׁחוּנָה וְהָאֲדָמָה הִצְחִיקָה שׁוּעָה לְמִים וְאֵין. בְּעַלֵּי הַחַיִּים שְׂבִיעַר הַגְּדוֹל, הִתְהַלְכוּ בְּחֶסֶר אוֹנִים, זָנְבָם נִשְׂרָף אַחֲרֵיהֶם בְּיָאוּשׁ, וּפְגִיָּהֶם נִפְלוּת וּמִיָּאֵשׁוֹת. הָרַעֵב הִלְךְ וְכִרְסָם בָּהֶם וְהַמְּחֹסוֹר עָשָׂה שְׂמוֹת בְּאִכְלוּסִיַּת הַיַּעַר שֶׁהִלְכָה וְהִצְטַמְצָמָה מִיּוֹם לְיוֹם. מִדִּי פַעַם הִיָּתָה נִשְׁמַעַת שֶׁאֲגָתוֹ שֶׁל הָאָרֶיָה מֶלֶךְ הַחַיִּים, שְׂבִימִים כְּתִקְוֹנָם הִיָּתָה נִשְׁמַעַת כְּרַעַם מִתְגַּלְגֵּל וְהִיָּתָה מְטִילָה מוֹרָא עַל כָּל בְּאֵי הַיַּעַר, אֲלֵא שְׂמִימִים לְיוֹם הִלְכָה שֶׁאֲגָתוֹ שֶׁל הָאָרֶיָה וְנִחַלְשָׁה מִחֶסֶר אוֹנִים וּמְרַב רַעֵב וְצָמָא. בְּעַלֵּי הַחַיִּים הַעֲדִיפוּ לְהִסְתַּתֵּר מֵעֲצָמוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַחַיִּים, שֶׁעָלוּ מְרַב רַעֵב לְטָרְף מִכָּל הַבָּא לְיָד, וְנִסּוּ בְּכַחוֹת עֲצָמוֹם לְתוֹר אַחַר מְזוּן פְּלִשְׁהוֹ לְחַיִּים אֶת נִפְשָׁם. "זֶה כְּבָר הַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בּוֹ לֹא בָּא מְזוּן אֵל פִּי", אָמַר הָאָרֶיָה מֶלֶךְ הַחַיִּים לְעֲצָמוֹ, וְהִנִּיף בְּיָאוּשׁ אֶת זָנְבוֹ אֶל־עַל. גּוֹפּוֹ הִפְפֹּה לְהִיחַת כְּחוּשׁ וּמְזָה רַעֵב, הַעוֹר הָיָה צָפוּד עַל בְּשָׂרוֹ הַדָּל, שֶׁעֲרוֹתָיו הִכּוּ לְהִיחַת דְּלִילוֹת וְרַפּוּיוֹת, וְכָל הַדְּרוֹ וְיָפִיו שֶׁל מֶלֶךְ הַחַיִּים נִטַּל מִפְּנֵיו, פָּנָה זִיוו, פָּנָה הוֹדוּ וּפָנָה הַדְּרוֹ. "מָה אַעֲשֶׂה?" שָׂאֵל הָאָרֶיָה אֶת עֲצָמוֹ, וּלְפַתַּע פִּתַּח אֶת פִּי וְשָׂאֵ שֶׁאֲגָה אִימְתָּנִית וּמְקִפִּיֶּיִת דָּם. הִיָּתָה זֶה אוֹת מְסָפֶם לְכָל בְּעַלֵּי הַחַיִּים שְׂבִיעַר, כִּי מֶלֶךְ הַחַיִּים מְזַמֵּן אוֹתָם לְפָנָיו, וְשׁוּמָה עֲלֵיהֶם לְהִתְנַצֵּב עַד מֵהָרָה בְּפָנָיו, כִּן בְּלַע לָהֶם וְדָמָם יְהִיָּה בְּרֵאשֵׁם. הַבֵּיט הָאָרֶיָה סְבִיבוֹ, כְּשֶׁהוּא מְנַסֶּה לְהִחְזִיר לְעֲצָמוֹ וְלוֹ בְּמַעַט מִמְּפֹטוֹ הַתְּקִיף וְעִמְדָתוֹ הִגָּאָה מֵהַיָּמִים הַטּוֹבִים, וְהִנֵּה צָד בְּעֵינָיו אֶת הַסּוֹס שֶׁעָמַד בְּסָמוּךְ לוֹ. גְּדוֹל הִיָּתָה הַסּוֹס וּבְשָׂרוֹ הִיָּתָה עֲדִין רַאוּי לְמֵאֲכָל, וְתֵאבּוֹנוֹ שֶׁל הָאָרֶיָה הַרַעֵב, שֶׁזָּה שְׁלֹשָׁה יָמִים לֹא הִכְנִיס מְזוּן לְפִי, נִצַּח בּוֹ בְּבַת אַחַת. "קָרַב הַלוֹם!" קָרָא הָאָרֶיָה אֶל הַסּוֹס, וְהִלָּה עָשָׂה כְּמִצְוַתוֹ בְּהַשְׁלָמָה וּבְהִכְנָעָה. "הִטָּה נָא אֶת אַפְּךָ אֶל גְּרוֹנִי, וְאָמַר לִי אֵיזָה רִיחַ נּוֹדֵף מִפִּי?" פָּעַר הָאָרֶיָה אֶת לוֹעוֹ, נִשְׁף הַחוּצָה בְּחִזְקָה, וְהַסּוֹס עָנָה אֶת פָּנָיו בְּסִלְיָה. "אֲדוֹנֵי הַמֶּלֶךְ! קָרָא מִתּוֹךְ בְּחִילָה, "נּוֹדֵף מִפִּי רִיחַ נּוֹרָא שֶׁל צַחְנָה, עַד שֶׁלֹּא נִתֵּן לְעִמּוֹד בְּפָנָיו". פָּנָיו שֶׁל הָאָרֶיָה הִיאֲדִימוּ כְּפִסְלָה, שֶׁעֲרוֹ הִסְתַּמֵּר בְּזַעַם, וְהוּא שָׂאֵ שֶׁאֲגָה גְדוּלָה וְאָמַר כְּכַעַס: "עוֹ פָּנִים שְׂכָמוֹ! כִּי־צַד מַעַז אֶתָּה לְדַבֵּר כֵּן אֵל מִלְכָּךְ! הִתְחַיְבַּת בְּרֵאשֵׁי עַל דְּבָרֵי הַחֲצִפָּה שֶׁלָּךְ וְחִיָּה נִתְנַגֵּים עִתָּה בְּיָדִי". בְּטָרֶם סִפַּק הִיָּתָה בְּיָדִי הַסּוֹס לְהִתְגוֹנֵן וּלְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל חֲטָאוֹ, וְהָאָרֶיָה הִתְנַפֵּל עָלָיו וְעָשָׂה מִפְּנֵיו גֵּל שֶׁל עֲצָמוֹת.

סְעֵדָתוֹ הַדְּלָה שֶׁל הָאָרֶיָה, לֹא הִסְפִּיקָה לוֹ אֲלֵא לְשִׁלְשָׁה יָמִים נּוֹסָפִים, וּבְסִימָם שׁוֹב הִתְהַלְךְ רַעֵב, עַד שֶׁלְשׁוֹנוֹ דְּבָקָה לְחִפּוֹ וְהוּא בְּקֵשׁ אֶת נִפְשׁוֹ לְמוֹת. יִצָּא הָאָרֶיָה לְשׁוֹטֵט בְּעֵירוֹת, בְּחַפְזִים אַחַר טָרֵף כְּלִשְׁהוֹ, וְהִנֵּה הוֹדֵמָן לוֹ הַזָּאב בְּדַרְפוֹ. "זָאב, זָאב, גֵּשׁ הַלוֹם!" קָרָא הָאָרֶיָה לְעֵבְרוֹ, וְהַזָּאב צָעַד אֵלָיו בְּהִכְנָעָה וְצִיָּתְנוּת. "חוּשִׁשְׁנִי שְׂמָא רִיחַ רַע נּוֹדֵף מִפִּי, וְלָכֵן מִבְּקֵשׁ אֲנִי מִמְּךָ לְהִטּוֹת אֶת אַפְּךָ אֵל פִּי, וְלֵהָרִיחַ אִם אֲמַנֵּם כֵּן הוּא". נִבְהַל הַזָּאב עַד עִמְקֵי נִשְׁמָתוֹ,

מרגל

הלכות והליכות

התורה נתנה לעשות שלום בעולם, שנאמר "דרכיה דרכי נעים וכל נתיבותיה שלום". (משפטי השלום)

• גם כאשר אדם עלול להפסיד עשית מצוה, אם יש חשש מחלוקת, הצנועים מושכים את ידיהם כדי למנוע מחלוקת. כגון שליח צבור שיכול לבוא לידי מחלוקת, ימנע את עצמו מלירד לפני התבה, על אף שעלול אדם שאינו הגון לירד במקומו. (שולחן ערוך)

• אסור לחזק עוברי עברה בדברים, ואין להתחבר עם הרשעים אפילו לדבר מצוה. (שערי תשובה)

• אסור לכבד בעלי מחלוקת, כדי שלא לחזק את ידיהם במחלוקתם. (מסכת גיטין)

• כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, וכל מחלוקת שאינה לשם שמים אין סופה להתקיים, כגון מחלוקת כנח ויעדתו. (מסכת אבות)

• אין העולם מתקיים אלא על מי שבולם את פיו בשעת מריבה, ולא עונה ליריבו דבר. ויש דעה, שיש אסור דאורייתא לענות בשעת מריבה, שנאמר "ולא תענה על רב", ויש להאחר מאד מהפחיתות שנוקיה רבים. (ספר חרדים)

• וזה כתב הרמב"ם באגרת לבנו: "אל תשקצו את נפשותיכם במחלוקת המכילה הגוף, הנפש והמנוח. ראיתי בנים השחירו, משפחות נספו, עירות נתערערו, קבוצים נפרדו, חסידים נפסדו, אנשי אמנה אבדו, ונכבדים נקלו ונתבאו בסבת המחלוקת. נביאים נבאו וחכמים חכמו ויחסיפו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה. לכן שנאו אותה ונוסו מפניה והתרחקו מכל אוהביה וגואליה ורעיה, פן תספו בכל חטאתם. ואמרו חז"ל מחלוקת בבית סופו להחרב, מחלוקת בבית הפקסת סופו להתפאר ולהשמם, מחלוקת בעיר שפיקוח דמים בעיר.

• הפזרה הגרועה היא המחלוקת, שהיא גורמת לכמה חרבות. וספנה: "כל ריב - וכל נגע". (דרשות מהרא"ל צינץ)

• פדאי לאדם יותר הרבה, כדי שלא להגיע לידי מחלוקת. (ה"אמרי חיים" מו"ניץ)

• הנני מתחנן מכם לשמור על השלום בתוכם, לבקש שלום ולרדף שלום, כמו שכתוב בקוש שלום ורדפהו. וכמו שידוע לכם עד פמה הייתי משתדל בכל כחי למען השלום. (צוואת רבי יצחק אלחנן מקובנא)

• כל המחזיק במחלוקת עובר בלא תעשה, שנאמר "ולא יהיה כנח ויעדתו". ונכלל בזה גם האסור שלא לחרחר ריב בין אנשים ולא לגרם לפרוד הלבבות. (מסכת סנהדרין)

• בעל המחלוקת נכשל באסורי תורה רבים. מוטל מצות עשה של "ואהבת לרעה כמוך", ושל "והלכת בדרכיו", ושל "בצדק תשפט עמיתך", עובר על "מדבר שקר תרחק", ומוטל תורה ועובר על "ודברת בם". וכן נכשל בכמה מצוות לא תעשה, כגון "לא תהיה אחר רבים לרעת", "ולא תחלו את שם קדשי", נכשל באסור "ולפני עור לא תתן מכשל", ועובר על אסורי לשון הרע ורכילות החמורים, עלול להכשל באסורי "לא תקלל", "לא תעשק ולא תגזל", "ולא תלוי", "ביומו תתן שכרו", "וחי אחיך עמו", "ולא תחניפו", מלבין פנים, מציער ומאנה בדברים, נוקם ונוטר, ועובר על "לא תשנא את אחיך בלבבך". (החפץ חיים)

• הצווי להפנע מפחיתות ולרדף אחרי השלום, היא מצוה לכל אדם, בכל מקום ובכל זמן, ובפרט יש לחנך את הקטנים ולמנע בעדם מלהתחבר לבעלי מחלוקת, ובכך הם מקיימים את הפסוק "בקש שלום ורדפהו". (משפטי השלום)

• הרוצה להנצל מפחיתות, יתנהג במתינות עם הבריות, לא ירבה בכעס ובקפדנות, ויתרחק משאר מידות רעות. וידע שהגבור הוא מושל ברוחו והכובש את יצרו, וישתדל להתרחק מבעלי מחלוקת. (שם)

• כאשר יש לשני אנשים חלוקי דעות ביניהם, כגון שתפים בענייני מסחר וכדומה, צריכים הם ללכת להתדין אצל אדם הנקי בהלכות, ולקיים בזה את הצווי בתורה "כיהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט ושפטום", וידוע הוא הפלל שאין דבר טוב ואין שלום יוצא מתוך מריבה. (שם)

• מהצווי בתורה "לא תתגדדו" למדו חז"ל שלא תעשו אגדות אגדות מתוך מחלוקת, ויש להאחר שלא לנהג במנהגים שונים במקומות שנוהגים באופן אחר. (מסכת יבמות)

• ראוי לאדם למחל על כבודו, כדי שלא להחזיק במחלוקת, ואפילו אם אדם חשוב הוא, מפני שאין מחזיקים במחלוקת כלל. (מסכת סנהדרין)

• גדול השלום ומאוסה היא המחלוקת, עד שתקנו פמה תקנות מפני השלום, כגון ההלכה שצד שבת קדם לנר חנכה או לקדוש היום, מפני שלום בית. וגדול השלום שכל

מהלל

מספורי חז"ל

קרח בן יצחק בן קהת בן לוי, היה עשיר מפלג, וכל עשרו בא לו מן המזון שקיבל יוסף במצרים, שכן קרח התמנה לגזר המלכות במצרים, ובידו הפקדו המפתחות של בתי הגנאים במצרים. באחד הימים מצא את קרח את אחד משלשות המגדלים שיוסף בנה ובהם הטמין את כל המזון שצבר במצרים, וכל מגדל היה בעמק מאה אמה וברחב מאה. נטל קרח את הרכוש הגנוב במגדל והתעשר עשר רב, אוילם בגללו חלק על משה ונאבד מן העולם, ועליו נאמר "אל יתהלל עשיר בעשרו". החלה אשתו של קרח להסיתו נגד משה, שעלה לגדלה ומנה את אחיו לכהן גדול, ואף את בניו מנה לכהנים, ועל בני לוי הטיל לתת מעשרות לכהנים. כשחזר פעם מבית הכנסת וספר לה שלמדו שצריך להטיל פתיל תכלת בציצית, לעגה לדבר והכינה לו טלית שפלה תכלת שהיא פטורה מן הציצית. החל קרח לטען ולומר: "הרי ארבעה בניו היו לאבי אבא. עמרם ויצחק, חבורן ועיאל. אם נטלו אהרן ומשה בני עמרם הבכור את הכהנה והמלכות, הרי אני, שאני בנו של יצחק הבן השני, צריך הייתי להתמנות לנשיא על משפחתי. ומפני מה הלך משה ומנה את אליצפן בנו של עיאל, שהוא הצעיר באחי אבי, ולי לא נתן מאומה?" מיד החליט קרח לחלק על משה ויצא נגדו במחלוקת. ומה ראה קרח שפקח היה לעשות מעשה שטות כזה? אלא שעינו הטעתו, שכן ראתה ברוח הקדש ששלשלת יוחסין גדולה עתידה לצאת ממנו, והוא שמא אל הנביא ששקול כנגד משה ואהרן, וראה עשרים וארבעה משמרות כהנה עומדים ומזמרים בבית המקדש, והסיק מכך שלא יתכן שכל השלשלת הוא תצא ממנו והוא יאבד מן העולם, אבל נעלם ממנו שעתידים בניו לשוב בתשובה ולא ישתתפו במחלוקת נגד משה, ובכך יצילו מן הגזרה ויהיו ראויים שיעמדו מהם נביאים לפני ה', ואלו הוא יאבד במדרו ולא יציל. החל קרח להמריד את בני ישראל נגד משה, והצטרפו אליו דתן ואבירם בני ראובן, שהיו שכניו מצד דרום, ועם מאתים וחמשים איש קרואי מועד אנשי שם, אנשים חשובים ונכבדים, ובהם פמה נשיאים. לבשו כלם טליתות של תכלת ובאו למשה ושאלוהו: "מה דינה של טלית שפלה תכלת? האם פטורה היא מן הציצית?" אמר להם משה: "חייבת היא בציצית". החלו קרח ועדתו לשחוק ממשה ותקוהו: "אפשר טלית של צמר, נפטרת בחוט אחד של תכלת. זו שפלה תכלת, לא תפטר את עצמה?! ושוב שאלו בלעג: "בית שפלו ספרי תורה, האם חייב במזוזה?" אמר להם משה: "חייבת". החלו שוב ללעג לו ואמרו: "שתי פרשיות מן התורה התנבות במזוזה, פוטרות את הבית. ואלו מאתים שבעים וחמש פרשיות שבתורה, אינו דין שהיו פוטרות את הבית?" ושוב שאלו את משה: "נגע בגדל של גריס, מה דינה?" אמר משה: "טמא". ואמרו: "ואם פרחת בכל עור בשרו, מה דין האדם?" השיב משה: "טהור הוא". התקלס בו קרח ואמר: "פמה נלעגים דברי תורתך,

ואין זה אלא שלא נתנה תורה משמים ואין משה נביא ה', ואהרן אינו כהן גדול על פי ה', אלא את הכל בדה משה מלבו". לא תבע משה את עלבונו, שכן ענו היה מכל האדם אשר על פני האדמה, אלא שמע ושתק. שלח לקרא לדתן ולאבירם, והם מאנו לבוא, ואף העז פנים כנגדו. שוב שתק משה וכדי להשתיק את המריבה, מחל על כבודו והלך אל קרח ועדתו כדי לפייסם, וכשבא אליהם קמו לקראתו שלשת בני קרח מפני שלא רצו לטל חלק במחלוקת, ולכן הבטיחם הקב"ה שלא ימותו במוות אביהם. נסה משה רבנו לדבר טובות עם קרח ועדתו, ולא קבלו את דבריו, ואמרו לרגם אותם באבנים. הזדענע משה מאד, מפני שהיה זה חטא רביעי בידם, אחר העגל, המתאוננים והמרגלים, וחשש שמא לא יתפייס יותר הקב"ה. כל אותו הלילה סבב קרח בין שבטי ישראל והמריד אותם כנגד משה, כשהוא מבטיח להם שלא לעצמו הוא דואג אלא לאחרים. ואז ספר להם על אלמנה אחת שהיה לה שדה ממנו הוציאה בקשי את מחייתה ופרנסת שתי בנותיה. החלה לחרש, ומשה בא אליה ואמר לה לא לחרש בשור וחמור יחד. החלה לזרע, והזהיר אותה שלא לזרע בלאים. באה לקצר, ודרש ממנה להותיר לקט, שכחה ופאה. באה לעשות גרן, ודרש ממנה להפריש תרומה ומעשר ראשון ומעשר שני לכהנים. הצדיקה האלמנה את הדין ועשתה ככל אשר צוה עליה משה, ולאחר שהפרישה את כל המתנות כמעט ולא נותר לה מאומה. עמדה ומכרה את השדה וקנתה שתי כבשות כדי ללבש מגאיתיהן, לשותות את חלבן וליהנות מפירותיהן, אלא שאהרן בא וביקש את הבכורות כמתנות פהנה, וכשהגיע זמן הגזיזה בא אהרן לביקש את ראשית הגז. החליט האלמנה לשחט את הכבשות וליהנות מבשרן, אוילם מיד בא אהרן ודרש את הגז, הלחיים והקבה. פקעה סבלנותה של האלמנה, ואמרה: "אפלו אחרי ששחטתי את הכבשות, לא נצילתי מידו של זה, אם כן יהיו הקדש לשמים והרי הם עלי חרם". מיד קפץ אהרן ותבע את כל הבשר, שכן כל חרם לה' הוא. סים קרח את ספורו וטען שלא יתכן שהקב"ה צוה את הצוים הללו ובנדאי בדה משה את הכל מלבו, ולא היה אפלו אחד שלא טען שהספור לא היה ולא נברא, שכן לא היו שדות במדבר ולא נצטוו על מצות התלויות בארץ, רק בהפנסם לארץ ישראל, אלא שאיהי כחה של מחלוקת, שגם דברי שקר מתקבלים על לב הבריות. התרה משה בעדת קרח ומשלא נענו לו, בקש מעם ישראל לסור מאהלי האנשים הרשעים, והאדמה פתחה את פיה וכלם נבלעו בה, עם ילדיהם הקטנים וכל רכושם, וכל ישראל נסו לקולם. ובאותה שעה יצאה אש מאת ה' ושרפה את מאתים וחמשים מקריבי הקטרת, ורק אהרן לבדו נצל פי נבחר להיות כהן גדול בישראל. קרח עצמו היה מן הנשרפים ומן הנבלעים, אוילם מיתתם לא היתה כפרתם ועדין עומדים הם בגיהנם ונענשים, וצועקים: "משה

מתפל

אמרות ופתגמים

- למקומך ורדפהו למקום אחר. (ויקרא רבה)
- ישאל נקראו שלום, שנאמר "זרע השלום". (דרך ארץ זוטא)
- נחנה תורה לאמה אוהבת שלום. (ילקוט שמעוני)
- תלמיד חכם צריך להיות ערב (מלשון ערבות ומתיקות) לכל אדם, ולא יהיה פקודה שאין בה מלת, אלא רודף שלום. (מלה רבתי)
- "אלה הדברים אשר תעשו דברו אמת איש את-רעהו אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם". והלא במקום שיש משפט אין שלום, ובמקום שיש שלום אין משפט? אלא איזהו משפט שיש בו שלום? הוי אומר זה בצועה פשרה. (סנהדרין)
- גדול השלום, שאפלו בעת מלחמה אין פותחים אלא בשלום. (ויקרא רבה)
- גדול השלום, שבשמן המשיח בא, אינו פותח אלא בשלום. (שם)
- "בקש שלום ורדפהו" - אף אם השלום בורח מקו, רדף אחריו ותשיגהו. (מדרש שמואל)
- שרש המדות: בקש שלום ודובר אמת והצנע לכת, וטוב לשמים ולבריות, והשתיקה. (רבנו אלעזר מגרמיזא)
- פלם מעגל רגליך לישר עצמך בדרך המצנע בכל הענינים, ואל תט ימין ושמאל. בקש שלום ורדפהו ומחברת פועלי און הרחק. (התוספות יוסטוב)
- תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, כי טבע האנשים שהם מפרדים ומפצלים, כי הגופים נבדלים הם, וכל אחד ואחד בריה בפני עצמה היא. אולם תלמידי חכמים חיים בעולם הנשמות, ושם הכל אחיד ושלם. (החת"ם סופר)
- הפסוק בתהלים "בקש שלום ורדפהו" נדרש בירושלמי מסכת פאה: "בקש שלום מקומך ורדפהו מקום אחר", ובאורו הוא, שהאדם צריך לעשות תחלה שלום עם עצמו, בין היצר הטוב והיצר הרע, ואחר-כך ורדפהו מקום אחר. (מגדנות אליעזר)

- מייחאיש החפץ חיים אהב ימים לראות טוב? נצר לשונך מרע ושפתיהך מדבר מרמה, סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו. (תהלים לד)
- דרכיה דרכי נעים וכל-נתיבותיה שלום. (משלי א)
- תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם, שנאמר "וכל-בניך למודי ה' ורב שלום בניך", אל תקרי בניך אלא בניך. (ברכות)
- אילו דברים שאדם אוכל פרותיהם בעולם הזה והקרו קנימת לו לעולם הבא? ואלו הן: פבוד אב ואם וכו', והבאת שלום בין אדם לחברו. (מסכת פאה)
- לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל, אלא השלום. (מסכת עוקצין)
- גדול השלום, שאפלו עשה אדם פמה מצות ולא עשה שלום, אין בידו כלום. (בית המדרש)
- לא ברא הקב"ה את העולם, אלא על-מנת שיהא שלום בין הבריות. (במדבר רבה)
- שקול השלום כנגד הכל, אם אין שלום - אין כלום. (תורת כהנים)
- גדול השלום ושנואה המחלוקת. גדול השלום שאפלו עובדי עבודה זרה ושלום ביניהן, אין השטן נוגע בהם, שנאמר "חבור עצבים אפרים הנחלו". (ספרי פרשת נשא)
- השלום לארץ בשאור לעסה. (דרך ארץ זוטא)
- ותתן לנו חיים ארבים, חיים של-שלום. (תפילת רב)
- מי ששפן שמו בבית הזה, הוא ישפין ביניכם אהבה ואהבה ושלום ורעות. (תפילת המשמר היוצא בבית המקדש)
- עשה שלום במקומי, הוא יעשה שלום עלינו, ועל-כל-ישראל ואמרו אמן. (מנוסח תפילת העמידה)
- חזקיה אמר, גדול השלום שבכל המצות פתיב "כי-תראה", "כי תפגע", "כי יקרא" - אם באת מצוה לידך אתה זקוק לעשותה, ואם לאו אי אתה זקוק לרדף אחריה. אבל אצל שלום פתיב "בקש שלום ורדפהו" בקש

נענה האורח ואמר: "רבי, יש לי שתי מדות טובות שעליהן אני שומר מכל משמר. ראשית, מעולם לא באה אותי אדם והשבת לי לזון, אלא שתקתי וקבלתי את יסורי באהבה. ועוד מדה יש בי, שאם שומע אני על אדם שהוא מתקוטט עם חברו, אני משתדל להשפין שלום ביניהם ומונע מהם את המריבה". שמע זאת רבי יצא ואמר בשמחה: "עכשו התקררה דעתי והבנתי מדוע פניך כה מאירים, בזכות המדות הטובות שלך שאתה משפין שלום בין איש לרעהו ומונע מחלוקות בישראל", וקרא על אותו אדם את הפסוק: "ושם דרך ארצנו בישע אלקים", ואמרו בפחד רש "אל תקרי ושם אלא ושם", לשון שומא, כלאומר ששם ומעריך את דרכו ויודע כיצד להתנהג, ומכאן אתה למד פמה גדולה היא השלום. (ויקרא רבה)

אמת ותורתו אמת ואנחנו בדיאים", ללמדך פמה גדולה רעת המחלוקת. (אוצר אגדות התורה)

רבי יצא נכנס פעם לבית הפנסת ומצא שם איש אחד בעל תאר והדר, ופניו אדמים. חשב האיש כי בודאי איש חשוב הוא אותו אדם, שהרי נאמר "חכמת אדם תאיר פניו", ולכן הזמין את האיש אל ביתו, האכילו והשקהו, הגיש לו מיני מתוקה ומעדנים ערבים, טרח בעבורו טרחה גדולה וכבדו בכבוד גדול. כשהגיעו לסיום הסעדה והגיע זמן ברפת הפזון, ראה רבי יצא שאותו אדם אינו יודע אפלו כיצד מברכים על הכוס. תמה רבי יצא ואמר בצער גדול: "אוי לכלב שאכל על שלחן יצאי", וכשפנה אל האורח, שאלו: "אמר נא לי, אולי תוכל לספר לי אילו מדות טובות יש בך, שבזכות זה זכית לאכל על שלחני?"

מספר

ספורי צדיקים

הפצירו בו להסביר להם את הענין. "שמעו נא והספיתו לדברי", אמר להם רבי יהונתן בתוכחה, "האמת היא שהכלב לא היה צודק בכך שטרף את החתול, על-אף שהחתול לא התנהג פראוי בכך שטרף את התרנגול. שכן, מי בקש מהכלב לתחב את אפו בענין ולהתעבר על ריב לא-לו?" מי בקש מידיו לעשות משפט ללא דין? ואם-כן מתהפך כל הסדר, ויפה עשה המקל שהכה את הכלב, ועל האש לא היה לשרף את המקל, אולם המים עשו פשוטה שכבו את האש, והשור לא התנהג פשוטה בכך ששטה את המים, וטוב עשה השוחט ששחט את השור, ולא טוב עשה מלאך הפנות שהמיית את השוחט, ונמצא אפוא שהקב"ה עשה כדון בכך ששחט את מלאך הפנות, ואמנם צדיק ה' בכל דרכיו". כאן עצר רבי יהונתן מעט, והמשיך בקול רם: "ואף אתם, מה לכם מתעברים על ריב לא-לכם? ומדוע אתם מכניסים את ראשכם בין החרים, ומתעברים בפחלקת העגה שאין אתם מבינים בה מאומה?" נכלמו האנשים מדברי התוכחה, ומיד פיסו את רבי יהונתן והבטיחו לו כי מעתה ואילך יתרחקו מן הפחלקת כמו מאש להבה, וישתדלו לרדף אחר השלום. (חידושי מהר"ם כ"ז)

בעיר אחת פרצה פעם מחלקת גדולה בענין השוחט המקומי, כאשר רבים טענו נגדו שהוא אינו בקי בהלכות בדיקת הראה ונמצא מכשיל את הרבים. הובא הדבר לפני רבי חיים מאולוז'ין, וכשבנו רבי יצחק שאלו על דעתו בענין, השיב ואמר לו: "דע לך בני, כי מחלקת אסורה לכל הדעות מדאורייתא, אולם בדיקת הראה לרב גדולי הפוסקים הוא רק מדרבנן". (בית אהרן)

נוהג היה רבי יחזקאל שרגא משינובה, שכאשר היה זמן לשמש בסנדק בבית מילה, הקפיד שלא לעשות זאת בשעה שהתינוק היה בוכה וזהו ממתין עד שהיה נרגע מבכיו. פעם התכבד בסנדקאות, אולם הרך הנמול לא פסק מלבכות. המתנינו כלם עד בוש, והרבי ישב כל העת אחוז בשרעפיו. לפתע ננער מפתשבותיו, והורה לאחד הנוכחים לצאת מבית הכנסת, הלה אך יצא והתינוק נרגע מבכיו הסוער. כלם פבשו בלבם את תמיהתם, אך לאחר הבטת התברר, כי אותו יהודי סרב ללכת לדירתו, והרבי הסביר ואמר, כי אליהו מלאך הברית ומלאך השלום, אינו רוצה לבוא למקום ששונרת בו מחלקת, ולכן לא בא עד שאותו יהודי יצא מהבית". (רבנו הקדוש משינאוא)

בשנת תש"ה הזמן הגר"ז מבריסק לבית מילה, וכבדוהו לומר את הברכות שעל הפוס לאחר המילה. היה הרב במבוכה, שכן מנהג בית בריסק לומר בברכת "אשר קדש ידי מבטן" את הנשח הפכול "צוה" להציל ידידות, וכן "צוה", כדי לצאת ידי חובת שתי דעות הפוסקים בענין, אולם מנהג המשפחה של בעלי הבית היה לומר צוה ולא צוה, ולכן לא ידע כיצד לנהוג כדי שלא לעורר מחלקת במקום. לבסוף מצא פתרון מבריק מתוך התחכמות,

שני אנשים היו גרים פעם בסמוך זה לזה, ובכל ערב שבת היה השטן מתגרה בהם וגורם להם לריב זה עם זה. כך נמשך הדבר זמן רב, וכל פעם פרצה מריבה חדשה בין השכנים על סבות פגועות, ושיניהם היו שרויים כל העת במריבה ומחלקת. פעם הזדמן לשם התנא רבי מאיר, ומיד שם לבו על היריבות הקשה ששונרת בין שני השכנים. הצטער רבי מאיר לראות שני יהודים שגרים זה ליד זה ושרויים ככעס ומחלקת, ולכן החליט להתעבב במקום במשך שלשה שבועות, וכל העת פעל על שני האנשים להשלים ביניהם. מאמצים מרבים השקיע רבי מאיר בדבר, עד שבחסידי שמים עלה בידו להשתיק את המחלקת ושני השכנים הפכו להיות אוהבים זה לזה. עם שן המחלקת, שמע פתאום רבי מאיר את השטן אומר באנחה: "אוי ואבוי לי, שרבי מאיר הצליח לגרש אותי מן הבית". (מסכת גיטין)

מדי ליל פסח, היה רבי מנחם פ"ץ פרוסטיץ מצהלים, נוהג לספר ספור ששמע מרבו ה"ח"ת"ם סופר", והוא קבלו מרבו 'הנשר הגדול' רבי נתן אדלר מפרנקפורט, ומעשה שהיה כך היה. בתקופת המחלקת הידועה בין רבי יעקב עמדין ורבי יהונתן איבשיץ, נקלע רבי יהונתן מביתו לעיר רחוקה לצורך ענין כלשהו, ובדרך הארצה נכנס לפנדק דרכים כדי לנוח מעט. הדבר היה מיד לאחר חג הפסח, ובעת שישיב לפוש בפנדק, ראה שם כמה אנשים יושבים ומשוחחים ביניהם אודות המחלקת הקשה בין שני גדולי הדור. היושבים לא הפירו את רבי יהונתן שישיב בסמוך להם, והנה הוא שומע כיצד אותם אנשים פשוטים וקלי דעת מכניסים את ראשם ורפם במחלקת, וחורצים את שבט לשונם על הצדיקים, בלי להפירם כלל וכלי לדעת את ענין המחלקת. פנה אליהם רבי יהונתן ושאל: "רבותי, איש פשוט אני ואיני בראיין. אבל רואה אני שאתם חכמים גדולים, ולכן אבקש להקשות בפניכם קשה שמנורת במוחי על ההגדה של פסח, שאה עתה קראנו בליל הסדר". הנאספים הביטו על רבי יהונתן וחשבוהו לאיש תמהוני שיש לו 'קשיות' על ההגדה, אך מתוך סקרנות וגחון נתנו לו רשות להמשיך. "ובכן, התקשיתי בהבנת הפייט 'חד גדיא' שאומרים בסוף הסדר. הרי בפייט זה מספר לנו על הגדי שהאב קנה בשני זוזים והחתול טרפו, אם-כן החתול לא התנהג פראוי, ואם החתול לא צדק במעשיו, הרי שהכלב צדק בכך שנטשו, ולפי-זה המקל שהכה את הכלב לא התנהג פראוי, ויפה אפוא עשה האיש ששרף את המקל, ולפי-זה, גם לא צדקו המים שכבו את האש, וטוב עשה השור ששטה את המים, אולם לפי-זה לא טוב עשה השוחט ששחט את השור, וצודק היה מלאך הפנות שהמיית את השוחט. ועתה תמהני מדוע בא הקב"ה ושחט למלאך הפנות? הרי טוב עשה שחרג את השוחט, ומדוע איפה שחטו הקב"ה? והרי צדיק ה' בכל דרכיו?" השתוממו השומעים לשמע השאלה הנוקבת, והבינו כי לא איש פשוט מדבר עמם, שהרי דברים של טעם בפיו, ומיד

ובלי להזדקק למחלקת ומריבה. מה עשה? החל את הברכה, ואמר את הנסח "צנה להציל ידידות שארנו משחת", וכאשר תקנו אותו כמה מן העומדים ואמרו: "צנה", "צנה", "תקנו" את עצמו ואמר מייד "צנה". כך יצא שעשה כמנהגו תמיד לומר את שני הנסחים, ואלו בני המשפחה חשבו שהוא תקנו את עצמו לכבודם, ותשקט הארץ. (עובדות והנהגות)

שנים רבות לאחר פטירתו, התגלה רבי יהונתן איבשיץ בחלום, וגלה שהוא רבי יעקב עמדין בעל מחלקתו יושבים בגן עדן יחד, אבל כל אלו שהתערבו במחלקת שלהם, יושבים בגיהנום.

(הליכות עולם)

עם פטירתו של הפנה"ד מבולו בשנת תרפ"ז, עלה בנו רבי אהרן על מקומו. בימי החנכה הראשונים להנהגתו, הגיעו לבולו חסידים מכל העולם כדי לקבל את מרותו של הרבי החדש, ובין הבאים היו גם חסידים מהעיר מנקטש, שם הייתה מחלקת עזה שהפרידה את חסידי העיר לשני מחנות. כששמע הרבי על ביאתם של החסידים מנקטש, הזמיןם לחדרו ואמר: "היות והמחלקת המתחוללת בעיריכם עשתה שמות בכם ישראל וגרמה לפרוד לבבות בין חסידים ואנשי מעשה, ובכך מחזקים את ידיהם של מוהרסי הדת המחבלים בפרמים, מבקש אני מכם שמייד עם בואכם בחזרה לעיריכם, תדאגו לעשות שלום בין הצדדים". והרבי הוסיף ואמר: "ומצוה אני עליכם לסגור את כל המוסדות שפחתם בנפרד לקהלתכם, להפסיק את השחיטה הנפרדת ואת שאר המשרות הצבוריות, ומעתה ואילך תעניקו את כל הכבודים לרב המרא דאתרא, פנהגו בכל הקהלות, וישאר שלום על ישראל". החסידים עמדו המומים ולא הצליחו להוציא הגה מפייהם מרב תדהמה, ורק אחד מהם טען בפני הרבי כי לא יתכן לעשות כן, שהרי בשעה שנפרדו ממוסדות הקהלה, נטלו החסידים על עצמם חובות כבדים לבניית המוסדות החדשים, ואולם הרבי נענה ואמר בנחרצות: "דעו לכם, שאינני מחליף על של מחלקת, בעל של כסף". דבריו של הרבי היו להם לחסידים כאורים ותמים, ומיד עם חזירתם למנקטש, נעשה שלום בין מחנות הנצים והמחלקת שזכה בבת אחת". (הליכות חיים)

רגיל היה רבי מרדכי צוקרמן לומר, כי פח המחלקת שהקב"ה ברא בעולם, נתן לנו אה ורק כדי לחלק ולהלחם עם היצר הרע, אה בני אדם משתמשים בכוח זה לשלילה. מרבו ה"חפץ חיים" למד להתרחק ממחלקת כמו מאש, וכל ימיו היה חוזר ומספר כיצד רואה הוא לנגד עיניו את רבו עומד וצועק "מחלקת החוצה". מחזה נורא הוד זה, לא מש מנגד עיניו עד יומו האחרון, וכל ימיו השפיע על שומעי לקחו לנהג כן. פעם התפבד למסד שיחות מוסר באחת הישיבות, ואולם לא התמיד במשורה זו יותר מימים יומים, מפני שהתברר לו, כי ישנה מחלקת בהנהלת הישיבה. אמנם הדבר לא נגע לו כלל ומעמדו היה מקבל על שני הצדדים, ואולם הוא לא היה מסגל לסבל את האוירה העכורה, ואף חשש מהשפעת רשם המחלקת עליו, ולכן עזב מייד את המקום. כך היה גם כאשר נבחר פעם כחבר בהנהלת אחד המוסדות החשובים בירושלים, כאשר לא

נטל ש"כר על פה, והיה משתתף מעת לעת בישיבות הנהלת המוסד ונטל חלק בעניני הצבור. לימים, התגלעו מחלוקות בנושאים שונים, ומיד אמר לעצמו: "החוצה!" והגיש מיד את התפטרותו. וכך היה מפרש את המשפט השגור בפי העולם: "פרנסה קלה ונקיה", והיה מסביר: "פרנסה קלה כפשוטה, ונקיה - בלי מחלקת עם האלח". אחד ממקורביו ספר, כי פעם הייתה לו מחלקת עם שתפו לעסק, ולאחר שהתייעץ עם רבי מרדכי קבל את העצה לותר, "ומזה רק תרויח" וכדבריו פן יהיה. וכך היה אומר "על ותור משלם הקב"ה ואני יודע זאת מתוך נסיון". (יחיד דור)

מחלקת פרצה פעם במוסד תורני בירושלים, ורבי שלום שבדרון נאלץ להתערב בה בעל פה, ביחד עם גדולי תורה נוספים. יום אחד, נסע רבי שלום עם אחד ממקורביו, בעת ששב מאותו מוסד בו פרצה המחלקת. היה זה בעצמו של חדש אלול, ורבי שלום ישב במכונית בדקומה, כמנהגו שלא לשיח שיחת חלין מראש חדש אלול ועד אחרי הימים הנוראים. הנהג נצל את ההזדמנות, והתבטא באפן חריף נגד תלמיד חכם מסים שהיה מערב בפרשיה. בתחלה התנסח בעדינות ובאפן עניני, ואולם מבלי משים גלש ודבר סרה באותו תלמיד חכם. רמז לו רבי שלום בחריפות לשתק ולא לדבר סרה בגדול בתורה, אה הוא התעקש והמשיך להסביר את עמדתו. רבי שלום לא חלק על עצם הדברים, ואולם הסגנון וההשתלחות בתלמיד חכם גרמו לו לזעזוע. לבו של רבי שלום שהיה תמיד רך כקנה, התקשה עתה כאבן, והוא סמן לאיש בצורה ברורה לעצור את הרב. "אני רוצה לרדת" אמר בנחרצות, והנהג עצר בעל פה ורחו את מכוניתו. בקשי התרומם רבי שלום ממקומו, ירד מהרכב והחל ללכת רגלי. הנהג המבעת נסע אחריו, עצר שוב ושוב ונסה לשדלו לחזור אל מכוניתו, ואולם רבי שלום אטם את אזניו, ועל אף שהנהג התחרט מעמק לבו על דבורו, לא הועיל לו הדבר, ורבי שלום הלך רגלי עד ביתו שבשכונת שערי חסד. (קול חוצב)

ה"אמרי חיים" מוויז'ניץ, השתדל כל ימיו להשפין שלום בשעת מחלוקות, הן בצבור בכלל והן בין אדם לחברו, ובין איש לאשתו. רגיל היה לומר, שפאשר יש אהבה ואחווה, שלום ורעות, בין יהודים ההולכים בדרך ה', מביא הדבר גם שלום בפמליא של מעלה, שהרי כך אנו אומרים בסיום התפלה "עשה שלום במרומינו, הוא יעשה שלום עלינו", מכאן שהשלום בינינו עושה שלום בפרום, כי התנהגותנו מכוונת כלפי מעלה. מעשה בקהלה אחת באיטליה, בה כהן שוחט אחד במשך תקופה מסוימת, אה פאשר הזקין האיש, החלה ידו לרעד ואנשי הקהלה ששמו לב לכך, החלו לדבר עמו בצורה עדינה על הצרף לעזוב את השחיטה, ואולם השוחט סרב לקבל את הטענה, וטען שבשעה שהוא שוחט הוא אוהו היטב את הספין ואין שום חשש על פשרות השחיטה. באחד הימים, הגיע ה"אמרי חיים" לבקור באותה עיר, ואת אכסניתו קבע אצל השוחט. למחרת היום, נכנס אחד מראשי הקהלה ושטח בפני הרבי את הענין עם השוחט הזקן, ואולם הרבי לא הגיב מאומה. כך היה גם כאשר נכנס שוב אליו לשוחח אתו

רבי צבי אלימלך מבלוז'וב, בעל "צבי לצדיק", נקלע פעם אל העיר פסט שבהנגריה, ושם נגש אל סוס אחד ולחש באזנו: "משה, משה! מי בקש זאת מידך להתערב במחלקת"? ומיד נפל הסוס והתפגר על מקומו, והעומדים הבינו, כי נשמה של יהודי אחד שהתערב במחלקת התגלגלה באותו סוס, כענש על מעשהו. (שיח זקנים)

רבי אליעזר מביליסטוק, היה גדול בתורה וביראה, ובנוסף היה איש פקח ובעל נסיון, ורבים היו מתייעצים עמו בעסקיהם ומבקשים ממנו לפשר בין צדדים נצים. פעם היה סכסוך בין שני שכנים אודות שטח האדמה שביניהם, כאשר כל צד טען שהקרקע היא שלו. בקש רבי אליעזר לראות את המקום כמו עיניו, וכשהגיע לשם, הרים את קולו ואמר לשני היריבים: "אתה אומר שהקרקע היא שלך, ואתה אומר שהקרקע שלך היא, אולם האדמה עצמה אומרת ששניכם שכים לה, כי עפר אתה ואל עפר תשוב". הורידו היריבים את פניהם מתוך בושה וכלימה, ומיד שקטה המחלקת ביניהם. (גדולת הצדיקים)

בחג השבעות האחרון לימי חיו של רבי עקיבא סופר מפרשבורג, שאלו תלמידו רבי דוד גרוס, מדוע בתקופת הנהגתו כרבה ראשי של פרשבורג, לא סדרו בה גטין. השיב לו הרב, כי לאחר שעלה לכהן כרבה של העיר, הגיע ללשכתו רבי ליב פרידמן סגן הראב"ד והודיעו, כי למחרת יערכו גט לזוג אחד מתושבי העיר, והוסיף לומר, כי המנהג הוא שרב העיר יושב בראש ההרכב בשעת סדור גטין וחליצה. עמד רבי עקיבא נבוך, שכן כל ימיו עמדה כנגדו אזהרתו החמורה של אביו, שלא יהיה מערב במחלקת כלשהי, ואיך יוכל לנהל סדור גט שכל פלו פריד? בעודו טרוד בענין, נפלה עליו תרדמה, בחלומו נגלה אליו אביו, והוא שאלו: "למה שרוי אתה במבוכה ובמצוקה?" וכשהסביר לו שאין הוא רוצה לשבת בבית הדין בשעה שמסדרים גט ומפרידים בין איש לאשתו, אמר לו אביו: "בעיירה פאינג הסמוכה לפרשבורג, מכהן אחד מתלמידי רב. צוה אפוא לדיני פרשבורג שפאשר יהיה צרף בסדור גט, יסעו שנים מן הדינים לפאינג ויצטרפו לאותו רב בסדור הגט. כך לא תודקק לשבת בסדור גטין ותוכל להנצל מכך כל ימי כהונתך. מני אז, לא היה סדור גטין בפרשבורג, והרב לא נאלץ להשתתף במחלקת בין איש לאשתו. (תולדותיו)

על הענין, ואף הפעם לא השיב לו הרבי כלום בדבר. התנחם העסקן בלבו, כי לפחות לא תפל עליו האשמה על הענין, כי הוא מצדו עשה את כל אשר ביכלתו וספר לרבי את הענין, ומעתה דיין וקיות. ימות השביע עברו על הרבי בביתו של השוחט, והוא אף נשאר לשבות שם בשבת קדש, אולם לא אכל כלל בשר. בתם סעדת השבת, כבד את השוחט - בעל האכסניה בברכת המזון. כשקבל השוחט את הפוס לברה, רעדה ידו מאד, עד שהיין נשפך. נבוך השוחט, וכשסים לברך לחש באזני הרבי, כי זה מכבר חושב הוא להניח את הסכין ולהפסיק לשחט, ואף אחרים מיעצים לו לעשות כן, והרבי נענע בראשו בתור הספקה לדבריו. כשנודע הדבר בעיר, התפעלו כלם לאין שעור מחכמתו ופקחותו של הרבי, שהצליח להשיג את המטרה ללא מחלקת ומתוך שלום ודרכי נעם. (מאור החיים)

רבי יוסף עדס, היה שומר את עצמו מכל משמר מלהתערב במחלקת. היה זה בערב ימיו, כאשר סערה צבורית גדולה פרצה בקרב צבור יראי ה' בארץ, אולם הוא עמד מן הצד ולא נטל חלק בענין. בנו היה רגיל לברך מדי ערב שבת, ובאותה תקופה כשכא לאביו, התפלא לראותו קם ויוצא מהבית, לאחר שחבש את מגבעתו והתעטף במעילו. "להיכן יוצא אבא בשעה זו?" תמה הנו בכני האב, ונענה: "יודע אני כי קשה לה שלא לדבר בענין הצבורי, אולם אני איני רוצה לדבר, ולכן מעדיף אני לצאת מן הבית". רק לאחר התחייבות מפורשת מהנו כי לא ידבר כלל בענין, נאות האב להשאר בבית וקיים בעצמו את הפסוק בעמוס: "לכן המשכיל בעת ההיא ידם". (האיר המורח)

ה'אמרי אמת' נפגש פעם עם אחד האדמו"רים, שאבותיו היו שרויים בחלוקי דעות עם ראשי שושלת קוצק וגור. פנה אליו ואמר: "אבותינו היו אנשים גדולים, ולכן יכולים היו לריב זה עם זה. אולם אנחנו אנשים קטנים, וביכלתנו אפוא להיות בשלום יחד". כך היה גם כאשר בקש ללכת לבקר בקור של נימוסים אצל רב אחד, בתקנה שהבקור יועיל להרבות שלום, אך המקרבים נסו להניאו ממחשבתו. "הדרך לביתו קשה", אמרו, "ונצטרף ללכת בדרך עפר כדי להגיע אליו". אמר הרבי: "למען השלום, מוכן אני ללכת בעפר אפלו עשר פעמים", ולא ותר על הבקור, שהוכיח בסופו, כי היה כדאי. (ראש גולת אריאל)

ממלכה

דורשי רשומות היו דורשים את הפסוק "ובני־קרח לא־מתו", כי בכל דור יש אנשים המלבים את אש המחלקת ומכלים כל חלקה טובה, הם לא מתו ועדין חיים הם בתוכנו, והשטן מרקד בגנם בינינו...

פעם, פרצה מחלקת קשה בירושלים בעניני הנהגת העדה, והמחלקת בערה במלא עזה ורבים חללים הפילה. לא עברה תקופה ארבה, ומחלקת נוספת פרצה בענין אחר, עד שכל העיר היתה בתבערת אש. אמר אחד מרבני העיר במרירות: "לא לחנם קבעו אנשי הכנסת הגדולה לומר בגספ הברכה בליל שבת־קדש, 'הפורש סבת שלום עלינו, ועל כל עמו ישראל, ועל ירושלים'. קבעו ברכה מיחדת לשלום עלינו, ועל כל עם ישראל, וברכה מיחדת לירושלים שזקוקה לשלום באפן מיחד..."

מעשה בזוג אחד, שהשלום לא היה שרוי באהלם והמחלקת היתה אורחת של קבע במעונם, ולעת זקנותם החליטו לעלות לארץ ישראל ולהשתקע על אדמת הקדש שבה. הלכו לשאל בעצתו של הגאון מרוג'צוב, וכששמע את הצעתם אמר: "לשם מה מבקשים אותם לעלות לירושלים? וכי חסרות בה מחלוקות ומריבות?..."

שאלו פעם יהודי חד לשון: "מהיכן למדנו שדרכו של יהודי לומר תמיד את ההפך ממה שאמר חברו?" והאיש השיב על־אתר: "הרי כך למדנו מנפסח קדוש לבנה. שנים עומדים ומקדשים את הכבנה, הראשון אומר לחברו 'שלום עליכם', וחברו משיב לו בהפוך 'עליכם השלום'..."

המשפחה שלך מתערבים

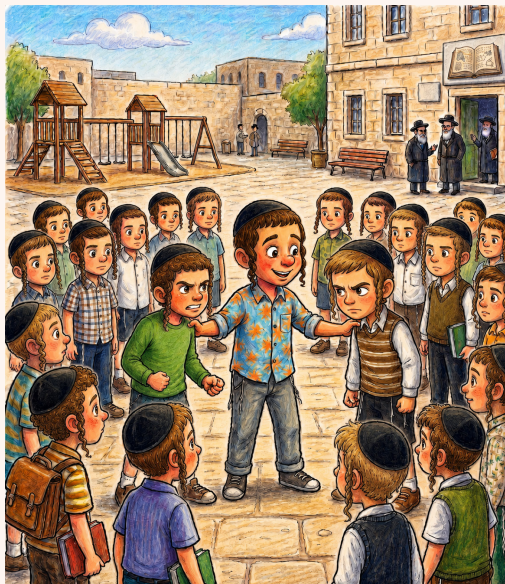
על עצמי עוד הייתי מצליח לשתק, באמת. כבר למדתי שלא על כל דבר צריך לענות, ולפעמים אם עונים רק נהיה יותר מריבה. אבל ברגע שהם דברו על אבא שלי זה כבר משהו אחר, אני לא אהן ולאף אחד לדבר נגד אבא שלי. פתאום הרגשתי בלב מין חם כזה, אבל לא של כעס, של הגנה. אמרתי להם: תקשיבו רגע, אבא שלי אף פעם לא רב עם אנשים. הם שתקו קצת, ואולי הם חשבו שגם אני עכשו אגיד משהו על אבא שלהם. אז המשכתי, ואם אבא שלי העיר לכם בבית הנקסת, זה לא כדי לפגע בכם ולהתערב לכם, אני בטוח שזה היה ברגע ומתוך רצון לעזור, אבא שלי באמת אדם טוב.

אחד מהם משהו בכתפיים שלו: טוב, אבל למה הוא חייב להתערב? הסתכלתי עליו ואמרתי לו: קודם כל אבא שלי לא 'מתערב', אולי פשוט אכפת לו, הוא פשוט לא מסגל לראות בלגן בלי לנסות לעזור. אחד מהם אמר: כן, בטח. אז אמרתי: תאמינו לי, אם הוא היה באמת אוהב לריב, הוא לא היה מעיר כל כך בשקט.

שקט. פתאום אף אחד כבר לא צחק ואני הרגשתי משהו מוזר, שמצד אחד ממש רציתי להמשיך להגן על אבא, ומצד שני לא רציתי שתתחיל עכשו עוד מריבה בגללי, אז פשוט עצרתי שם. לא צעקתי, לא נסיתי לנצח, רק אמרתי: בקצור, אל תדברו ככה על אבא שלי, והלכתי.

אחר כך, בדרך הביתה, חשבתי על זה. כבוד אב ואם זה לא רק לעזר בבית או להביא משהו, זה גם איך אתה מדבר עליהם גם כשהם לא נמצאים, ואם אתה מסגל לשמע שמישהו אומר עליהם משהו רע ולשתק. כי אסור לי לשתק כשמישהו פוגע באבא או באמא שלי. ועל עצמי אני יכול לשתק. אבל על אבא שלי אני לא יכול לשמע שמדברים עליו בזלזול כאלו הוא סתם "מתערב".

וידעים מה? חוץ מכבוד הורים, אני ממש גאה להיות הבן של מישהו שכל כך אכפת לו מאחרים. יש מצב שאני קצת גאה בזה שאנחנו "משפחה של מתערבים".

יש ילדים בחיך שאוהבים הפסקה בשביל לאכול משהו שהביאו מהבית ולהשקיף על כלם מהצד, יש כאלה שנהנים לשתק ולרוץ, ויש כאלה - שפנראה מחפיים להפסקה בשביל לריב. אני לא יודע איך זה קורה, אבל איכשהו תמיד יש בהפסקה לפחות וכוח אחד שנשמע כאלו עוד רגע מקימים בית דין.

למשל זה קרה השבוע בהפסקה הראשונה של עשר וחצי. שני ילדים מהשכונה, לא רוצה ברגע לומר את השם שלהם אבל הם מתפללים אתנו בבית הנקסת, התחילו לריב באמצע משחק. בהתחלה זה היה רגיל כזה; זה שלי, לא נכון!, אתה רמית!, לא רמיתי זה באמת יצא ככה בזריקה שלי... אבל תוך שתי דקות זה כבר נהיה יותר רציני. אני לא משחק אתך יותר בחיים! דחיפות קטנות, פרצופים כועסים ומרגזים וטונים של "עוד רגע הרבה יוצא לבדק מה קורה פה".

אני עמדתי מהצד, בהתחלה לא התערבתי. כי יש כלל כזה שכלם יודעים ובעיקר במריבות של ילדים. בהתחלה זה נשמע כאלו עוד רגע כל העולם נגד כל העולם, ואחרי חמש דקות היריבים הגדולים יכולים לשבת יחד ולאכל במבך כאלו כלום לא קרה ודוקא מי שנכנס באמצע מריבה, יוצא ממנה הכי מופסד. אבל אז ראיתי שהם כבר מגזימים. אחד נהיה אדם, השני התחיל לצעק עליו, וכל הילדים מסביב כבר עשו את המעגל הזה של "אוווווו...".

חשבתי לעצמי: מני, אל תכנס לזה, זה לא עסק שלך. אבל מצד שני... אם כבר נהיה פה בלגן, אולי כדאי שמישהו ינסה לעשות שלום. אז נגשתי אליהם לאמצע של המעגל ואמרתי, נו, מה קרה לכם? תרגעו רגע. בשנייה שאמרתי את זה הבנתי שעשיתי טעות. נהיה רגע של שתיקה שכלם מסתכלים עלי. ואז, במקום להרגע, שניהם פתאום התאחדו נגדי. מי בקש ממך להתערב? מה אתה קשור בכלל?! די כבר, אתה בדייק כמו אבא שלך! נעצרתי. מה קשור אבא שלי? שאלתי. ואז אחד מהם אמר לי בכעס ולגלוג: אה, אתה לא זוכר איך אבא שלך העיר בשבת לילדים בבית הנקסת על הרעש אחרי האופרוף? אתם משפחה של מתערבים! וכלם צחקו.

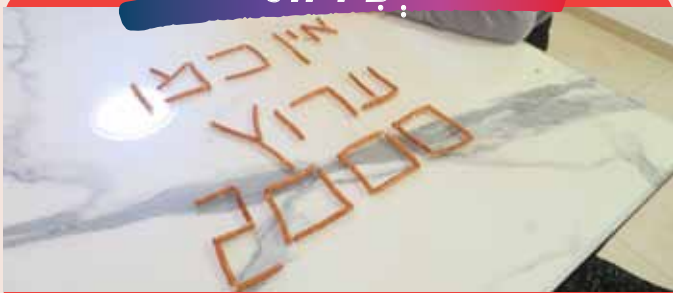
מאירים את הילדים

מִצְאוֹ 5 הַהֲדָוָה

קרח וכל עדתו התייצבו לפני משה ואהרן כשכל אחד מהם מניף מחתה ועליה קטורת ואש. חכמים צינו לגנאי את המהירות שבה פעלו, ללא שקול דעת, ללא המתינות הנדרשת שיכולה היתה למנוע מהם את העונן הגדול שבו חטאו. ילדים מתוקים, תוכלו למצא את ההכרזות שביני שני הצוירים שלפניכם?

יְצִירָה!

ילדים יקרים,

כל שבוע אנו מציגים יצירה נפשה ששלתם לנו המספרת כמה אתם אוהבים את המגוון.

(הפעם - היצירה של מאיר חוני.)

אתם יכולים להמשיך ולשלה לנו יצירות לכתובת המייל MAG@iv2000.co.il וכך תכנסו להגרלה הגדולה, ואולי תזכו בפרס.

הנער הצעיר שמכר בַּחֲנוּת

האב דמות הוד, ראש הישיבה בעצמו, הגאון הרב עזרא עטיה זצ"ל. הרב עזרא נגש לאב המופתע, ופתאום פרץ בבכי נסער, דמעות של אב רוחני המבקש רחמים על דור שלם. "אני יודע שקשה לך ושפרנסתך דחוקה", אמר ראש הישיבה בקול רועד, "אבל דע לך שהילד הזה, עובדיה, אינו סתם עוד תלמיד! הוא עתיד להיות פנס שמאיר את העולם כולו ולהנהיג את עם ישראל! אם אתה זקוק בדחיפות לפועל במכלת - אני מוכן לבוא בעצמי בכל בקר, לסחב שקים כבדים ולמכר ירקות ללקוחות! אני אעבד במקומו כפועל פשוט, רק בבקשה ממך, אל תקטוף את הפרח הזה מערגות התורה".

ילדים צדיקים ויקרים, האם אי פעם חשבתם כמה כוח רצון אתם באמת מוכנים להשקיע כדי לזכות וללמוד? הנה ספור מפלא ומרגש על תינוק של בית רבן צעיר, ילד קטן עם שאיפות ענקיות, שלימים הפך להיות המנהיג הרוחני הגדול ביותר בדור שלנו, עמוד ההוראה ופאר הדור, מרן הרב עובדיה יוסף זכר צדיק לבִּרְכָה. כאשר הרב עובדיה היה נער צעיר לימים, הוא למד בישיבת "פורת יוסף" השוכנת בין חומותיה העתיקות של ירושלים. כבר אז כלם ידעו שמדבר בנער מיוחד במינו, בעל זכרון פנומנלי ואהבת תורה יוקדת שאי אפשר לתאר במילים, אך בביתו שרר עני כבד ומציאות יומיומית קשה ממש. לאביו היתה מכלת קטנה ודלה, ויום אחד, מתוך מצוקה כלכלית אימה, הרגיש האב שהוא כבוי ואינו יכול עוד להשתלט על העבודה המרובה לבדו. הוא קרא לעובדיה הקטן ואמר לו בלב כבד: "בני מחמדי, צר לי מאוד ולבי נחמץ בקרבי, אבל המצב דוחק ואתה חוב לעזוב את הישיבה ולבוא לעזר לי במכירה במכלת. אין בנדי כסף לשכר פועל שישוע לי". עובדיה הצעיר פרץ בבכי תמרורים, אך מתוך יראת שמים וקיום מצות כבוד אב, הוא סגר את הגמרא, עזב את ספסל הלמודים והלך לשקל ארו וקטניות עבור הלקוחות בחנות, כשככל רגע לבו נשבר ויוצא מגעגועים עזים ללמוד התורה. כעבר מספר ימים של העדרות, הגיעה למכלת של

ניתן להשיג את ספרי הבדיחות "כל יום פורים" עם משלוח עד הבית 052-4770297, להאזנה למאות שיעורים לילדים, פרשת שבוע וסיפורי צדיקים חפשו: "מאיר גואטה - מתוקים מדבש" לשיעורים המוקלטים: 073-351-1148

מֵאֲתָגְרִים אֶת הַנְּשָׂה

פעקבות המטמון של נפולאון

מאת צבי אריה ארדר
ציור יהודה ישראל

בחנות עיתון קומיקס
קומיקס
072-2550600

רואה ספיציאלות בקרינה
לקבלט ואין סגנם להמתכחש לה למרות
שיהיה מקלש לא נגימת. הפגנט למכרזם
עם חיל גדול ונכביות אדיריות קולט נכחות
חשוכים אולם איכיש קאנג'לום הכו אוקט
קשיות בקרב אבו-קרי וקובישו את
חיי סמטארי שלט

פונגה סדבא ספיקמי במכרזים
יובאות כשרים לפני סופה ספיר
של המישלחת ספיקמית שמתאר
לציל. בשיעה זו מתקיימת ספיציאלות
השואית במסקדתו של ספיציאל
ספדול הלא הוא נפולאון בונפרטה

אנחנו לכודים
קחן ללא יכולת לשוב
למולדתם ולכן צלטי לבחון
את האפשרויות סולמדות
על ספיק.

קחלקט לעלות
צפונה ולקשילט על ארץ
ספדש ומישם להקדום לסמנה
ספכאה בספיע ספדול

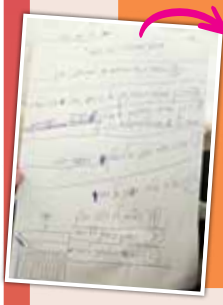
בכדי לחפש את זקוקים
לקטנה שיוערי שישטי ספגלה
או לפחות לקספי אי ספיקסה
עם שישבי ספדך.

החלוקתי לפנות
לקבנה סן ספישלים ספיקנה
לפנות לקדקתם או לפחות
לקבפחה שילא יעירי
אוקט ספיקנט

הימי שומס לוקנס
ביראש ספכא לרזישלס.
דברי שיקנה לי סרפה ספיקה
ואסדה בכל נחבי ספולס ספדך.
אולם ספיקי ספיקרת ספכאה
ספכפלים

את הסיפור המלא ניתן לחשיב בתנויות הספרים המוכרות

ילדים עם הנחשין

הזוכה שלנו השבוע הוא
הילד הצדיק והחכם דוד
יעקב פייטוסי, ששלח לנו את
התשובות הנכונות והמקסימות
שלו על החדות שלנו.
ילדים יקרים, אנחנו כל כך
מחפיים גם לתשובות שלכם,
ואנחנו ממש רוצים לתת לכם
פרסים - רק תשלחו תשובות,
תכנסו להגרלה ואולי תזכו

היכן מסתתרת?

עידן ויהונתן
מחפשים את המטמון
ילדים יקרים, נראה אתכם מגלים
היכן מסתתרים 2 טליות שכלן תכלת
1-2 מטות אחרן

הדיחות

אני
כל כך אוהב
המבורגרים
שכשאגדל אהיה
ממש גדול...

אשה
לבעלה:
"תקשיב אני חובת
להגיד לך משהו קצר
ואני על 78% סוללה,
תהיה אתי רגע..."

הבן
אדם הכי
מבקש בעולם:
עשירי שעובר ליד בית
כנסת שיש בו תשעה
מתפללים...

שיטה
טובה להתעורר
בבקר:
לשים שעון מעורר עם נודניק,
ולהניח אותו רחוק מהמטה
לפחות 3 מטר, ולפזר שמן
על הרצפה עם לגו...

בלי דקה פנויה!

פורטל התוכן המשודר של
ערוץ 2000, למלא אוצרות
ולהטעין אמונה - גם מהידי.

תקשיבו, יש מה לשמוע!
ערוץ 2000 03-378-2000

ילדים יקרים,
עליכם לענות על השאלות הבאות!
הצלחתם? איזה יופיו שלחו לנו למיל את התשובה עם שמכם,
תכנסו להגרלה ואולי תזכו בפרס!
את התשובות יש לשלח אך ורק למיל
MAG@TV2000.CO.IL

השאלות:

- איזה עוד ילד הספיק להאכיל את ההבשמים?
- כמה צמן כבר פתוח? זן החיות?
- למי שיר הלך המלאך את הצבא?
- האז כמה צמן יסגר? זן החיות? למבקריו?
- האם הקיוסק בזן פתוח היום?

בהגשת רינה פליישמן, 6776067@GMAIL.COM

משכן עניינות לילדי ישראל

שאלות ותשובות

עם טל - אור אברהם נ"י
בית הספר תתמ"ד עצינן | קריית מלאכי

**כיצד יש לנהוג באופן שמגישים
לפניו גלידה בתוך הסעודה?**

לכתחילה אין ראוי לאכול גלידה בתוך הסעודה או בסיומה אלא יניחנה לאחר ברכת המזון ואז יברך שהכל, שהרי יש מי שכתב שאין לברך על הגלידה באמצע הסעודה שדינה כמשקה, שהרי לא מברכים אחריה ברכה אחרונה כיון שלא אכלו ממנה רביעית בבת אחת.

ואף שהגלידה לא באה להעביר המאכל, הנה גם בשתיה שבאה לתענוג בעלמא ולא להעביר המאכל וכגון משקה עם גרגירי קרח ששותים אותו לתענוג בעלמא ולא להעביר את המאכל ועם כל זה אין מברכים על זה אף בסוף הסעודה דלא פלוג רבנן והוא הדין לגלידה. ויש מי שכתב כן רק אם הגלידה עשויה מחלב שאז אינו מברך עליה באמצע הסעודה. (ספר מעשה נסים כדורי), אך למעשה הדין כן בכל גלידה, דלכתחילה יש להימנע מלאוכלה באמצע הסעודה ולהשאירה לאחר הסעודה (ילקו"י ברכות עמוד קצח ותשו)

החדוש שלי לשלח השבת

במומו פוסל

אם יש מישהו שחטא פאן בחטא הנצאון, הרי זהו לא אחר מאשר קרח וכל עדתו, המבקשים תפקיד מכבד שאינו מגיע להם.

פאן רואים - כותב הגאון רבי רחמים חי חויתא הכהן זצ"ל בספרו 'מנחת כהן' - את קיים דברי חכמינו וקרונם לברכה "כל הפוסל - במומו פוסל". כך דרכו של בעל חסרון, מאשים הוא את כל הסובבים אותו שקלם פגומים באתו חסרון, כדי להסתיר את חסרון עצמו.

בדרך בדיקה כתב הגאון רבי אברהם אהרן שליט"א בספרו 'גל אברהם', שזה הסבה שסופו של קרח היה שהאדמה פתחה את פיה ובלעה אותו חיים. בכך למעשה ענו לו מן השמים: מה אתה טוען? שהענוה של משה רבנו שאין כמותה על פני האדמה היא התנשאות? אם כן, תתקן את עצמך קדם, ולא נותר לך אלא לרדת מתחת פני האדמה.

(אוצרותינו)

"ויאמרו אליהם רב לכם כי כל העדה כלם קדושים וכתובם יי ומדוע תתנשאו על קהל יי" (במדבר טו, א).

אם זה לא היה פתוב, זה היה נשמע מזור, אבל זה כתוב: קרח ועדתו בותרים להאשים את משה רבנו בחטא שהכי לא מתאים לאפי שלו: "ומדוע תתנשאו על קהל יי".

לא יאמן! מכל המדות לא מצאו להאשים אותו, רק שהוא בעל גאווה! והרי משה רבנו הוא סמל הענוה, היחיד שהתורה מעידה עליו "והאיש משה עניו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה".

אלא שפך דרכם של בעלי מחלקת. בשעה שחולקים הם על אדם גדול, העבדות אינן מצליחות לבלבל אותם, וכדי להשיג את מטרותם הרעה, מסגלים הם להמציא מלבם טענות שקר, גם אם אלה נוגדות לחלוטין את אישיות האדם שנגדו הם מתלוננים.

המפליא ביותר, איך הם לא שמים לב לחסר ההגיון שבטענותם, שהרי

מאת אוריאל

מאת אוריאל

זמירות לשבת

שמע בני מוסר אביך, ואף תמוש תורת אבך, תתנהג תמיד לדבר כל דברך בנחת, לכל אדם ובכל עת, ובזה תנצל מן הכעס, שהיא מדה רעה להחטיא בני אדם: וכאשר תנצל מן הכעס, תצליח על לבך מדת הענוה, שהיא מדה טובה מכל המדות הטובות למען הצליח בכל דברך ותוקף לעולם הבא:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו, שלא אחר בלבד עמד עלינו לכלותנו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו, והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם: ה' לא נבה לבי וראו רמנו עיני ולא הליכתי בנרצות ובנפלאות ממיני: אם לא שויתי ודומתי נפשי כגמל עלי אמו כגמל עלי נפשי:

שבתי וירושלם, את-ה', הלוי א-אתך ציון. כי-חוק, בריחי שערך, ברוך בנך בקרבך: וזכני לגדל פנים ובני בנים חכמים ונבונים. אוהבי ה'. וראי א-להים, אנשי אמת. וזע קדש בה' דבקים. ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא:

אדרבה, תן בלבנו שנראה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם, ושנדבר כל אחד את חברו בדרך תישר והרצוי לפניה, ואף יעלה בלבנו שום שנאה מאחר על חברו הלידה... ותתקן אותנו באהבה אהבך כאשר עליו וירדע לפניה שיהא הכל נחת רוח אליך... אמן כן יהי רצון: התגערי מעפר קובי, לבשי בגדי תפארתך עמו, על יד כן ישי בית הלהמי, קרבה אל נפשי נאלה. באי בשלום עשרת בעלה, גם בשמחה ובצחילה, תוך אמוני עם סגלה, בואי בלה בואי בלה: אנא בכת, גיולת ומינה, תתיר צרורה: קבל רנת, עמך. שנבנו, שתרנו נורא: נא נבור, דורשי יחודך, ככתב שמרם: פרסם שתרם, רחמי צדקתך, תמיד נמלם: חסן קדוש, ברב טובך, נהל ערתך: יחיד גאה, לעמך פנת, וזכרי קדשתך: שועתנו קבל, ושמע צעקתנו, וירע תעלימות:

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להצלחת
זיו לוי בן אסתר
ולרפואת אסתר לוי
בת ביה כלימה הי"ו

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לרפואת והצלחת
משה ברוקס
בן לילי הי"ו
בתוך שאר חולי ישראל

משכן עניינות

משל ומשל

משחק הקביות

שלום לכם, ילדים צדיקים!

לפעמים קורה שאנו משקיעים במשחק הרבה כמו לגו, מגנטים או פזל ופתאום בא מישהו - ומפרק לנו הכל. זו הויה מתסכלת מאד, נכון ילדים? מה נדאי לעשות במצב כזה: לכעס או לותר, לנשם עמק ולבנות מהתחלה? בואו ונראה:

היתה זו שעת צהרים חממה. בחדרו הנחמד, על שטיח בצד, שחק לו פעוט קטן בקביות, כשהוא מקף במשחקים ובמכוניות. במשך שעה ארצה ובקמל רב, הוא בנה והוסיף עוד ועוד קביות, עד שעלה בידו לבנות בגן גדול ונאה. אחוז התרגשות, רץ הלך הקטן לאביו, כדי לספר לו על הבית הנה שלבנה. לפתע, עבר בחדר אחד מבני הבית, נתקל בבגני והפילו ארצה.

פרץ הילד בכי רב, זעק וצקה גדולה ומרה, וקרא לאביו לעזרה. האב, שראה כל זאת, רחם על הילד הקטן. הוא הבין ללב, ולא התפלל למראה העצב והכעס על אותו בן בית שהפיל את היצירה היפה שבנה. בעיניו של הילד - היה בגן הקביות לאוצר יקר מפר עשלה בידו להשיג, ואותו בן בית גזל אותו ממנו במעשה שהיה בעיניו רע ומשחת. בעיני הבן היה ראוי שהאב יעניש חמורות את מי שהרס את המנדל שבנה.

אבל האב, ממרומי שנותיו, הבין כי יש לראות את המציאות בעינים נכונות. למרות שחבל על המנדל היפה - אין הוא אלא מנדל של קביות בסך הכל! ובנדאי שאותו בן בית שפרק אותו,

אינו ראוי לענש ולכעס גדול כל כך! ונדאי שאין לפרק למישהו אחר בכנה דבר שהוא משקיע בו, אבל הקביות - הן בסך הכל קביות! האב נשם עמקות, חבק את בנו הקטן והרגיעו. הוא ידע שעל פתפיו מטלטל אתריות רבה: לעזר לבנו להגיע להשקפה הנכונה על החיים ולעצב את צורת האדם שלו ואת מדותיו, כדי שחלילה לא יגדל להיות כמו בהמה. כי כל יהודי יודע: גם כשנועסים ונעצובים, צריכים לשלט על הדבור ועל המעשים.

ומה הנמשל, ילדים יקרים?

גם השקפתו של ה' יתברך על העולם הזה, שונה מהשקפתם של ברואי. רב בני האדם, לפי מעוט שכלם, חושבים ובטוחים ללא צל של ספק שכל עניני העולם הזה חשובים ביותר. אם חלילה פגע מישהו בכבודם, בגופם או בממונם - הם אועקים לה' לנקם את נקמתם, כי זה הדבר החשוב ביותר בעיניהם. אך לא כך הם פני הדברים.

ה' יתברך יודע שעניני האדם בעולם הגשמי הם כמשחק קביות, ולכן, לפעמים אין ה' מניב לפי ראות עיניו של האדם, משום שמשחקי שבותיו ותחושותיו הם הכל ומשחק. העולם הזה הוא עולם השקר, והחיים הרוחניים הם העקר! לפעמים יש נסיונות, אבל צריך לזכר מה שחשוב באמת: המטרה שלשמה נברא האדם היא לבנות ולעצב את נשמתו ואת מדותיו.

התורה מלמדת אותנו: "לא תקם ולא תטר את בני עמך, ואהבת לרעך כמוך, אני ה'". (ויקרא י"ט, כ"ח). כשאדם רוצה לנקם בחברו וכועס עליו על ענינים גשמיים - הרי זה כמשחק התינוקות! כשאדם אוהב את ה' - הוא יודע שהוא חייב לאהב גם את חברו ולסלק את השנאה והכעס!

שירים חסידים

והיה בעין שתוף על פני מים אשר פריזו יתן בעתו ועליו לא יבול, וכל אשר יעשה וצליח. והיו למשה שאמר ורחקו כל מבצעך ושיש עליך אלקך כמשוש חתן על בלה.

והביאותים אל הר קרשי ושמחתים בבית תפלתו עולתיהם וזבחייהם לרצון על מזבחי כי ביתי בית תפלה יקרא לכל העמים. והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבירים בארץ אשור והנדרתים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקדש בירושלים.

ובכן צדיקים יראו וישמחו וישירים יעליו וחסידים ברנה וגילו. ובכן תן כבוד לעמך תהלה ליראיד ותקנה טובה לדורשיך ופתחון פה למיחלים לה, שמחה לארץך ששון לעירך וצמיחת קרן לדור עבדך ועריכת נר לבן ישי משיחך במתרה בימינו. והאר עינינו בתורתך, ונדב לבנו במצותיך, ונתר לבבנו לאהבת וליראה את שמך, ולא נבוש ולא נבלם ולא נשכל לעולם ועד.

ואני ברב חסדך אבוא ביתך אשתתח אל תיכף קרשך ביראתך, מה טובו אהליך יעקב משכנתיך ישראל. ואני נתתי לך שכם אחר על אהרן אשר לקחתי מיד האמרי בתרבי ובקשת. ואתה קרוש וישב תהלות ישראל. וכא לציון גואל ולשבי פשע בעעקב נאם ה'. ובאו האבירים בארץ אשור והנדרתים בארץ מצרים, והשתחוו לה' בחר הקדש בירושלים.

ואסתר ואחקדש בקדשה של מעלה, ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו ככל סיג ופגם ולשחרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה, אמן סלה. ואמר ביום ההוא הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו. ואנחנו עמך וצאן מרעיך ונודה לך לעולם לדור ודר נספר תהלהך.

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
אריה צדוק
בן שרה ויעיש ז"ל
נלב"ע כ"ח תמוז התשע"ה
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

משכן שילד

בזשלי מגידים

לפני שיהיה מאחר...

מי שם???

אנחנו היהודים עם האדוקה, מהלויזות...

בזה אתה בודאי צודק... בעוד רגע נגיע אל הבית, ובעוד שעה קלה העסקה כבר תהיה מאחורינו...

אני מקוה...

לא צעקנו!!!

ובכן, לא נתפס... מה הבאתם אתכם???

אל תצעקו!!! אל תצעקו!!! אני כבר פוחד!!!

תגידו, וצאתם מדעתכם? כל הסביבה קולצ'ה גוסונים של הוקושלה... אם תפסו אותנו, נכלה שנים ארפות בבית הסהר!!!

פכה???

בודאי!!! אלא מה השבתם???

האמת היא, שלא השבתתי...

הנה... אתה יכול לראות בעצמך...

לא פאנו!!! תפסו מהר פנימה!!!

זמירות לשבת

מי האיש החפץ תיים אהב ומים לראות טוב: נצר לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה: סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורחמים: אם אשחקך וירושלים, תשבח ומיני, תרפך לשוני לחכי אם לא אוכרני, אם לא אעלה את ירושלים על ראש שמתתי:

רבונו של עולם, ותן חלקנו בתורתך, וזכנו כורי שתשרה שכונתך עלינו. מלא משאלות לבי לשובה, והפס רצוני ותן שאלתי: אני מאמין באמונה שלמה בביאת המשיח, ואף על פי שיתמהמות, עם כל זה אחכה לו ככל יום שיבוא:

ואנחנו לא נדע מה נעשה, כי עריך ענינו: זכר רחמיך ה' וחסדיך, כי מעולם המה: טוב להודות לה', ולומר לשמך עליון. להגיד בבוקר חסדך, ואמונתך בליאות: אנה ה' כי אני עבדך, אני עבדך בן אמתך, תפתח למוסרי: אלו תית לי כח, הייתי יוצא לשוק, הייתי מקרו ואומר: "שבת היום לוי":

גם כי אף בנא צלמות לא אירא רע כי אתה עמרי: בלכני משכן אבנה להר כבודו, ובמשכן מוכח אשים לקרני תודו. ולצר תמיד אקח לי את אש העקרה, ולקרן אקריב לו את נפשי תמידה: שפכי כמים לבך, נח פני ה': כשתנשמת מאירה, גם שמים עופי ערפל מפיקים אור נעים: אריך ה' אקרא, ואל ה' אהתנן. שמע ה' ותני, ה' הית עור לי: נשבעתי ואקומה לשמר, משפטי ברךך:

אחינו כל בית ישראל, הנתונים בצרה ובשכחה. העומרים בין כים ובין בנפשה. המקום ורחם עליהם ויוציאם מצרת לרותח. ומאפלה לאורה. ומשעבוד לגאולה. השתא בעגלא ובזמן קריב: כח אמר ה', וברתי לך חסד נעורך, אהבת כל לולתך, לקחת אתרי כבודך, כארץ לא זרועה: ועתה כנים שירי למלך בתפארת מפואר, ואשרי עבדו המשמיעים בקול שבתו: תהא השעה הזאת שעת רחמים ועת רצון מלפניך:

היבצתה שנתהקת
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

היבצתה שנתהקת
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

היבצתה שנתהקת
לעילוי נשמת
אורה שאער
בת ניסים מלמד ע"ה
תנצב"ה

היבצתה שנתהקת
להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

היבצתה שנתהקת
לעילוי נשמת
מארי שלמה
בן מארי סניד
שאער צ"ל
תנצב"ה

משכן שילח

נכון... ועדין, אני חושב שזה שונה את הסכום, לא??

אָההָהָ...
כול להיות...
פְּלוֹמֶר: כֵּן...

נו, טוב... בינתיים לא נתפסנו...

אָכַל זֶה לֹא דוֹמָה, לְהַפְנִס עִם שְׂנִיִּים-שְׁלֹשָׁה בְּקֻבּוּקִים בְּפִיסִים, אִו עִם פְּמוֹת גְּדוּלָה כֹּל כֶּף...

לא נעלמנו... עשינו את מה שהיינו צריכים לעשות...

לָאָן נַעְלַמְתֶּם???

אָכַל מָה הָיִיתֶם צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת?

ומספר רגעים מאחר יותר...

סִפְמָנו מְרֹאֵשׁ שְׁאַתֶּם זוֹכְרִים? אַתֶּם מְקַבְּלִים אֶת מָה שְׁמַגִּיעַ לָכֶם, זְהוּ...

אין בעיה... אבל אם אתם מקריחים סחורה, ואם אנחנו שתפים בקפה, אנחנו צריכים גם להתחלק ברווחים... אתם לא חושבים?

אַתֶּם לֹא שְׂמַתִּים!!! אַתֶּם גָּסֶף הַכֹּל עוֹשִׂים אֶת הַעֲבָדָה שְׁלָכֶם וּמְשַׁתְּפִים בְּלוֹהָה!

אני חושב שאני יודע בדיוק מה עשיתם... אתם הברחתם סחורה אל מעבר לגבול!!!

זֶה לֹא מְשֻׁנָּה... מָה שְׁעִשִּׂינוּ - זֶה עֲבִיבָנוּ...

- דודו עידן**
דודת את מורד
- רבי אברהם אנקווער**
מחבר מורד - אגמיה
- רבי אבִיחַוֵּי דוּשְׁנִיצֵר**
משנת ישיבת לימודיה
- רבי אפרים חמאי**
ראש ישיבת 'אור מרדכי'
- רבי דוד שלום צדקה**
רבה של פריס תת
- רבי ישראל הגר**
האדמו"ר מוויניץ
- רבי יִשְׁרָאֵל שְׁלֹמֹה טײַטלבוּם**
מדינת פּוֹלֵנְדָה
- רבי מרדכי דב שטריקמן**
האדמו"ר מהורניסטיץ

המשורר יבוא בע"ה

זמירות לשבת

למה נקרא מוריה על שם המר המוב שישנו שם. מי שענה לאברהם אבינו בהר המוריה, הוא יענה אתכם וישמע קול צעקתכם היום הזה:
על הר נבה עלי לך, מבשרת ציון, תרימי כפת קולך, מבשרת ירושלים. הריימי, אל תיראי, אמרי לערי יהודה, הנח א-להיכם:
כן אדם, עלה למעלה עלה: כי בת עז לך יש לך כנפי רות, כנפי נשרים אבירים:
אל תכתש כם פן וכתשו לך: דרש אותם דרש כן אדם - וקמצאו לך מיד:

יום קדוש הוא מבואו ועד צאתו, כל נרע יעקב וכבודו בדבר המלך ודחו, לנה בו ולשמוח בתענוג אכול ושתו, כל ערת ישראל ועשו אותו:
משך חסדך לידעך א-ל קנא ונקם, נוטרי ליום השביעי זכור ושמוך יתקם, שמתם בבגנן שלם באור פנך תבחיכם, ירונו מרשן ביתך ונחל עדניך תשקם:
עזור לשובתים בשביעי בהריש ובקציר עולמיים, פוסקים בו פסיעת קמנה, סוערים בו לברך שלש פעמים, צדקתם תצויר כאור שבעת תמיים, ה' א-להי ישראל אהבת תמים, ה' א-להי ישראל תשועת עולמיים:

כל מקדש שביעי בראוי לו, כל שומר שבת פרת מחללו, שברו הרבה מאד על פי פעלו, איש על מהנתו ואיש על דגלו:
אוהבי ה' המחכים בבגן אריאל, ביום השבת שישו ושמוחו במקבלי מתן נתליאל, גם שאו יריכם קודש ואמרו לא-ל, ברוך ה' אשר נתן מנוחה לעמו ישראל:
הורשי ה' ירע אברהם אוהבו, המאחרים לצאת מן השבת וממחרים לבא, ושמתים לשמרו ולערב ערובו, זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו:
זכרו תורת משה במצות שבת נרוסה, חרותה ליום השביעי בכלה בין רעותיה משכנת, סהורים וירדשו וקדשוה במאמר כל אשר עשה, וכל א-להים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה:

משכן שילה

- להקדשות ניתו לפנות למערכת 073-222-4-999**
- להקדשות ניתו לפנות למערכת 073-222-4-999**
- להקדשות ניתו לפנות למערכת 073-222-4-999**
- להקדשות ניתו לפנות למערכת 073-222-4-999**

נשיאר מיאדור

ה"ר אברהם יפראן
ר"מ של אומיאן

ה"ר דוד ינגוריין
ראב"ד ומהר"ח החדשים

ה"ר יוסף קרויאני
דיין ור"מ של תנ"כ - ת"מ

ה"ר כ"מ נני'
מקיבל מחמ"ס אג"ר

ה"ר משה בן מימון
ורמב"ם

ה"ר שמעון בן שמוון
ר"מ של סוגיא - סוגיא

ה"ר שמעון משה דיסקין
ר"מ של ישיבת קול תורה

יש לנו קשרים הדוקים עם קמפולט בריטניה. ג'יימס פון יהיה תיב לשפתר עפנו ספאלה. ואם יסרב, הוא לא יהיה עוד קונסול בריטניה.

אני לא אטום ולא אשקט, כמד עם בואנו לעיר הקדש, אפגש עם הקונסול הבריטי ג'יימס פון ואבקש מקונו לפעל לשחרור הילד.

ג'יימס פון לא מתלהב לעזר ליהודים. הוא סוגל רבות בשביל להביא נוצרים ומיסיונרים לעיר.

מצטער בצערכם העמוק. הילד איננו בדין. הלואי שפצליחו להפך את הארץ.

אמה תשלם על כך. יום יבוא ואמה תפן את הדיון.

איפה הילד?

נעלם והפסק להסיריד אותי. אמה העצת אל המונחה והנחלה, אני עומד לפני הקלנה נוספת.

נעלם רק אחרי שקראתם לו. אנהנו נהפך את הארץ, קונסול רוסיה וציגי השלטון העותומני לא ינחו ולא ישקטו עד שיקפאו את הילד.

ברוך בואה, אדוני.

ברוכים הנמצאים, עלינו להגיע במקירות למעונו של הקונסול הבריטי ג'יימס פון.

שגרה לירושלים במקור של נפוליון אהד.

ירושלים! ירושלים!

שירים חסידים

ביותר, מה אהבתי תורתך כל היום היא שיתתי. אתה כתרנתו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצוותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושקד הנדוד ותקרוש עלינו קראת. אתה תקום תרננו ציון כי עת לחננה כי כא מועד.

אשר ברא ששון ושמחה חתן וכלה. גילת רנת דייצה וחרדה אהבה ואהבה ושלום ורעות. אשרי העם שככה לו, אשרי העם שה' אלקיו. אשרי מי שגדל בתורה ועמלו בתורה, ועושה נחת רוח ליוצרו. אשריכם תלמידי תכמים שדברי תורה תכבים עליכם

אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל, לפני מי אתם מסתרין ומי מטהר אתכם, אביכם שבשמים, ואומר "מקנה ישראל ה'", מה מקנה מטהר את השמאים, אף הקדוש ברוך הוא מטהר את ישראל. אנא עבדא דקדשא בריך הוא. ארין אשר תמיד עיני ה' א-להיך בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה.

אין כאלקינו אין כארוננו, אין כמלכנו, אין כמשיענו. אין שום ואוש. איש את רעהו יעזרו ויאחיזו יאמר תזק, חזק חזק ונתחזק. אל תירא ישראל. אלה המדה לבי, חוסה נא ואל תתעלם. א-ל! אתה ואורך אלקי ארומפק. אם אין אני לי, מי לי. וכשאני לעצמי, מה אני. ואם לא עבשיו, אימתי.

אבינו מלכנו, פתח שערי שמים להפלתנו. אהללה אלקי ואשמחה בו, ואשימה תקותי בו. אהודנו כסוד עם קרובי, אלקי צורי אהסה בו. אור דרע לצדיק ולישערי לב שמחה. אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתו בכית ה' כל ימי חיי, לחוות בנעם ה' ולבקר בחיבולו. איהו טוב ה'.

להצלחת רחל כראדי בת מזל הי"ו ומשפחת כראדי הי"ו

לרפואת אהובה בת ענת מירב הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת חתן הבר מצוה הלל נ"י בן ליאור ורות הי"ו וכל משפחת אדואר נריה, אהרון, אורטל, רינה, אביחיל ומיטל הי"ו

לרפואת והצלחת סופיה שמסון הי"ו בת יהודית ז"ל

משכן שילח

תקציר: לאחר שגלו כי בעריש עובד בספינה, המשכילים דורשים מרב החובל למסר אותו לידיהם והוא מסרב. בעריש מגלה ליהודי האמיד שהוא רוצה לפגש את הוריו ולהפיר את גדולי ירושלים. כאשר הם מתקרבים לחופי הארץ, רב החובל נועל את בעריש במחסן העצים כדי שימשיך לשמש לו עבד עולם. היהודי האמיד מחפש אחריו וכך גם המשכילים...

-
דודו עיבד
לדודו את מרדכי
-
רבי
אברהם קרויזר
רבה של יבנה
-
רבי
אהרן ועקנין
רב המושב דובב
-
רבי
דוד פרידמן
אב"ד קל"ץ
-
רבי
דוד צבאח
ראב"ד יבנה - מדינת
-
רבי
משה חדד בורתא
מסופר מחכמי לוב
-
רבי
שאול אהרן
רבה של גוש ציונה
-
רבי
שמעון דיין
דיין מחכמי מדינת

הגענו הקשה באפן מידו למענו של הקונסול פון.

שוודי דרכים?

פון לאחרונה יש באזור קטנות צרכיות שמקמתרות בין הקרים והבצעות. הם מקמתנים לנוסעים הורדים מןמל וסו, מתנסלים עליהם ושוודים אותם. הם אקנם לא העצו עד פה להתפל על מרובות מסוג זה, אכל לעולם אין לדעת מה הם זוקמים.

בעוד פחה זמן ניגע לירושלים?

קשה לדעת, הדרכים מנסו לירושלים פה משבשות, השמש עלתה זה עתה. אני קמנה שעת הערב נוכל למצא את עצמנו בירושלים, אם לא נמקל בשוודי דרכים.

נקשה למענו של השליט העותומני, אברהם פחה. האם אדוני לא רוצה לעלות לרבע לביתו, לשותות משהו ולהנפש מסלטולי הדרכה?

אסור לנו לאחר את המועד. אם האנה מפליג והלך עליה, לא נוכל למצא אותו עוד.

האנה היא אנה רוסית. אם אדרש צו הפוש על האנה, עלול הצאר הרוסי לראות בקך קריאת מלחמה. אינני יכול לספק את הפמלקה המאחדת.

אני אערב בפרשיה את מלכת הפמלקה המאחדת. אינך יכול להתעלם מגורלו של נער רך בגלל שקולו וקנה.

יהודים מןמל וסו? אלו היהודים מהאנה שלנו. זה לא יתכן!

מה קנה?

שלושים יהודים נסלו בשבי של פנטית 'גולה במדבר', הם דורשים כפר נפש של אלף פוליון. ואם לא - הם מאמים להוציא להורג את כל היהודים שרמ עתה הגיעו למל וסו מרוסיה הקרחונה.

המשה יבוא בעי"ה

שירים חסידים

הגיע זמן הנאוהה. הרוו לה' כי טוב, כי לעולם חסדו. הוא יגאל אותנו בקרוב ויקבין נדתינו מארבע כנפות הארץ. חברים כל ישראל ונאמר אמן. הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו. הושיעה את עמך ויברך את נחלתך וירעם וישאם עד העולם. תכל יודוך ותכל ושבחך ותכל יאמרו אין קדוש כה'. הנה אנכי שלח לך את אליה הנביא לפני בוא יום ה' הגדול והתורא. ותשוב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם.

ד
דוד מלך ישראל חי וקיים. דע לפני מי אתה עומד לפני מלך מלכי המלכים. אהוד יחיד ומיוחד היה הנות ויתנה. דעת קנית לא חסרת, דעת לא קנית מה קנית, זה מה שנאמר במערכא. דדא ביה בולא ביה דלא דה מה ביה זה מה שנאמר במערכא.

ה
ה' מלך ה' מלך ה' ימלך לעולם ועד.

נשע בתוכנו. הוא יפתח לבנו בתורתו, וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו ולעבדו בללב שלם. למען לא ניגע לריוק, ולא נלד לבהלה. ברוך הגבר אשר וכשה בה' ותיה ה' מבטחה.

גם כי אלך בניא עצמות לא אירא רע כי אתה עמדי שבמך ומשענתך תמה ונחמני ונתן לנו תורת אמת, ותני עולם

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להצלחת ולרפואת טליה אפרת סעדון בת ענבל שרה הי"ו

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

להקדשות ניתן לפנות למערכת 073-222-4-999

משכן שילה

חוט אחד פחות

שירי תשוב

קריה ופחצה משוש לעירך, עיר נאמנה, את, למלךך ושירך:
יום אקרת ופעת רבת נבאך, לך בלחה נפשי לשכן חצרוך:
ומי יתנני נא אעוף כמו יונים, אשק אבנך, אוהן עפרך:
לא שקמה נפשי, מיום נדוד רעיה, מיום גלות כנים, מבית מטרך:
נראה בשמחתך, כימי שנות עולם, עת בוא ישועתך, לבנות צדריך:
אפיל התנתי לפני ארון עולם, וקום שעריך, וכתב רביוריך:
או תשמחיו לעיר ובשח תשבי, יורב שלום בנך, ככל עברך:

לפלת תרמוך, ארמה רקתך, כגבה הארמוך, גבוהה קומתך.
ומר עם קנמוך, ופירחון מבריתך, צביה עיניה, ללבי אסרו:
לעיני הוינים, אדמה עיניה, כמו חוט השנים, דמות שפתותיה.
לנפיה עם עונים, ובורך צוריה, ללבי ולכבת, באהבה נקשרו:
דברה שמעתי, וקולת הערב, עדי עפר שחתי, ובלב אש צורב.
וכפתי נדקמתי, והנה קול ערב, ירדתי התאפק, ורחמי נבטרו:
לבנה כסתר, מאורה כחמה, מרלנת מחר, אליו נבטת רמתי.
אני ארבה מחר, תנו לי העלמות, ללבי עם רוחי, בידה נחברו:
חכבלת שרון, ושושנת עמק, נטוית חצרוך, ועלי התחמק.
ותביא תרנוך, ללבי הנמק, רישה הירא, למבתי רזו:

ובכן שמך ונדר, כקרב עפק, המשלשים תמיר, קדישתך.
דר הפרובים, נא שעה, שית אגוש, קורא ומתחנן, למול, קרשך:
הנה לך מול, וקרך, יאות שבת, ומהללים אנו, לתפארתך:
אנא, אנא, אנא ה' הושיעה נא אנא, אנא, אנא ה' הצליחה נא

אודה לך א-ל ה', ואגיד נרדך, נורא ונשגב, אין ערוך אלהי.
נפשות ברוךך, הצובים אנצרך, מולם יהודון ויכרבו, לשמך:
יושב כרום עולם, א-ל ה' עולם, אין א-ל אמת בלתיך, ובלעדיך.
הוכר צדקות את, וכל מפעליך, מן השמים נגה, תרמוך, רגלך:

הבצחה שנתית
לעילוי נשמת הרצל (הרץ) בן אסתר ז"ל
נלב"ע י"א סיון

הבצחה שנתית
לעילוי נשמת גאולה ארונובייב בת בלור ז"ל
נלב"ע ט"ו טבת ה'תשמ"ו תנצב"ה

הבצחה שנתית
לעילוי נשמת אביטל מרגי ז"ל
בת סיגל רבינו הי"ו נלב"ע כ' חשוון ה'תשמ"ו תנצב"ה

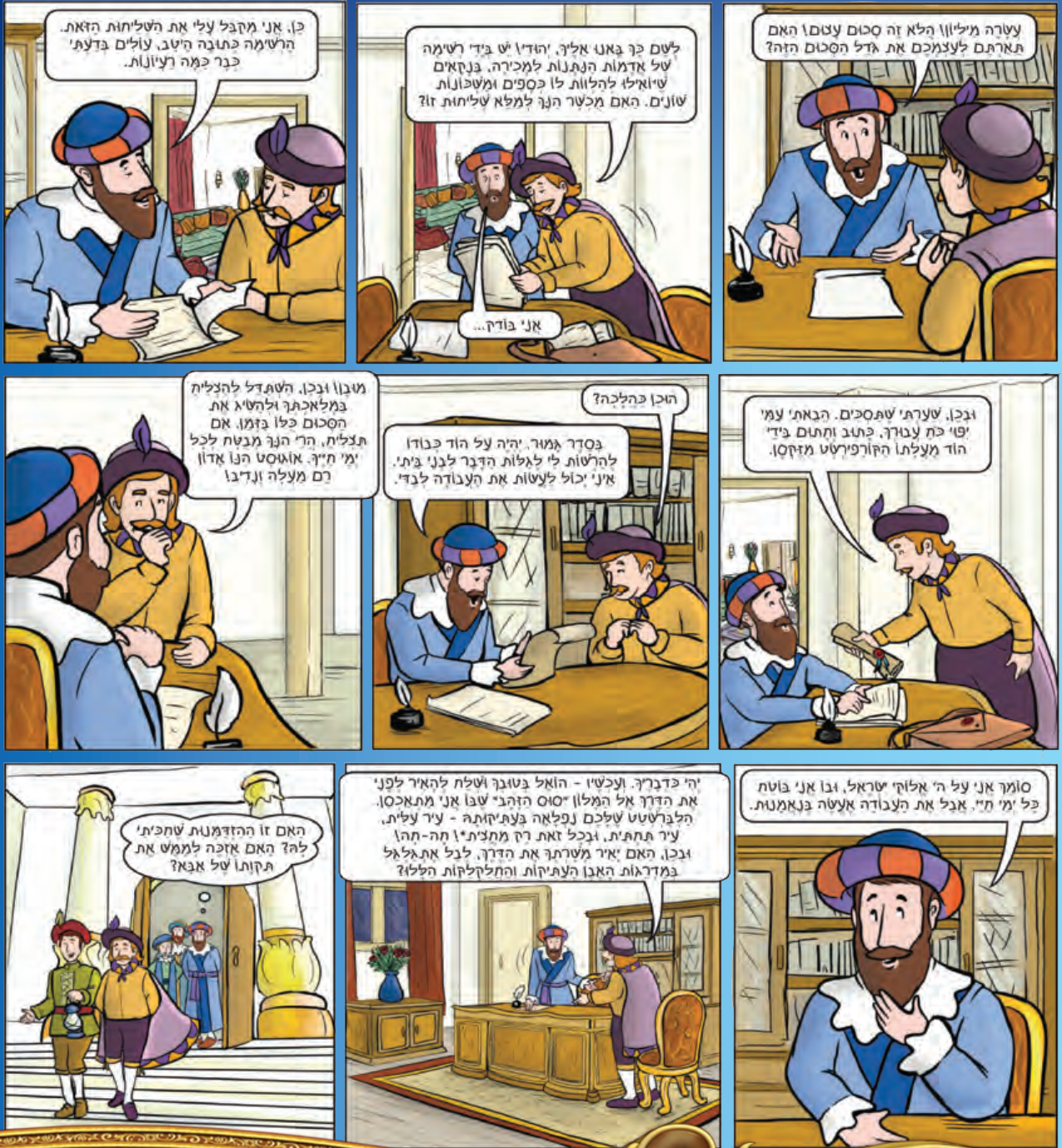
הבצחה שנתית
לעילוי נשמת רפאל טירונק
בן אידה ז"ל נלב"ע י"א כסלו ה'תשמ"ו תנצב"ה

הבצחה שנתית
לעילוי נשמת יהודית שבי
בת עליזה ז"ל נלב"ע ח' אלול ה'תשמ"ה תנצב"ה

משכן שילח

תקציר: 30 שנה אחרי, רבי פרמן מארח בביתו את חשובי הקהלה לסעודת השבת. לקראת סוף הסעודה מגיע אליו שליח חשוב בענייני מסחר. מפאת סודיות העניין, הוא מבקש שזההו לא תנדע לשאר האורחים.

-
דודו עינד
דודאה את מודר
-
רבי
דוד חיים שמואל
מסקובי בני ברק
-
רבי
מכילוף יאנה
רבה של מושב שורת
-
רבי
מרדכי אהרן הכהן
רבה הראשי של תל אביב
-
רבי
מרדכי סגרון
רבה מושב זמורה
-
רבי
נסים הכהן
רבה מושב שושנת
-
רבי
צביה עשוש
רבה של שייבוב באר שבת
-
רבי
שבת בוחבוט
רבה של שייבוב

פנ: אני מקבל עלי את השליחות הזאת. הרשימה כתובה היטב. עולים בדעת? כבר כמה נציגות.

לעם כך באנו אליך. יהודי יש ביד רשימה של אדמות הנמנות למכירה. בנקאים שואלו להלוואת לו כספים ומשכונות שונים. האם מכסר הנך למלא שליחות זו?

אני בודק...

עטרה מיליון הלא זה סכום עצום האם תארתם לעצמכם את אדל הסכום הזה?

ובכן, שערתי שמיסים. הבאתי עמי ישי כח עטרה. כתוב ומתום ביד הוד מעלתו הקורפורטט מזקסו.

הוכן כהלכה?

בסדר אמור. יהיה על הוד כבודו להרשות לי לגלות הדבר לבני ביתי. אני יכול לעשות את העבודה לבדי.

מיגו וכן, השתדל להצליח במלאכתך ולהטיא את הסכום כלא בזמן. אם תצליח, הרי הנך מבטח לכל ימי חייך. אויטס הנו אדון רם מעלה ונדבן.

האם זו ההזדמנות שחכמי לה? האם אזכה לממש את תקותי של אבא?

ה' בדברך. ועכשיו - הואל בטובך ועלך להאיר לפני את הדרך אל המלון יסוים הזהב' שבו אני מתאכסן. הלבטטטט שלכם נפלאה בעתידה - עיר עלית. עיר תחתית. ובכל זאת רק מתיצ'א מה-ההו ובכן, האם יאיר משרתך את הדרך, לבל אתגלגל במדרגות האבן העתיקות והתקלקלות הללו?

סומך אני על ה' אלוף ישראל, ובו אני בוטח כל ימי חיי. אבל את העבודה אעשה בנאמנות.

המשיך יבוא בעיני

שירי הימן

אלות תן בנות תסמכני, ובלילה בתוך תיקה מלוני:
 לבוס יונה אני תמיר מוונן, ותערב תמיר יונה בניני:
 שתר דודים לעומתי ושכרי, והעירו לשכל רעיוני:
 בהיכל בת מלכים תכבודה, ושולחנה מוונן להמוני:
 זמן הפירי לכל רעים ודודים, אבל דודי באהבת וקרני:
 וקשר תן וחסד על גברת, כמעגל תן וחסד וימשכני:
 מפרשו בעגן עבי שחקים, לרעיתי והיא תפיק רצוני:
 שעריה המשים הם קבועים, זכות לאה בבניה תסעריני:
 תעורר אהבת רחל לבנים, בסוד מלכות עשירית תעלני:
 א-להים חיש לעמך ושועה, בעת רצון תפצח את גרוני:
 שלימי לב כרוב שלום תסוכב, בני איש הם סולת אב המוני:

תתרו עלי שולחן וכוס דודי קרא, זמן שרדינו וכל התקלים:
 תאבת יודיתי לטוב א-ל תתרה, כרוך שהוא נתן שבר כל פועלים:
 שיום כנרת לערתי יתתרה, וכן וגם כחור וכל העולמים:
 תתרו עלי שולחן וכוס דודי קרא, זמן שרדינו וכל התקלים:
 מבוס ישועות אשמחה ואמרה, אוציא לכל סודי ואשיב שואלים:
 שום טוב למשכילים ברית ושרה, כי הם עלי יצרים פוראי מושלים:
 כנעים ומירות מנידוד אתעוררה, ואני ורעתי ברנה צוקלים:
 בניו ערת קרש בשירה תתן והכלה בקפה נקלים:
 זה יום שמחות לאפת וקרה, כי היא ודודה תן וחסד גולמים:
 אהבת תוסה על לבבי נקשרה, ואני בתוך גולה פעמי צוקלים:
 לו יש רשות לי אעלה אתהקרה, תוך שערי ציון אשר הם נחלים:
 שחרית וערבית בת נדיבים זה היא ודודה תן וחסד נקלים:
 נקשרה, ואני בתוך גולה פעמי צוקלים:
 לו יש רשות לי אעלה אתהקרה, תוך שערי ציון אשר הם נחלים:
 שחרית וערבית בת נדיבים זה היא ודודה תן וחסד נקלים:

- לעילוי נשמת דוד יהודה בן שלומית ויחיא ז"ל**
נלב"ע י"ז אדר תנצב"ה
- לעילוי נשמת חפציבה זיווה בת יעקב ז"ל**
הוקדש ע"י משפחת פרץ הי"ו
- לעילוי נשמת יעל שטרנבל בת בנימין ומרצ'לה**
נלב"ע י' בסיון התשפ"ג תנצב"ה
- לעילוי נשמת ר' פנחס ראובן בן מילה צ"ל**
נלב"ע כז בניסן התשמ"ו תנצב"ה
- לעילוי נשמת נסיה כראדי ז"ל הי"ד**
בת הילה הי"ו נלב"ע ח' אייר התשפ"ו תנצב"ה

מאורי תולדות חייהם של גדולי ישראל

הראשון לציון הגאון רבי מרדכי אליהו זצ"ל

הנצל, והנה לך נצל-סנדל לתפארת.

מה שברור הוא כי למרות העני והמחסור, לילדים היו הרבה פחות תלונות מאשר לילדים בני ימינו..

והנה, אחרי אין סוף תקונים והטלאות חוזרות ונשנות, נחרץ גורלן של נצלי הנער מרדכי ללכת בדרך כל הארץ. זהו, אין ברה, מכרחים לקנות נצלים חדשות.

ברור שעבור הוצאה כספית גדולה כל כך היה צריך להעריך מראש, ואכן, מרת מזל אגרה כבר מזה תקופה פרוטה לפרוטה, צרפה אגורה אחת לשניה עד שברוב עמל וזעזע היה ברשותה הסכום הדרוש עבור נצלים חדשות! האח!

וכעת, הולכים ברנה ובצדקה אל הסנדלר. הוא ימדוד את מדות הרגלים, ויכין לפיהן נצלים חדשות. הסנדלר עצמו היה תלמיד חכם חשוב וירא שמים. הוא היה לא אחר מאשר אביו של הרב אבא - שאול.

"אנא ממך, הכן נא נצלים גדולות מכפי מדתי" הזכיר הנער ברוב התחשבות. הרי אני עוד אגדל בעזרת ה', והנעלים אמורות לשרת אותי שנים ארוכות."

"ומה תעשה בינתיים?" ברה אבא. איך תלך בנעלים גדולות? שאלה ברוב דאגה.

"זו לא בעיה" הרגיע אותה הילד. "אכניס לחלל הריק נרות שימלאו את המקום, עד שאגדל.."

לאחר כמה ימים, בשעה טובה ומצלחת, הודיע הסנדלר שהנעלים מוכנות. אמא צעדה יחד עם מרדכי, ומשזנכוהו לראות כי אכן הנעלים משיביות את רצונם, והן חזקות, איכותיות ונאות, הוציאה מאמתתה מטבע של חצי לירה, שהותה הון באותם ימים, ובתודה על שפתים עזבו אמא ובנה את החנות.

המשך בשבוע הבא בעזרת ה'...

שְׂרָשִׁים עִמָּקִים

מרת שמחה, שהיתה סבתו של הרב אליהו ואמו של הרב יהודה צדקה זצ"ל, ראש ישיבת פורת יוסף, נודעה כצדקת.

היא גדלה בביתו של דודה בעל ה'בן איש חי', שם ספגה תורה ויראה. בקיאות גדולה היתה לה בכל הלכות ומנהגי הבן איש חי, ובכל מה שדרש בשבתות.

עד כדי כך היתה מתמצאת בסבך ההלכות, עד שאפלו הרב בעל הכף החיים' עליו השלום, היה בא לשאול אותה כאשר התעורר אצלו ספק בהלכה! והוא לא היה גדול הדור היחיד שנהג כך!

גם כשהיתה מבגרת, הקפידה להתפלל שלש תפלות ביום במנין. בשחרית, היתה מתחילה עם המנין הראשון, ומסימת עם השני. מלה במלה התפללה, בדיוק כמו הגברים. לא החסירה מלה. כך הורה לה דודה הבן איש חי, והיא צייתה לדבריו.

כמו בהרבה בתים אחרים באותה תקופה - ספרי קדש לא היו מצויים כמעט בבית. והנער מרדכי, שחשקה נפשו בתורה, היה הולך ללמוד בספריה של ישיבת פורת יוסף - בעיר העתיקה, ושם מרזה את צמאוונו באוצרות ים התורה.

האור שם היה קטן ועמום, אך זה לא הפריע לו לשקוד שעות על גבי שעות. כל דקה מזמנו הקדיש ללמוד התורה.

כאשר ראה אותו הגבאי, מתאמץ לקרוא את האותיות הקטנות לאור נורת החשמל העמומה, נרעש ואמר לו: "מה אתה עושה? העיניים שלך יתקלקלו אם תמשיך כך!"

כשראה כי הנער לא מש מעם תלמודו, החליף את הנורה בבית המדרש בנורה גדולה יותר, על מנת שהנער בן השנים עשרה יוכל ללמוד טוב יותר..

שם, לאור המנורה, צמח ועלה הרב הגדול, שהאיר את העולם בתורתו ובקדושתו.

מעשה בנעלים

יום גדול היה אותו יום עבור מרדכי. שערו בנפשכם, מרדכי מקבל היום נעלים חדשות! נראה לכם דבר פשוט שעושים אותו פעמים - שלש בשנה? לא אצל משפחת אליהו, ולא אצל אף משפחה ממצעת באותם ימים.

רוב המשפחות חיו בצמצום ובדחק. בגד חדש או נעלים חדשות היו נחלת העשירים בלבד. בגד היה עובר מאחד לאחר וממנו לאחיו הקטן ממנו, עד שבלה מרוב שמוש.

נעלים? הן היו מטלאות שוב ושוב, וכשגדל הילד ובהונות רגליו נלחצו תחת הנצל, היו פשוט חותכים את החלק הקדמי של

שירים חסידים

והרקתי לכם ברכה עד בלי די.
ושהר לבנו לעבדך באמת.
וידע כל עוול כי אתה פעלתו
וזכין כל יצור כי אתה יצרתו
ויאמר כל אשר נשמה באפו
ה' אלקי ישראל מלך
מלך מלך - ה' אלקי ישראל
מלך. מלך מלך מלך -
ומלכות בכל משלה.
וידעו כי אתה שמך ה' לברך

עליון על כל הארץ.
והן לך האלקים מטל השמים
ומשמני הארץ ורב דגן ותירש.
ולירושלים עירך ברחמים
תשוב. ותשכן בתוכה כאשר
דברת. ובנה אותה בקרוב
בימינו בנין עולם. ובסא דוד
עבדך מורה לתוכה תכין.
ונשגב ה' לברו ביום ההוא.
ויותר יעקב לברו ויאבק איש
עמו עד עלות השחר.

יפדני ה' ישכון וכאו ציון
ברנה.
וקני ה' יחליפו כח יעלו
אכר כנשרים, ריוצו ולא
ייעזו ולא ייעפו.
וקרב פזוירנו מבין הגוים
ונפוצותינו כנס מירכתי
ארץ.
ושמחת בתוך... ותוית אף
שמת.
ושנתתם לבניך ודברת כם
בשבתך בביתך ובכלבתך
ברוך ובשבתך ובקומך.

והן כנו יצר טוב, לעבדך
כאמת וביראה ובאהבה.
זכרני נא ותקני נא אף הפעם
הזה הא-להים, ואנקמה נקם
אחת משתי עיני מפלשתים.
הזק ימלא משאלותינו.
אמיץ יעשה בקשתנו. והוא
ישלח במעשה ידיו. ברכה
ותצלחת.
חמל על מעשיך, ותשמח
במעשיך, ויאמרו לך חוסדך,

בצדקך עמוסדי.
תקדש ארון על כל
מעשיך. כי מקדישך
בקדשתך קדשת, נאה
לקדוש פאר מקדושים.
חק וזמן נתן להם שלא
ישנו את תפקידם, פועל
אמת שפעלתו אמת,
וללכנה אמר שתתחדש.
טוב לי תורת פיך
מאלפי זהב וכסף.

מעבד שילח

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
החיייל אליהו מזרחי ז"ל
בן יצחק וגי' הי"ו
נלב"ע א' סיון ה'תשמ"ד
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לעילוי נשמת
מזל אלימלך
בת עישה ז"ל
נלב"ע ט"ו אלול ה'תשע"ו
תנצב"ה

להקדשות
ניתן לפנות למערכת
073-222-4-999

לא נבפסיק את השמחה

יו"ל ע"י "ממלכת השמחה" לתרומות, חסויות, ולקניית חוברות מלאים בבדיחות: 0534-135-183

לשליחת בדיחות הערות והארות ולקבלת העלון בפורמט דיגיטלי וצבעוני: דוא"ל: a05832349@gmail.com
מו"ל: שר השמחה מאיר פנחסי הי"ו | עריכה: א"י הי"ו | הפצה ראשית: ה"ח הי"ו.

חל איסור מוחלט להעתיק בדיחות מכאן כמו שהם, לעלונים שלכם וכדומה, (ובפרט לאלה הלוקחים בדיגיטלי).

ווארט על הפרשה פנינים יקרים לפרשת קרח

וַיִּקְחוּ קָרוֹז בֶּן יִצְחָר בֶּן קָהָת בֶּן לֵוִי (פס"ז - פ"א)

אומרים חז"ל שקרח היה אחד משרי האוצר של פרעה במצרים, והיה גונב לפרעה הרבה כסף. אמרו לו היהודים שזה אסור, אבל הוא טען שאין בזה עוון גדול כי פרעה משעבד את בני ישראל, ומותר לקחת לו ממון. אמרו לו 'אבל הקב"ה הבטיח לנו שנצא ברכוש גדול, וכל האוצרות ששייכים לפרעה - בני ישראל עתידים לקבל אותם, ואם כן אתה לוקח מבני ישראל!'

ומשל לאדם שסעד במסעדה, ולאחר שאכל ושתה, רצה לשלם. בא גנב ורצה לגנוב את כספו. אמר לו בעל המסעדה 'אל תגנוב את כספו של האיש הזה. ואם תשאל למה אני מתערב, אז דע לך שאם תגנוב לו - הוא לא ישלם לי!'. והוא הדין אצלנו בעניין. וכן התורה רמזה בשתי המילים הראשונות של הפרשה את הסיבה העיקרית שגרמה לקרח ליפול שאולה, שזה "ויקח קרח". דהיינו שלקח כסף שלא היה שייך לו. שמצווה גוררת מצווה, ועבירה גוררת עבירה.

הדבר תורה לעילוי נשמת: ר' יעקב בן כוכבה זצ"ל, קאסאנש בת דגיטו - נורית בת טאוס שושנה ע"ה.

אין לכם עדיין את החוברת?

כל הדברים המצחיקים בעלון הן מתוך:
חוברת הבדיחות והפתגמים חלק 5

שימו לב:

במכירה בבית שמש ובירושלים יש
את החוברת וישנם בדפים הפנימיים
בעיה באיכות ההדפסה!

לא בתוך הבדיחות והפתגמים!
- אלא רק במסגרת!

צבעוני 10 ₪ המחיר הרגיל 15 ₪

שחור לבן 7 ₪ המחיר הרגיל 10 ₪

עקב תקלה בהדפסה - בדרך כלל אנו משתדלים
להדפיס חוברות על הצד הטוב ביותר

מילתא דבדיחותא

מתוך: חוברת הבדיחות והפתגמים חלק 5

מילים והיפוכן:

זה לא שאינך יודע ללמוד - אינך לומד לדעת.
יש שמדברים מניסיון - ויש שמניסיון לא מדברים.
קל לבקש ממון מלממן בקשות.
הצחוק משמין אך להשמין זה לא צחוק.
יש המבין כי הוא חושב - ויש חושב שהוא מבין.
אם קטן אתה בעיניך, אתה עולם. אם עולם אתה בעיניך אתה קטן.
כשרואים לא צריך להאמין, כשמאמינים לא צריך לראות.
מי שחושב שהוא טיפש אינו טיפש כמו שהוא חושב.
אל תסדר לי את הבלגן, זה מבלגן לי את הסדר.
אל תגיד אני הולך למות, אלא אני מת ללכת.
טוב לאבד רגע בחיים מלאבד חיים ברגע.

במקום לחפש את העלון בעמדה של גל פז, תחפש במייל: a05832349@gmail.com

מילתא דבדיחותא

איך יודעים שאתה מבני-ברק?

אתה מצפצף לילד שיזוז עם האופניים מהכביש והוא מסתובב אליך ועושה לך עם הידיים, למה מי אתה. כשיש שריפה אתה עומד ומסתכל על הלהבות בלי שהמחשבה לצלצל למכבי אש בכלל תעלה בדעתך. כששואלים אותך איזה רחוב קרוב אליך אתה אומר ר' עקיבא. כשאתה בדילמה אם עברו לך 6 שעות מאז שאכלת בשרי, אתה שואל את השכן ממול, הוא בטוח ראה. אתה משתיק את כולם כשעובר הרמקול "הלווייתו של הרב החוסיד רב..." למרות שרוב הסיכויים שאתה לא מכיר אותו. תמיד תראה במאפיית ויז'ניץ מישהו שמחכה לעגלה הבאה שתצא מהתנור למרות שבחוף יש 2 עגלות מלאות שיצאו שנייה לפני... ליד לוח מודעות יהיו לפחות 3 אנשים או שלא יהיה אף אחד... שאתה בא לבקר מישהו בבני ברק תמיד יהיה בכניסה לבניין איזה שכן שישאל אותך את מי אתה צריך? אתה יודע שגן וורשה הוא לא באמת גן אלא כמה עצים ותחנות אוטובוס. אם מישהו ישאל אותך אם אתה גר בבני ברק תגיד שאתה גר בגבול. אתה יודע שקניון איילון אמור להיות שייך לבני ברק. אתה אף פעם לא מבין למה בכל עיר בארץ לתחנה מרכזית קוראים "תחנה מרכזית" ורק אצלך קוראים לזה- "גן וורשה". אתה יודע איפה זה פינת הגלידה אבל לא יודע את הכתובת המדויקת. גם אתה חושב שפרדס כץ לא נחשבת בני ברק. אתה מחכה שעה וחצי לקו 2 ואז מגיעים שני אוטובוסים ביחד. אתה בא אחרי פסח לקנות לחמניות והולך מכות עם חרדים במאפיית הצבי כדי להוציא לחמנייה מסכנה. אתה לא מבין למה ילדים חוסמים כבישים ואז מתברר לך שיש משטרה באזור. אתה לא מבין למה בבין הזמנים ממלאים את מגרש החניה ברח' הרב שך בערמת גרוטאות ועוד קוראים לזה לונה פארק. אתה רואה חצי עיר מתקלהל סביב משהו בר' עקיבא, שואל בטבעיות מה קרה ואומרים לך "מישהו התעלף" אתה יודע שעד שתגיע לרחוב השומר היא תהיה "מישהו מת מהתקף לב בר' עקיבא".

והכי חשוב:

איך אני יודע שאתה בני ברקי - כי קראת את כל זה בשיא ההתלהבות.

קוראים יקרים וחשובים לנו מאוד:

ברוך השם אנחנו מתקדמים ביעד שהצבנו לעצמנו בסך 3,600 נש - ובזכות התורמים והשותפים כבר הגענו ל- 2,000 נש- ובזכותכם נוכל להגיע ליעד, לחלק עוד ועוד חוברות ואפילו ספרים שלמים מפוצצים בבדיחות, פשוט לשמח עוד ועוד חולים בבתי חולים, או אפילו בבית, מושבי זקנים ובעוד מקומות. כאן המקום לבקש מכל מי שנהנה מהבדיחות ומהעלונים - כמו שאתה נהנה, יש עוד מאות חולים שרוצים גם להנות ולשמוח- וכל זה יהיה בזכותך!
בידך הדבר: * נדרים פלוס, קופת: 'לא נפסיק את השמחה - שמחת חולים' זה הקופה המובחרת עבור החולים - קופה מספר: 8000613 * מענה אנושי: 0534-135-183 - רעיונות, עצות, ועוד עבור הפרויקט 'שמחת חולים' יש להתקשר למספר הנ"ל או להשאיר הודעה בקופה.

מילתא דבדיחותא

קחו מחשבון והתחילו בחישוב:

1. הכניסו את שלושת המספרים הראשונים של מספר הטלפון בבית (ללא קידומת)

2. תכפילו ב-80. 3. תוסיפו 1. 4. תכפילו הכל ב-250

5. הוסיפו את 4 הספרות הנוספות של מספר הטלפון

6. הוסיפו את 4 הספרות הנוספות של מספר הטלפון - פעם נוספת

7. הפחיתו מהתוצאה 250 8. חלקו הכל ב-2

נו, מזהים את המספר שקיבלתם???

נו, מה אתם אומרים על זה?

שווה לקנות את חוברת הבדיחות חלק 5???

בפרט שהחוברת במחיר מצחיק שלא תחזור 7 ₪ בלבד! במקום ב- 10 ₪

ניתן להשיג את העלון במייל: a05832349@gmail.com או במוסף 'מתוקים' בחוברת טועמיה. שע"י דפוס ספיד

חוברת מספר: 16

בסיעתא דשמיא

חדש! חדש! חדש! חדש!

יצא לאור חוברת השמחה

הרגע הזה - חלק 2

ובחוברת: 239 בדיחות ע"ג 16 עמודים A5

וכל זה במחיר **5 ₪** מצחיק!
בלבד!

ניתן לקנות את החוברת בירושלים - ובית שמש:

ירושלים

רחוב: רחובות הבוכרים [דוד] 9 כניסה ב'

אזור: גאולה - בוכרים - שמואל הנביא.

הכניסה בצד ימין - 5 דקות מכיכר השבת - פינת רחוב יחזקאל.

בית שמש:

בן איש חי 34 קומת מינוס 3

שכונת קנה בושם - חפציבה

מבצע ענק - סט מלא במחיר מצחיק:

כל ה-16 חוברות הבדיחות שיצאו עד היום:

375 עמודים - 2,700 בדיחות ב-100 ₪ במקום 120 ₪

עוד פרטים: 0534-135-183

במוקד ירושלים: לטס המלא חובה לתאם מראש, ולחוברות בודדות אפשר להגיע מתי שרוצים.

במוקד בית שמש: לטס המלא ולחוברות בודדות, חובה לתאם מראש - במספר: הנ"ל.

בשורה משמחת לתושבי העיר בית שמש! חוברות הבדיחות גם בעיר שלכם!

בן איש חי 34 מינוס 3 שכונת חפציבה-קנה בושם

בתאום מראש: 0534-135-183

ובמכירה המרכזית בירושלים רחוב: רחובות

הבוכרים (דוד) 9 כניסה ב' אזור גאולה - שמואל

הנביא - מרכז העיר

חוברת הרגע הזה חלק 1 - 5 ₪ - 225 בדיחות

אחרונים: חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 1

במחיר מיוחד: 5 ₪ - 108 בדיחות

אחרונים: חוברת הבדיחות חתן וכלה חלק 2

במחיר מיוחד: 5 ₪ - 99 בדיחות

אחרונים: חוברת הבדיחות חתן וכלה חלקים 3 - 4

במחיר מיוחד 10 ₪ - 211 בדיחות

חדש! חוברת הרגע הזה חלק 2 - 5 ₪ - 239 בדיחות

חדש! חוברת הבדיחות חלק 7 - 10 ₪ - 250 בדיחות

5 דקות מכיכר השבת | 2 דקות מביהכנ"ס מוסאיוף

בבניין עולים 15 מדרגות למכירה

עוד פרטים 0534-135-183

חידות!

ניתן לשלוח תשובות למייל של המערכת, או למערכת ברחוב: דוד 9 שכונת הבוכרים ירושלים.
ולהכניס בת.ד. ע"ש 'לא נפסיק את השמחה'
(לא לשכוח לשלוח את הפרטים שלכם להגרלה, שאלה אחת רשות!)

אחד מכל 5 שולחים זוכה.

בחוברת משמח חתן וכלה חלק 4

(שהודפס לאחרונה בעלות של 5 ₪ ניתן לקנות את החוברת וכן את שאר החוברות בכתובת הנ"ל)

המדור החידות בחסות:

גמ"ח 'דרכי חיים'

השאלת גמרות שוטנשטיין וטוש"ע 054-844-8683

או בקו המידע: 02-5907438

רחוב אבינועם ילין 11 - מול בית המדרש סטמאר

הגמ"ח פתוח בימים: ראשון: 14:00 – 14:30.

שלישי: 18:00 – 18:45. חמישי: 15:00 – 15:30.

חדש! פרסום בגיליון (דברי קודש וכדומה בלבד!)

במחיר של 15 ₪ עוד פרטים במייל או בפלאפון!

חידות לפרשת שלח-לך!

1. שני פסוקים שמתחילים ומסתיימים באות ל'?
2. חמש מילים רצופות המתחילות באות ה' (הרצף הארוך בתורה)
3. שם שכולל בו עוד שני שמות שונים בפרשה?
4. שניים מגלגל המזלות?

חידות לפרשת קרח!

5. את האות כ' המופיעה שלוש פעמים ברציפות? (לא באותה מילה?)
6. מילה בת חמש אותיות המופיעה פעמיים ונקראת ישר והפוך?
7. את שמה של שכונה ירושלמית

שימו לב: אחד מכל חמש ששולחים זוכה!

מתוך חוברת הבדיחות והפתגמים חלק 5

כללים לחיים!

אל תנסה להוכיח לאדם שהוא לא צודק הוא יוכיח בדיוק ההפך.

חשוב לבצע את הדבר הטוב ביותר, ולא את הגדול ביותר.

אדם שאומר שאפשר לסמוך עליו מעורר ספקות.

אם לא מטפחים ציפיות אין אכזבות.

אל תעשה בסתר מה שאינך יכול לעשות בגלוי.

חשבת - אל תגיד. אמרת - אל תבטיח, הבטחתי - אל תחתום, חתמת - אל תתפלא.

מה שלא הולך בחיים בכח, הולך בעוד יותר כח.

אם ישבת תחת עץ ולפתע תפוח פגע בראשך אל תחפש הסבר לתופעה, חפש מי אשם.

אל תגיד פספסנו את הרכבת, תאמר הקדמנו את הרכבת הבאה.

חשוב לזכור: רק אנשים שלא עושים כלום אינם טועים.

מסמר תקוע אפשר להעלים, אך לא את החור שהוא משאיר.

בעקבות תקלה בהדפסה! - הזדמנות שלא תחזור!

חוברת הבדיחות והפתגמים חלק 5 - 32 עמודים. צבעוני ב- 10 ₪ - שחור לבן ב- 7 ₪!

אזהרה! בעלון משולבים קטעי הומור - אין בכוונתן לפגוע ולהעליב!

אבא שלי הצטנן ונפרד מהמשפחה כבר 35 פעמים מהבוקר, אעדכן.

הייתם הולכים להלוויה של מי שלא בא להלוויה שלכם?

חמודים... בזמן שישנתם עליתם כיתה.

בקרוב במשנת יוסף

אושר עד

דיווח ראשון מנכ"ל אושר עד: בקרוב נפסיק למכור אוכל...

אושר עד
המחירים הווים במדינה

בית ספר ביתי מתקפל
פועל גם שאין לימודים!

מבצע 199⁹⁰ ש"ח
מקומות 349⁹⁰ ש"ח

באושר עד - קונים יותר, משלמים פחות!

דברי הגאון הרב ראונו אלבז שליט"א

ולא יהיה כקרח וכפֶּתֶת... מפוסק זה נלמדת החובה להתרחק מן המחלוקת. המילה "מחלוקת", תחילתה האות מ', לה יש פתח קטן מהצד התחתון. המחלוקת מתחילה בדבר קטן, אבל ממשיכה להתפשט ומיד הופכת לגדולה יותר כמו האות ח', שפתחה גדול יותר. עם הזמן, המחלוקת מתעצמת ועולה עד השמים, כמו האות ל' שיש לה יתד התקועה לגובה. המחלוקת ממשיכה בהתפשטות ומתבססת, ותוקעת גם יתד ויסוד עמוק בקרקע, כמו האות ק', שיש לה כמין יתד לפני מטה. ולבסוף תוקעת המחלוקת את שני יתדותיה בקרקע, ואי אפשר להזיזה, וזו האות ת' ששני בסיסיה עומדים יציבים ובטוחים בקרקע... כמה צריכים אנו להתרחק מהמחלוקת, הרחק כפֶּתֶתוֹי קֶשֶׁת, בְּסֶסֶם אֶל תְּבֵא נִפְשִׁי בְּקֶהֱלֶם אֶל תַּחַד כְּבִדִּי רבתינו מכנים את המחלוקת בשם אש, שנאמר: "לא תִּבְעְרוּ אֵשׁ בְּכָל מִטְבְּחֵיכֶם". מדוע דימו חז"ל את המחלוקת דווקא לאש? כאשר פורצת אש ישנן שתי אפשרויות כיצד להינצל ממנה: אם אפשר לכבותה שופכים עליה מים, אך אם היא כבר גדולה מאוד, ולא ניתן לכבותה - יש לברוח במהירות מפניה כדי להינצל... כך היא המחלוקת: פעמים אפשר להשקיטה על ידי שפיכת מים של תורה, בכוח התורה, על ידי מידות טובות ומוסר, אך לפעמים היא כבר התפשטה וגדלה, עד שדבר לא יועיל, ואז צריך לברוח ממנה, כבורח מפני האש.

ישנם אנשים שאינם מסוגלים לראות את הזולת מצליח, ועושים מאמצים רבים להשמיץ ולהקטין את המצליח. הם נשרפים באש הקנאה. מאתיים וחמישים ראשי הסנהדראות שהצטרפו למחלוקתו של קרח נשרפו, כמו שנאמר: "וְאֵשׁ יִצְאָה מֵאֵת ה' וְתֹאכַל אֶת הַחֲמִשִּׁים וְאַמָּתַיִם אֵישׁ מִקִּרְיַי הַקְּטָנִת". התורה מכנה אותם בשם "שרופים" - "אֵשׁ הַקְּרִיבו הַשְּׂרָפִים", כי הם נשרפו על ידי אש הקנאה שבערה בתוכם. היו להם כבוד וגדולה רבים, מעמדם היה איתן ומכובד, אך קנאתם גרמה להם להיכנס לאש המחלוקת, ובסופו של דבר לאבד את כל אשר להם... "איזהו שוטה? זה המאבד כל מה שנותנין לו".

אֶפְסָה שאירע עם ה"חפץ חיים" זצ"ל: העיירה ראדין, מקום מושבו של ה"חפץ חיים" זצ"ל, שוכנת סמוך לגבול פולין ורוסיה. בזמן מלחמת העולם הראשונה ברחו רוב תושבי העיירה. לאחר המלחמה, כששבו הבורחים לבתיהם, רצו חלק מהקהל להקים חברה קדישא אחרת, ופרצה מחלוקת גדולה. ה"חפץ חיים" זצ"ל כבר היה זקן ושבע ימים, כוחותיו נחלשו, וכבר לא היה מסוגל לדרוש ברבים, וכאשר היה מדבר עם תלמידיו קולו היה שקט מאוד.

המחלוקת נגעה לליבו של הכהן הגדול מאחיו, ובשבת קודש צעד בשארית כוחותיו לבית הכנסת הגדול, ניגש לתיבה, דפק עליה ואמר: "שמעו רבותי, הרי אתם יודעים כי סוף כל אדם ואדם למות. עוד מעט, כאשר אגיע לעולם העליון, יאמרו לי: אתה היית בעיירה ששמה ראדין, היתה שם מחלוקת ולא עשית כלום למונעה, יכולת להציל ולא הצלת... יכולת לפחות להוכיח אותם, ולא הוכחת. תהיה עלי, חליה, תביעה גדולה בבית דין של מעלה, על כן אני בא ומוכיח אתכם. הרי קרח ועדתו נבלעו באדמה, אך עדיין הם ממשיכים להישרף באש הגיהנום. לא חבל עליכם? למה לכם לעשות מחלוקת? מדוע לדבר לשון הרע ורכילות? אני מתחנן לפניכם: כדי שירחמו עלי מן השמים, אנא הפסיקו את המחלוקת! אני מבקש מכם - אהבו זה את זה, תחיו בשלום ובשלווה, ולא תקימו חברה קדישא חדשה. ומהחברא קדישא הקיימת אבקש, שבמשך שלוש השנים הבאות לא יגבו כספים שמקובל לגבותם, רק יעשו הכל בחינם, למוען קדושת שמו יתברך והאמת והשלום יאהבו".

על האדם ללמוד מוסר השכל מהפרשה ולברוח מהמחלוקת כבורח מן האש, כי היא גורמת לאדם רעות וצרות עד יומו האחרון וגם בעולם הבא. ואילו החי בשלום ובאהבה, זוכה לחסד ה' לעד ולנצח נצחים!

שבת שלום ומבורך!

סוף סוף קצת שגרה

מישהו יכול להגיד לישראל שאם אנחנו תוקפים באיראן אין צורך להודיע לנו...

יועץ הכתר 1

פרק 36

תקציר:

בוינה: אביו של יוסף, היועץ היהודי, נלקח למעצר. בורמיזא: הרוזן פון טרכטנשטיין הזומם לנצח בהימור ולגרום ליוסף להמיר את דתו, מצליח לפגוש בו ולהציע לו לשמש כמנהל אחוזתו.

אָבן. הגדלה שכה אַל שושלת
בְּסִנְהֵיִים - בְּזִכַּת מְסִדּוֹ שֶׁל הַקְּיִסָּר,
וּבְזִכַּת אָדָם נֹסֵף הָעָצָר כְּעַתַּעַל
לֹא עוֹל בְּכַפּוֹ...

הָאֲצִיל מְבִסְנֵהיִים!
הַאֲתָה הָאָז זֶה? לֹא
הֵייתִי מְזַהָה אוֹתָךְ...

יְבִרְךָ הַקֵּל אֶת
הָאִימְפֵּרִיָּה וְאֶת הוֹד
קְיִסְרָאוֹתוֹ!

הַרְחֵק מִשָּׁם, בְּאַרְמוֹן הַקְּיִסָּר...

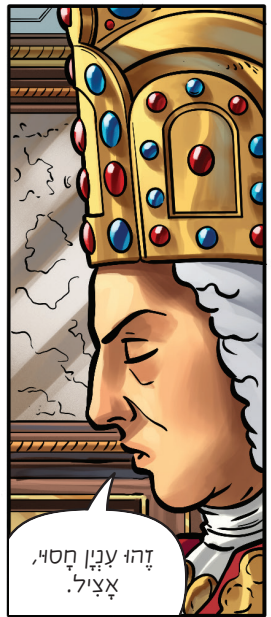

צָר לִי. אִם רַק לֹא
הִיָּה עֲקֹלְשׁוֹ וְאֶמְנֹן
כָּל כֶּף לְדַתוֹ...

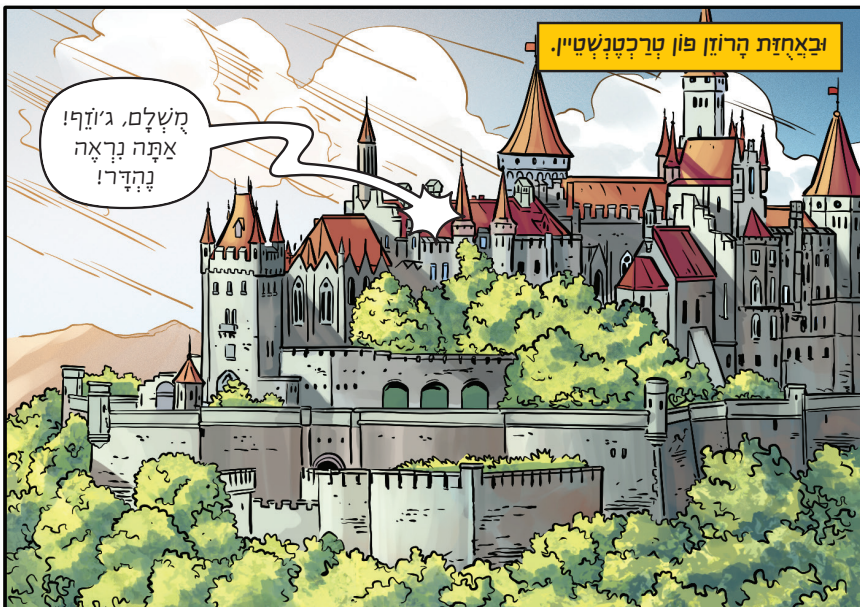
הָאִם יִרְשֶׁה לִי לְבַקֵּר
אוֹתוֹ וְלְהַעֲבִיר לוֹ אֶת
הַמְּסִרָּה הַזֶּה?

זֶה הַעֲבִיב שֶׁלְשִׁמוֹ בְּאֵתִי. לֹא יִתְכַּן
שֶׁהַבּוֹן וְהַנְּדִיב שֶׁבְּיוֹעֲצֵי הַקְּיִסָּר
יֵשֵׁב בְּמַאֲסָר!

זֶהוּ עֲבִיב חֲסִי,
אֲצִיל.

וּבִאֲחֻזַּת הַרוֹזֵן פּוֹן טְרַכְטֵנְשְׁטֵיין.

הַשָּׁלֵם, גִּיּוֹרְף!
אֲתָה נִרְאֶה
נְהַדִּיר!

הַרְשֵׁאת נְתַנֶּת.